

Školní vzdělávací program

pro základní vzdělání

Škola pro děti

Základní škola Libčice nad Vltavou, okres Praha - západ

NÁZEV ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU:

Škola pro děti

- Název školy:** Základní škola Libčice nad Vltavou, okres Praha – západ,
příspěvková organizace
- Adresa školy:** 5. května 68
252 66 Libčice nad Vltavou
- Ředitelka školy:** Mgr. Drahomíra Raveane
- Zástupce ředitele:** Mgr. Alena Pastorová, Mgr. Jiří Kaplan
- Koordinátor ŠVP:** Mgr. Martina Brondičová
- Autorství:** Kolektiv pedagogů ZŠ Libčice nad Vltavou, okres Praha západ
- Kontakty:** email: skola@skola.libcice.cz
telefon: 233930826
- IČO:** 75031523
IZO: 000241407
REDIZO: 600053229
- Zřizovatel školy:** Město Libčice nad Vltavou
náměstí Svobody 90
252 66 Libčice nad Vltavou
www.libcice.cz
telefon: 233101652
- Platnost dokumentu:** od 1. 9. 2018

.....
Mgr. Drahomíra Raveane
ředitel školy

razítko školy

OBSAH

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
1.1. HISTORIE ŠKOLY.....	6
1.2. ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY	6
1.3. VYBAVENÍ ŠKOLY	6
1.3.1. Materiální	6
1.3.2. Prostorové.....	6
1.3.3. Technické.....	7
1.3.4. Hygienické	7
1.4. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	7
1.5. DLOUHODOBÉ PROJEKTY	7
1.6. SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A ŠKOLSKOU RADOU.....	7
1.7. PARTNEŘI ŠKOLY.....	8
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	9
2.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY.....	9
2.2. VÝCHOVNĚ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ŠKOLY	10
2.3. STRATEGIE NAPLŇOVÁNÍ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ V ŠVP.....	10
2.4. ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	11
2.5. POSKYTOVÁNÍ PORADENSKÝCH SLUŽEB VE ŠKOLE.....	15
2.5.1. Zaměření poradenských služeb	16
2.5.2. Kariérové poradenství	16
2.5.3. Prevence sociálně patologických jevů	16
2.5.4. Psychologická péče.....	16
2.6. ŠKOLNÍ DRUŽINA.....	17
2.7. MIMOŠKOLNÍ A ZÁJMOVÉ AKTIVITY	17
2.8. ŠKOLNÍ KNIHOVNA	17
2.9. ŘÍZENÍ A ORGANIZACE VÝUKY	17
3. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	18
3.1. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT.....	19
3.2. REALIZACE NĚKTERÝCH PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT PROBÍHÁ V TĚCHTO PROJEKTECH.....	20
4. UČEBNÍ PLÁN.....	21
4.1. UČEBNÍ PLÁN 1. STUPEŇ.....	21
4.2. VYUŽITÍ DISPONIBILNÍCH HODIN NA 1. STUPNI	21
4.3. UČEBNÍ PLÁN 2. STUPEŇ.....	22
4.4. VYUŽITÍ DISPONIBILNÍCH HODIN NA 2. STUPNI	23
4.5. ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ UČEBNÍCH OSNOV JEDNOTLIVÝCH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ V ŠVP	23
5. UČEBNÍ OSNOVY – I. STUPEŇ	24
5.1. ČESKÝ JAZYK – I. STUPEŇ.....	24
5.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň	24
5.2. ANGLICKÝ JAZYK – I. STUPEŇ	38
5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	38
5.3. MATEMATIKA – I. STUPEŇ.....	48
5.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	48
5.4. INFORMATIKA - I. STUPEŇ	64
5.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	64
5.5. PRVOUKA	69
5.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň.....	69
5.6. VLASTIVĚDA	82
5.6.1. Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň.....	82
5.7. PŘÍRODOVĚDA – I. STUPEŇ	90
5.7.1. Charakteristika vyučovacích předmětů - 1. stupeň	90
5.8. VÝTVARNÁ VÝCHOVA – I. STUPEŇ	99

5.8.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň</i>	99
5.9	HUDEBNÍ VÝCHOVA – I. STUPEŇ.....	110
5.8.2.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň</i>	110
5.9.	TĚLESNÁ VÝCHOVA – I. STUPEŇ.....	123
5.9.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň</i>	123
5.10.	PRACOVNÍ ČINNOSTI – I. STUPEŇ.....	137
5.10.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň</i>	137
6.	UČEBNÍ OSNOVY – II. STUPEŇ	146
6.1.	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – II. STUPEŇ.....	146
6.1.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu – II. stupeň</i>	146
6.2.	ANGLICKÝ JAZYK – II. STUPEŇ (PRVNÍ CIZÍ JAZYK).....	164
6.2.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	164
6.3.	NĚMECKÝ JAZYK – II. STUPEŇ (DALŠÍ CIZÍ JAZYK).....	176
6.3.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	176
6.4.	ŠPANĚLSKÝ JAZYK – II. STUPEŇ (DALŠÍ CIZÍ JAZYK).....	186
6.4.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	186
6.5.	MATEMATIKA.....	196
6.5.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň</i>	196
6.6.	INFORMATIKA.....	210
6.6.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu – II. stupeň</i>	210
6.7.	DĚJEPIS II. STUPEŇ.....	216
6.7.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň</i>	216
6.8.	OBČANSKÁ VÝCHOVA II. STUPEŇ.....	226
6.8.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň</i>	226
6.9.	FYZIKA II. STUPEŇ.....	235
6.9.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň</i>	235
6.10.	CHEMIE II. STUPEŇ.....	248
6.10.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň</i>	248
6.11.	PŘÍRODOPIS II. STUPEŇ.....	260
6.11.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň</i>	260
6.12.	ZEMĚPIS II. STUPEŇ.....	273
6.12.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň</i>	273
6.13.	VÝTVARNÁ VÝCHOVA II. STUPEŇ.....	285
6.13.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň</i>	285
6.14.	HUDEBNÍ VÝCHOVA - II. STUPEŇ.....	299
6.14.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň</i>	299
6.15.	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – II. STUPEŇ.....	312
6.15.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň</i>	312
6.16.	TĚLESNÁ VÝCHOVA – II. STUPEŇ.....	322
6.16.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň</i>	322
6.17.	PRACOVNÍ ČINNOSTI – II. STUPEŇ.....	338
6.17.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň</i>	338
6.18.	KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE - II. STUPEŇ (VOLITELNÝ PŘEDMĚT).....	354
6.18.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	354
6.19.	SPORTOVNÍ HRY – II. STUPEŇ (VOLITELNÝ PŘEDMĚT).....	358
6.19.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	358
6.20.	SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA – II. STUPEŇ (VOLITELNÝ PŘEDMĚT).....	362
6.20.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	362
6.21.	SEMINÁŘ Z MATEMATIKY – II. STUPEŇ (VOLITELNÝ PŘEDMĚT).....	367
6.21.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	367
6.22.	DOMÁCNOST – II. STUPEŇ (VOLITELNÝ PŘEDMĚT).....	372
6.22.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	372
6.23.	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (VOLITELNÝ PŘEDMĚT) – II. STUPEŇ.....	377
6.23.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu – II. stupeň</i>	377
6.24.	PŘÍRODOVĚDNÉ PRAKTIKUM (VOLITELNÝ PŘEDMĚT) - II. STUPEŇ.....	381
6.24.1.	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu – II. stupeň</i>	381
7.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ	384
7.1.	PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ.....	384

7.1.1. *Obecná ustanovení*..... 384

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1.1. HISTORIE ŠKOLY

Základní škola Libčice nad Vltavou, okres Praha – západ je jedinou základní školou ve městě. 24. dubna 1891 byl položen základní kámen školní budovy. 7. září 1891 se v ní začalo učit. Stavba byla nejprve přízemní, 1. patro bylo přistavěno až v roce 1893. V roce 1919 byla v Libčicích nad Vltavou zřízena měšťanská škola. O tři roky později bylo přistaveno druhé patro. Generální oprava školní budovy byla provedena v roce 1967. Na počátku 80. let byla zahájena přístavba školy, která byla dokončena v roce 1983. V roce 2005 proběhla celková rekonstrukce sociálního zařízení.

1.2. ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY

Základní škola Libčice nad Vltavou je úplná škola s 9 postupnými ročníky. Na prvním stupni (1. – 5. ročník) je cca 160 dětí, na druhém stupni (6. – 9. ročník) je cca 100 dětí. Budova je stavěna pro 400 žáků. Škola umožňuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Součástí školy je školní družina a školní jídelna.

Škola leží u hlavní silnice v sousedství kostela a vlakového nádraží.

1.3. VYBAVENÍ ŠKOLY

1.3.1. Materiální

Škola je vybavena učebnicemi a učebními pomůckami pro jednotlivé vyučovací předměty, při výuce např. matematiky, českého jazyka a angličtiny je využíván výukový SW. Pro další studium a práci žáků i pedagogů je k dispozici školní knihovna. Odborná literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány novinkami.

Škola je rovněž vybavena kvalitní audiovizuální technikou, v šesti třídách se nachází interaktivní tabule, k dispozici jsou dále 2 dataprojektory, digitální fotoaparát, DVD přehrávač, televizory v učebnách). Ve škole je plně vybavená PC učebna a kabinet hudební výchovy byl vybaven multifunkční zesilovací aparaturou. V roce 2011/2012 byla nově vybavena nábytkem i dalším zařízením školní kuchyně. V roce 2012 byl zřízen a vybaven školní klub a školní divadlo. Průběžně je doplňováno vybavení učeben moderním nábytkem a učebními pomůckami.

1.3.2. Prostorové

Škola je tvořena pouze jednou budovou a přilehlým malým školním hřištěm. Pro výuku pracovních činností využívá škola školní pozemek kolem školy.

Škola nemá tělocvičnu, pro výuku tělesné výchovy využívá místní sokolovnu s přilehlým hřištěm.

Škola má k dispozici vlastní cvičnou školní kuchyňku, odbornou učebnu výtvarné výchovy, keramickou dílnu, učebnu matematiky (od ŠR 2016/2017), českého jazyka, cizích jazyků, chemie, přírodopisu, fyziky a v roce 2012 vybudované školní divadlo a školní klub.

Škola má svou vlastní kuchyň s jídelnou.

Škola není bezbariérová, přesto byla umožněna integrace jednoho vozíčkáře.

1.3.3. Technické

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií. Pro výuku nejen ICT, ale i dalších předmětů, je určena učebna výpočetní techniky. Počítače jsou připojené na internet. Učitelé mohou navíc využívat pro svou práci i 4 počítače umístěné ve sborovně školy, které jsou také připojené na Internet. Také využívají pro svou práci služební notebooky.

Od ŠR 2018/2019 využívá škola elektronické třídní knihy a žákovské knížky (ŽK od 3.třídy).

1.3.4. Hygienické

Pro dodržování pitného režimu pracovníků školy i žáků slouží nápojový automat. Samozřejmostí se stalo i kvalitní sociální zázemí ve škole, které bylo celkově rekonstruováno.

1.4. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor tvoří ředitelka, 2 zástupci ředitelky, 13 učitelů včetně výchovného poradce, metodika prevence, pěti asistentek pedagoga a čtyř vychovatelek školní družiny. Sbor je smíšený s většinou převahou žen, věkově je pestrý – od mladých spolupracovníků až po zkušené kolegy. Ve sboru jsou zastoupeni pedagogové s kvalifikací speciální pedagog, a to především na prvním stupni.

Prioritou školy je vzdělávání a výchova žáků, je kladen důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků. V uplynulých letech téměř všichni pedagogové prošli úrovní Z ve školení práce na počítači v projektu PI SIPVZ a přibližně 30 % prošlo úrovní P (úvodní modul, volitelné moduly: tvorba www stránek a publikování na webu.) Cílem je práce na počítači, komunikace prostřednictvím elektronické pošty a využívání výpočetní, komunikační techniky ve vhodných případech i ve výuce žáků.

1.5. DLOUHODOBÉ PROJEKTY

Škola se zapojuje do řady dlouhodobých projektů, které motivují žáky a vedou je k upevnování jejich kompetencí. Projekty slouží také k naplňování cílů průřezových témat, která se prolínají většinou vyučovacích předmětů.

Jedním z dlouhodobých projektů školy je například „EKOLOGICKÉ TŘÍDĚNÍ ODPADŮ“, z tématu environmentální výchovy také „TONDA OBALY NA CESTÁCH“ a „ZÁCHRANA ŽIVOČICHŮ“, z každoročních projektů jmenujme např. „PODZIMNÍ DÍLNY“, „ADVENT PŘICHÁZÍ“, „VÁNOČNÍ TRHY“, „NOC S ANDERSENEM“, „VELIKONOCE“, „VELIKONOČNÍ JARMAK“, „DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ“, „DĚTSKÝ DEN“, zahradní slavnost společně s MŠ „HURÁ NA PRÁZDNINY“, slavnostní vyřazení žáků 9. ročníku a další.

Mnohé školní projekty a jejich začlenění do vyučovacího procesu jsou také uvedeny v přehledu zařazení průřezových témat v jednotlivých ročnících.

1.6. SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A ŠKOLSKOU RADOU

Zákonní zástupci jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně prostřednictvím notýsků a žákovských knížek. ZŠ organizuje 4x do roka třídní schůzky. Mezi další formy komunikace a spolupráce se zákonnými zástupci patří individuální konzultace a každoroční zjišťování názorů zákonných zástupců na dílčí problémy vzdělávání v ZŠ formou

anket, dotazníků a besed. Zákonní zástupci se mohou s činností školy seznámit i na školních internetových stránkách www.skola.libcice.cz.

O činnosti školy jsou zákonní zástupci také pravidelně informováni prostřednictvím článků vedení školy v místních Libčických novinách.

K 1. 1. 2006 byla na škole ustavena Školská rada, která má celkem 6 členů. Schází se podle potřeby, nejméně 2x ročně. Její činnost naplňuje ustavení zákona a je nápomocna při komunikaci se zákonnými zástupci.

Vedení ZŠ a výchovný poradce úzce spolupracují při řešení výchovných a vzdělávacích problémů. Na dobré úrovni je spolupráce s PPP Středočeského kraje v Mělníku, oddělením sociálního odboru Městského úřadu Černošice, Policií ČR v Libčicích nad Vltavou, Úřadem práce Praha – západ a Hope4kids v Praze.

1.7. PARTNEŘI ŠKOLY

Škola spolupracuje s Městským úřadem Libčice nad Vltavou, Základní uměleckou školou v Libčicích nad Vltavou, Mateřskou školou v Libčicích nad Vltavou, s Přáteli přírody – Upírky, o.s., Policií ČR, Dobrovolnickým hasičským sborem v Libčicích nad Vltavou a s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Mělníku.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

2.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Škola věnuje pozornost i žákům, kteří vyžadují individuální přístup – chce být otevřená všem dětem, rodičům a zákonným zástupcům. Nechceme mít zavřeny dveře pro žáky se speciálními potřebami, mezi něž patří i žáci nadaní a talentovaní. Chceme dát dětem dostatek možností a podnětů, aby se samy učily a objevovaly svět kolem sebe. Škola klade taktéž důraz na šíření kladného vztahu k životu, na rozvoj individuálních schopností žáků, využití týmové práce a rozvoj osobnosti.

Vycházíme z toho, že škola je místo, kde dítě tráví značnou část dne a je pro to pro něj výhodné a potřebné, když rodina a škola o sobě ví a je úzce propojena. Škola by měla dýchat rodinnou atmosférou. Každý zákonný zástupce má právo vědět, jak se jeho dítě učí, jakým způsobem je vedena výuka a jak se s dítětem zachází. Zákonní zástupci by měli být více motivováni ke spolupráci – např. formou účasti na projektech (využití jejich individuálních schopností a znalostí, jejich účasti na společných akcích – společné výlety, zábavné programy).

Učíme žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, vytvořit ze žáka jedinečnou osobnost, která je na kulturní úrovni schopná se orientovat v životě aktivně. Snažíme se vychovat člověka schopného řešit situace běžného života, problémy, ke kterým přistupuje uvědoměle a aktivně, ke kterým je schopen zaujmout určitý postoj, má touhu se dál podílet i sám na dalším sebevzdělávání, získávání dalších vědomostí, dovedností a návyků, chápat všeobecné souvislosti ve společnosti, v přírodě, zdraví a kultuře.

Žáci jsou vedeni k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jiným kulturám a duchovním hodnotám a učí se žít společně s ostatními lidmi, projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě. Rovněž se aktivně učí rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a je dostatečně podporováno rozvíjení pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních sportovních aktivitách.

Do výuky jsou zaváděny efektivní metody výuky (více skupinového a projektového vyučování, kterým vedeme žáky k týmové práci a vzájemné pomoci.) Pro budoucí život v EU je nezbytné posílit výuku cizích jazyků – především anglický jazyk a nabídnout žákům podle vlastního zájmu i možnost naučit se další cizí jazyk. Další prioritou je vedení žáků k volbě povolání, preferovat výuku pracovního vyučování a pracovních činností. Rovněž je nutné posilovat výuku komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporovat výuku na počítačích a jejich využívání.

Žáci se musí naučit respektovat stanovená pravidla, zejména pravidla školního řádu, naučit se zásadě, že pravidla jsou od toho, aby se dodržovala, nikoli od toho, aby se porušovala.

Pro žáky je v dnešním složitém světě také důležité, aby ve škole získali základní finanční gramotnost. Ta se promítá do rozvíjení orientace v ekonomické oblasti, která tvoří rámec každodenního života, ale i do zvyšování odolnosti vůči manipulaci (např. klamavé nabídky). Z důvodu potřeby finančního vzdělávání je třeba rozšířit vzdělávací cíle o *vedení žáků k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování rodinného rozpočtu, včetně správy finančních aktiv a závazků*. Finanční vzdělávání má interdisciplinární povahu. Nejčastěji integruje společenskovední obory, matematiku a ICT. Nemělo by být

opomíjeno to, že finanční gramotnost souvisí se zodpovědným přístupem k životu, s každodenním rozhodováním, s uplatňováním práv a s kritickým přístupem k informacím. Podstatnou složkou finančního vzdělávání jsou i postoje a hodnoty.

Vedle tvorby postojů a hodnot u žáků rozvíjíme také spolupráci se zákonnými zástupci a s širokou veřejností svojí otevřeností, diplomacií, vstřícností a taktem.

Chceme mít dobrou tradici školy, aby se stala školou vyhledávanou mezi veřejností. Budeme rozvíjet silné stránky školy a eliminovat slabá místa.

2.2. VÝCHOVNĚ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ŠKOLY

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

- využívání různých zdrojů informací
- nové vyučovací metody a organizační formy výuky (moderní trendy – skupinová práce, dialog, projekty, řízené diskuse, využívání a tvorba didaktických her, výuka v terénu, tvorba prezentací, referáty, veřejná vystoupení, výzdoba školy, návštěva divadel, výstav)
- spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími institucemi (školní rada, zřizovatel)
- proměna klimatu školy (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem, školní parlament)

2.3. STRATEGIE NAPLŇOVÁNÍ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ V ŠVP

Při získávání základu všeobecného vzdělávání mají žákům pomáhat klíčové kompetence.

- **Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.**

Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků. Učitelé vedou žáky ve skupinách nebo individuálně, aby svou práci sami hodnotili a zaznamenávali pokrok.

Učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými apod.) Žáci se učí informace správně citovat a kriticky hodnotit. K dispozici je školní knihovna, dvě počítačové učebny s připojením na internet. Škola organizuje tematicky zaměřené exkurze. Učitelé připravují žáky na účast v soutěžích.

- **Kompetence k řešení problému – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problému**

Rozvíjíme učení v souvislostech, neučíme izolovaná data, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa. Žákům jsou předkládány úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti, respektive vzdělávacích oblastí a tudíž i více přístupů k řešení.

Tuto kompetenci rozvíjíme taktéž využíváním co největšího množství zdrojů informací – práce s knihou, internetem, praktickými pokusy, vlastním výzkumem žáků.

- **Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci**

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami. Začleňujeme do výuky metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování.

- **Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých**

Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při tělesné výchově a na školách v přírodě). Snažíme se děti zapojit do organizace činnosti školy (školní parlament). Při skupinovém vyučování usilujeme o to, aby žáci dokázali střídat role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

- **Kompetence občanské – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti**

Rozvíjíme je hlavně učením sociálním, metodami sebepoznávání a seznamováním žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice. Žáci pracují na projektech tematicky zaměřených na problematiku sociální a ekologickou. Škola organizuje účast žáků na kulturních akcích, pořádá besedy s různými osobnostmi.

- **Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci**

Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce. Výuku doplňujeme o praktické exkurze. Výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti pracovních návyků a dovedností používat pracovní nástroje je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí.

2.4. ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou na naší škole integrováni v rámci běžných tříd.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení a podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti se člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení.

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, metodikem prevence a školními speciálními pedagogy. Výchovný poradce je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením. Škola úzce spolupracuje zejména s PPP v Mělníku a s příslušnými SPC.

V případě potřeby poskytnutí podpůrných opatření prvního stupně žákovi sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce plán pedagogické podpory (dále PLPP), který má písemnou podobu. Před jeho zpracováním proběhnou rozhovory s jednotlivými vyučujícími, jejichž cílem je stanovení např. metod práce se žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností apod. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP, koordinuje jeho tvorbu a vyhodnocování, organizuje případné společné schůzky se zákonnými zástupci žáka, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Podpůrná opatření od druhého stupně připravuje škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením a na základě jeho doporučení. Konzultaci s PPP zajišťuje výchovný poradce. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování případného individuálního plánu (dále IVP) je stejný jako v případě tvorby PLPP. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využívána metodická podpora školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV, bude na základě doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Specifikace provádění podpůrných opatření a úpravy vzdělávacího procesu vychází z doporučení školského poradenského pracoviště. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka (nutný k realizaci výuky podle IVP) předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Třídní učitel zajistí informovanost všech vyučujících ve třídě, výchovný poradce poskytuje průběžně při práci metodickou pomoc vyučujícím žáků. Každý vyučující ve třídě se musí před začátkem své práce se třídou seznámit s individuálními vzdělávacími potřebami všech žáků ve třídě.

Speciálně pedagogickou činnost zajišťují speciální pedagogové školy ve spolupráci s třídními učiteli a ostatními pedagogickými pracovníky. Speciálně pedagogická individuální a skupinová práce probíhá ve zvláštní skupině speciálního pedagoga. Rozsah péče vychází z doporučení odborného pracoviště - podpůrný prostředek pedagogická intervence.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je možné v naší škole využít podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory například:

a) **v oblasti metod výuky:**

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) **v oblasti organizace výuky:**

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka.

Při práci s žákem se speciálními vzdělávacími potřebami škola využívá spolupráci s jeho zákonnými zástupci a odbornými pracovníci. V rámci školy jde především o spolupráci vyučujících žáka, třídního učitele, výchovného poradce a vedení školy. Výchovný poradce má být tím, kdo je zákonným zástupcům a vyučujícím k dispozici při řešení vzdělávacích problémů žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pro úspěšné zvládnutí vzdělávání dětí se speciálními potřebami škola dbá na zkvalitňování přípravy a vzdělání pedagogických pracovníků.

Škola klade důraz na úzkou komunikaci mezi školou a rodinou. Učitel si musí být vědom, že zákonný zástupce je ten, kdo je s dítětem v každodenním kontaktu a má zkušenosti s jeho výchovou. Zároveň je nutné, aby zákonní zástupci respektovali učitele jako odborníka.

Zásady komunikace učitele se zákonnými zástupci:

- vytvoření klidné atmosféry
- dostatek času pro rozhovor
- nejprve dítě pochválit, vyjádřit víru ve zlepšení
- jevy, situace, chování pouze popsat a zpočátku nehodnotit
- uvést zdroje svých informací, totéž umožnit zákonnému zástupci
- vzájemně si ujasnit porozumění pojmům
- uvádět konkrétní příklady a objasňovat svá stanoviska
- rozebrat se zákonnými zástupci možné souvislosti
- nedávat dítěti „nálepky“
- snažit se zákonným zástupcům citlivě poradit, nabídnout jim pomoc
- opakovat „pravidla hry“

Zásady pro práci s dětmi se specifickými poruchami učení:

- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- chválit nejen výkon, ale i snahu
- hodnotit dítě samé a srovnávat jeho dílčí úspěchy či nedostatky s jeho vlastní osobou
- pracovat s dítětem často, ale krátkodobě
- při práci odstranit rušivé vlivy
- snažit se navodit příjemnou, soustředěnou atmosféru při práci
- snažit se najít něco, v čem je dítě úspěšné

- pravidelná relaxace

Při práci s dětmi se specifickými vývojovými poruchami učení je důležité získat pro spolupráci jejich zákonné zástupce, bez kterých nelze dosáhnout úspěchu. Je třeba získat jejich důvěru, poskytovat jim jasné a srozumitelné informace, podporovat a povzbuzovat je při nápravě poruchy jejich dítěte.

2.4.1. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Škola se snaží rozvíjet talent a mimořádné nadání žáků. Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Nadání žáci vykazují:

- paměť a znalost
- rychlost myšlení
- zpracování problému
- záměrné a dlouhé soustředění
- pružnost myšlení
- včasnou symbolickou aktivitu
- dávají přednost společnosti starších dětí či samotě
- vnímají souvislosti tam, kde je většina žáků nevidí
- ostře vnímají pravidla a rozpory
- poukazují na nesrovnalosti, odmítají se chovat korektně

PPLP nadaného žáka i IVP pro mimořádně nadaného žáka (IVP pouze na základě doporučení školského poradenského zařízení) mají písemnou podobu a sestavuje je třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje nadání nebo mimořádné nadání žáka, tvorbu koordinuje výchovný poradce, který je také pověřen konzultací se školským poradenským zařízením. Při jejich zpracování proběhnou rozhovory s jednotlivými vyučujícími, jejichž cílem je specifikace podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu. Tvorbu IVP konzultuje třídní učitel i se zákonnými zástupci žáka. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP nebo IVP, koordinuje tvorbu a vyhodnocování.

Při sestavování IVP (IVP pouze na základě doporučení školského poradenského zařízení) vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Specifikace provádění podpůrných opatření a úpravy vzdělávacího procesu mimořádně nadaných žáků vychází z doporučení školského poradenského pracoviště. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka (nutný k realizaci výuky podle IVP) předá

informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Třídní učitel zajistí informovanost všech vyučujících ve třídě, výchovný poradce poskytuje průběžně při práci metodickou pomoc vyučujícím žáků. Každý vyučující ve třídě se musí před začátkem své práce se třídou seznámit s individuálními vzdělávacími potřebami všech žáků ve třídě.

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

- specifické učebnice a pomůcky
- odpovídající metody a formy práce
- případná pomoc asistenta učitele
- pravidelná spolupráce se zákonnými zástupci
- spolupráce s odborným pracovištěm
- vytváření příznivého klimatu pro působení těchto dětí na škole

Variety vzdělávání nadaných:

- urychlování (akcelerace) - rychlé vzdělávání v základní škole, včasný přechod na navazující školy, případné přeskočení některého z postupných ročníků
- obohacování běžné výuky (enrichment) - rozšiřování, prohlubování učební látky, vyšší náročnost výuky
- přeskupování žáků - speciální třídy a školy, soustředování nadaných v rámci školy a třídy, účast na projektech, systém volitelných předmětů, pracovní společenství, spolupráce s různými institucemi
- vzájemná kombinace těchto postupů

Pokyny pro práci s nadanými žáky:

- dávat žákovi najevo, že učitel si je vědom toho, co žák ví
- poskytovat žákovi dostatečné množství podnětů
- nabízet podpůrný materiál (bohatý, variabilní, podnětný, zajímavý)
- nenutit žáka opakovat základní učivo
- umožnit účast na činnostech stimulujících další rozvoj
- respektovat individuální učební tempo, umožnit rychlejší postup učení
- poskytnout žákovi určitou možnost rozhodování, jak využít ušetřený čas
- pomoci najít nadaným žákům jim podobné vrstevníky nebo umožnit stanovování vlastních cílů a podílet se na hodnocení své práce -
- využít možnost odborné pomoci

Nadání dítěte se dá velmi výrazně ovlivnit, a to oběma směry. Proto je důležité, aby škola dokázala vyhovět vzdělávacím potřebám těchto žáků. Jde o změnu metod, forem i organizace výuky. Při práci s nadanými žáky je nutná spolupráce mezi učiteli i různými subjekty mimo školu (např. Společnost pro talent a nadání, Centrum nadání, MENSA ČR).

2.5. POSKYTOVÁNÍ PORADENSKÝCH SLUŽEB VE ŠKOLE

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce ve spolupráci s vedením školy, metodikem prevence, třídními učiteli, školními speciálními pedagogy a dalšími pedagogickými pracovníky.

2.5.1. Zaměření poradenských služeb

- Poradenství v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství zákonným zástupcům žáka ve výchově a vzdělávání
- Poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení se ve školních výstupech, prevence neúspěchu
- Poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů
- Poradenství v obtížných životních situacích žákům, zákonným zástupcům v souvislosti s výchovou dětí
- Kariérové poradenství, volba školy
- Poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z odlišného kulturního prostředí
- Poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- Metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky
- Poskytování informací o dalších službách, poradenských zařízeních a spolupráce s dalšími odbornými institucemi

Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro zákonné zástupce podle individuální potřeby žáků a zákonných zástupců a možností školy.

2.5.2. Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a zákonným zástupcům žáků, ve spolupráci s vedením školy a třídním učitelem zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

2.5.3. Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky – otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace se zákonnými zástupci atd. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání se zákonnými zástupci, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Do oblasti prevence jsou zapojeni žáci prostřednictvím Žákovského školního parlamentu. Při realizaci MPP ZŠ spolupracuje se společností Hope4kids a využívá nabídky preventivních programů Etických dílen.

2.5.4. Psychologická péče

Na třídní učitele, výchovného poradce a vedení školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi zákonnými zástupci, učiteli a žáky. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem se specifickými vzdělávacími potřebami, v chování, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

2.6. ŠKOLNÍ DRUŽINA

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. ŠD není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, učí je ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet rozmanité zájmy žáků.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před vyučováním nebo po jeho skončení, a také upevňování sociálních vazeb mezi žáky.

2.7. MIMOŠKOLNÍ A ZÁJMOVÉ AKTIVITY

Do ročního plánu školy jsou zapracovány exkurze, výlety, školy v přírodě, lyžařský výcvik, plavecký výcvik, divadla, kina, koncerty. Tyto činnosti jsou realizovány podle vnitřní směrnice školy a jejich cílem je naplnění očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oblastí.

Žáci se účastní olympiád a různých soutěží. Na škole probíhají podle potřeby projektové dny.

Škola dále nabízí možnost pohybových aktivit, seberealizaci a relaxaci podle zájmů žáků. Rozvoj zájmů je realizován formou nepovinných předmětů a zájmových útvarů, které úzce navazují na vzdělávací program školy. Nabídka zájmových činností a volitelných předmětů závisí na materiálních a personálních zdrojích v daném školním roce.

2.8. ŠKOLNÍ KNIHOVNA

Fond knihovny tvoří naučná literatura, beletrie, encyklopedie, slovníky, odborné příručky. Učitelé hojně využívají fond a prostory knihovny ve výuce. Vedou žáky k vyhledávání informací v odborné literatuře, zpracovávání referátů. Žáci si mohou vypůjčit veškerou literaturu, kterou potřebují.

Knihovna poskytuje učitelům i žákům kvalitní zdroj informací, a tím vytváří podmínky pro projektové vyučování.

2.9. ŘÍZENÍ A ORGANIZACE VÝUKY

V organizaci vyučování je za základní jednotku považována vyučovací hodina. Vyšší jednotkou je třída, pak ročník a nakonec celá škola. Třída je chápána jako intimní prostředí pro žáky, a to v míře, jakou podle věku potřebují. Učitelé společně v ročníku plánují vyučovací proces a koordinují výuku jednotlivých vzdělávacích oblastí tak, aby výuka tvořila smysluplný celek. Učitelé společně v metodickém sdružení a předmětových komisích připravují celoroční plán výuky, připravují a realizují ročníkové projekty. Učitelé spolupracují na přípravě celoškolních projektů a promýšlejí propojení celé školy.

Do výuky je často zařazována práce dětí ve skupinách. Má charakter kooperativního a projektového učení. Žáci se učí spolupracovat a učit jeden od druhého, což zvyšuje efektivitu vzdělávání. Přínosem je vytváření různých skupin podle vzdělávacích potřeb žáka. V rámci vybraných témat nebo projektů je práce žáků plánována společně pro více ročníků (například pomocníci u prvňáčků).

3. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Průřezová témata daná RVP ZV jsou realizována částečně formou začlenění do vzdělávacího obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů a částečně formou projektů.

Výstupy jednotlivých průřezových témat jsou shrnuty v tabulce na str. 20-21, jejich konkrétní začlenění do vyučovacích předmětů je uvedeno v tabulkách vzdělávacích obsahů pro jednotlivé předměty.

Realizace průřezových témat navazuje na filozofii ŠVP „ŠKOLA PRO DĚTI“, jež vychází z práce jednotlivých učitelů a v určitém slova smyslu jsou realizovány výstupy jednotlivých průřezových témat v každém předmětu a každém ročníku v průběhu každodenní výuky.

Pro jednotlivá průřezová témata jsou v dokumentu ŠVP používány tyto zkratky:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

- Osobnostní rozvoj
- Sociální rozvoj
- Morální rozvoj

Výchova demokratického občana – VDO

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – EGS

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova – MKV

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova – EV

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova – MDV

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti

- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu

3.1. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se tak nedílnou součástí základního vzdělávání. Vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci. Zároveň pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů, kdy například při skupinové práci, práci na různých projektech musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Začlenění průřezových témat a jejich jednotlivých tematických okruhů je uvedeno v tabulkách vyučovacích předmětů. Součástí charakteristiky vyučovacího předmětu je uvedení zkratk začleněných průřezových témat do daného předmětu (vysvětlivky zkratk - viz níže).

3.2. REALIZACE NĚKTERÝCH PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT PROBÍHÁ V TĚCHTO PROJEKTECH

P1 – Zdravé zuby – projekt prochází výukou celého I. stupně, působením na všechny smysly jsou u žáků vytvářeny zdravé návyky péče o své zdraví a chrup

P2 – Třídění odpadů – celoškolní projekt, ve kterém jsou žáci vedeni k třídění odpadů do speciálních kontejnerů

P3 - Dopravní výchova – projekt prochází výukou celého I. stupně, u žáků jsou vytvářeny správné návyky chování v dopravním provozu, jsou seznámeni se základními pravidly silničního provozu, chováním cyklistů na komunikacích a ochrannými prostředky cyklistů, s bezpečností

P6 – Den dětí – celoškolní projekt, při kterém se žáci aktivně podílejí na přípravách oslav dne dětí, učí se spolupráci v týmu, vytváření mezilidských vztahů, morálním hodnotám

P7 – Divadlo pro děti – celoškolní projekt vytváří u žáků základy společenského chování, seznamuje s různými možnostmi realizace literárních a hudebních děl úměrně věku žáků, vede k vytvoření a prezentaci vlastních názorů na dílo

P8 – Exkurze – celoškolní projekt, který se podílí na ověření a realizaci získaných vědomostí a dovedností v praxi, poznávání kulturních památek a přírody

P9 – Čtenářská gramotnost – celoškolní projekt, který pomáhá vytvářet nabídku literatury a multimediálních nosičů a podporuje u žáků jejich vhodný výběr (Klub mladých čtenářů)

P10 – Kniha tvůj přítel – celoškolní projekt, který pomáhá vytvářet u žáků základní návyky při práci s knihou a studiu, pomáhá při výběru vhodné literatury ke studiu s možností využití fondu knih ve školní knihovně

P11 – Vědomosti – Dovednosti – celoškolní projekt, který je zaměřen na uplatnění a porovnání získaných vědomostí a dovedností zapojením do soutěží a olympiád v oblasti vzdělávání i zájmových činností

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1. UČEBNÍ PLÁN 1. STUPEŇ

1. – 5. ročník základního vzdělávání

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	Ročník					minimální časová dotace	disponibilní hodiny
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazykové komunikace	Český jazyk	7+1	8	8	5+2	5+2	33	+5
	Anglický jazyk	1	2	3	3	3	9	+3
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20	+5
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	1	1	1	+1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	12	
	Vlastivěda	-	-	-	2	2		
	Přírodověda	-	-	-	1	1		
Umění a kultura	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	12	
	Hudební výchova	1	1	1	1	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1+1	1+1	5	+2
týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		18 + 3	19 + 3	22 + 1	21 + 5	22 + 4	102	+16
celkový týdenní počet hodin		21	22	23	26	26	118	

Platnost od 1. 9. 2013

4.2. VYUŽITÍ DISPONIBILNÍCH HODIN NA 1. STUPNI

Anglický jazyk	- posílen o 3 hodiny
Informatika	- posílena o 1 hodinu
Český jazyk	- posílen o 5 hodin
Pracovní činnosti	- posíleny o 2 hodiny
Matematika	- posílena o 5 hodin

Celkem je na 1. stupni využito 16 disponibilních hodin.

4.3. UČEBNÍ PLÁN 2. STUPEŇ**6. – 9. ročník základního vzdělávání**

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	Ročník				minimální časová dotace	disponibilní hodiny
		6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazykové komunikace	Český jazyk a literatura	4+1	4	4	3	15	+1
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	
	Německý jazyk/ Španělský jazyk	-	2/2	2/2	2/2	6	
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4	4	3+1	15	+2
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	1	+3
Člověk a společnost	Dějepis	1+1	2	2	2		+1
	Občanská výchova	1	1	1	1	11	
Člověk a příroda	Fyzika	2	1+1	2	1+1		+2
	Chemie	-	-	2	2		
	Přírodopis	2	1+1	1+1	1+1		+3
	Zeměpis	2	2	1+1	1	21	+1
Umění a kultura	Výtvarná výchova	2	2	1	1		
	Hudební výchova	1	1	1	1	10	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2		
	Výchova ke zdraví	1	1	-	-	10	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	3	+1
Volitelné předměty		-	-	2	2		+4
týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		26+4	27+3	27+5	24+6	104	+18
celkový týdenní počet hodin		30	30	32	30	122	

Volitelné předměty: Nabídka: např. Výchova ke zdravému životnímu stylu, Čtenářská gramotnost, Matematický seminář, Rukodělné činnosti, Seminář z ČJ.....
Platnost od 1. 9. 2013

4.4. VYUŽITÍ DISPONIBILNÍCH HODIN NA 2. STUPNI

Český jazyk	- posílen o 1 hodinu
Matematika	- posílena o 2 hodiny
Fyzika	- posílena o 2 hodiny
Přírodopis	- posílen o 3 hodiny
Zeměpis	- posílen o 1 hodinu
Pracovní činnosti	- posíleny o 1 hodinu
Povinně volitelné předměty - využity 4 hodiny	

Celkem je na 2. stupni využito 18 disponibilních hodin.

4.5. ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ UČEBNÍCH OSNOV JEDNOTLIVÝCH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ V ŠVP

Každý předmět je rozčleněn na **charakteristiku vyučovacího předmětu**, která obsahuje týdenní časovou dotaci předmětu, zaměření předmětu, používané metody a formy práce, využití odborných učeben pro maximální efektivitu práce v jednotlivých předmětech, realizaci průřezových témat, klíčové kompetence, které budou vytvářeny u žáků a tabulkově zpracované a **vzdělávací obsah předmětu**, ve kterém jsou uvedeny očekávané výstupy – kompetence žáků (vycházející z individuálních možností a schopností jednotlivých žáků), učivo, jenž se váže k jednotlivým výstupům, mezipředmětové vztahy ovlivňující výuku a konkrétní průřezová témata, která prochází celým vyučovacím procesem.

Pro mezipředmětové vztahy v jednotlivých tabulkách jsou používány tyto zkratky pro jednotlivé předměty :

Čj – Český jazyk	Tv – Tělesná výchova
Aj – Anglický jazyk	Pč – Pracovní činnosti
Nj – Německý jazyk	
Šj – Španělský jazyk	
M – Matematika	
CvM – Cvičení z matematiky	
Inf – Informatika	
D – Dějepis	
Ov – Občanská výchova	
Pr – Prvouka	
VI – Vlastivěda	
F – Fyzika	
Ch – Chemie	
Př – Přírodopis, Přírodověda	
Z – Zeměpis	
Vv – Výtvarná výchova	
Hv – Hudební výchova	
VkZ – Výchova ke zdraví	

5. UČEBNÍ OSNOVY – I. STUPEŇ

5.1. ČESKÝ JAZYK – I. STUPEŇ

5.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje v 1. až 9. ročníku.
Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu.

Výuka probíhá ve třídách, v knihovně nebo počítačové učebně, kde žáci využívají k učení různé formy práce. Během vyučovací hodiny používají vyučující i žáci všechny dostupné vyučovací pomůcky.
Příležitostně zařazujeme do výuky návštěvy knihoven, divadelních a filmových představení.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura je rozdělen do tří složek:

Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Komunikační a slohová výchova

- žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení
- číst s porozuměním
- kultivovaně psát
- učí se mluvit a rozhodovat na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah

Jazyková výchova

- žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka
- učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy
- žáci jsou vedeni jazykovou výchovou k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem přehledného a srozumitelného vyjadřování

- žáci se učí rozvojem potřebných znalostí a dovedností uplatňovat a prohlubovat intelektové dovednosti (porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek, dospívat k zobecnění)
- žáci se od počátku seznamují s českým jazykem nejen jako nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání

Literární výchova

- žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory o přečteném díle
- žáci se učí rozlišovat literární fikci od skutečnosti
- žáci získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé produkce literárního textu
- žáci jsou vedeni k poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život

Průřezová témata (využívaná v českém jazyce): **OSV, MDV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - žáci vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a formy. Jsou vedeni ke srovnávání a hodnocení práce své i ostatních. Využívají ke své práci informací z různých zdrojů. Osvojují si základní jazykové dovednosti a literární pojmy. Vytváří si pozitivní vztah k učení.

Kompetence k řešení problémů - žáci hledají různé způsoby a postupy při řešení problémů. Vyhledávají informace vhodné k řešení problémů. Využívají získané vědomosti a dovednosti. Nenechají se odradit nezdarem. Jsou vedeni k samostatnému i kolektivnímu řešení problémů. Učí se pracovat s chybou jako příležitostí, jakou cestou dojít ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní - žáci jsou vedeni ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu. Využívají získaných poznatků a dovedností v písemném i ústním projevu. Učí se využívat jazyk jako nástroj dorozumívání se s ostatními. Formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném a ústním projevu. Učí se vhodným způsobem vyjádřit vlastní názor, argumentovat a respektují odlišnost názorů druhých. Využívají informační a komunikační prostředky. Seznamují se s alternativními druhy komunikace.

Kompetence sociální a personální - žáci se učí společně s učitelem vytvářet pravidla práce v týmu, přijmout svou roli a tím pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce. Jsou vedeni k dodržování pravidel slušného chování a k ochotě poskytnout pomoc druhému nebo o ni požádat. Učí se zodpovědně přistupovat k plnění dílčího úkolu při kolektivní práci. Vytváří si pozitivní představu o sobě samých, která podporuje jejich zdravé sebevědomí.

Kompetence občanské - žáci si uvědomují práva a povinnosti ve škole i v každodenním životě. Respektují názory a přesvědčení druhých lidí. Učí se respektovat, chápat a poskytnout pomoc lidem s různou odlišností (zdravotní, sociální, kulturní) a lidem jinak znevýhodněných. V žácích je podporováno vlastenecké cítění, příslušnost ke svému národu. Seznamují se s multikulturou současné společnosti. Zapojují se do kulturních aktivit.

Kompetence pracovní - žáci jsou vedeni k dodržování hygieny a bezpečnosti práce. Využívají získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost. Učí se využívat jazykové poznatky a dovednosti v praktických činnostech. Používají a pečují o materiály a vybavení. Učí se adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky a s tím související pravidla, povinnosti a závazky.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Český jazyk****1. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. • V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. • Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. • Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. • Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. • Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikační situace (omluva, žádost, vzkaz, zpráva) - dialog, mluvčí, posluchač - rozvíjení znělého hlasu - nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání - dodržování hygienických návyků správného psaní - hláskosloví, stavba slov, nauka o slově - reprodukce textu, přednes básně - volná reprodukce textu, dramatizace pohádky nebo básně 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sociální rozvoj - komunikace</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Český jazyk****2. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. • Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru. • V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. • Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. • Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. • Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. • Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikační situace (omluva, žádost, vzkaz, zpráva) - dialog, mluvčí a posluchač - výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů - zdvořilostní obraty - rozvíjení znělého hlasu - nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání - členění jazykového projevu - dodržování hygienických návyků správného psaní - plynulý a úhledný písemný projev - vyprávění pohádky nebo povídky 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperace, navázání na myšlenku, odstoupení od nápadu <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sociální rozvoj - komunikace <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj - kreativita

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Český jazyk****3. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. • Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. • Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru. • Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. • V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. • Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikační situace (omluva, žádost, vzkaz, zpráva) - dialog, mluvčí a posluchač - výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů - zdvořilostní obraty - správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace - rozvíjení znělého hlasu - nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání - členění jazykového projevu 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj -rozvoj schopnosti poznávání</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - kooperace (navázání na myšlenku, odstoupení od nápadu)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. • Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. • Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. • Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. • Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. • Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná. • Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. • Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. 	<ul style="list-style-type: none"> - souvislé jazykové projevy - využívání jednoduché osnovy - dodržování hygienických návyků správného psaní - plynulý a úhledný písemný projev - vyprávění pohádky nebo povídky - hláskosloví, stavba slov, nauka o slově - výslovnost a psaní párových souhlásek na konci a uvnitř slov - slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu - vyjmenovaná slova a slova příbuzná - třídění slov, seznamování se s některými slovními druhy - ohebné a neohebné slovní druhy 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sociální rozvoj - komunikace</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. • Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. • Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky. • Odůvodňuje a píše správně: i, í, / y, ý po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných a příbuzných slovech; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenováních. • Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. • Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. • Rozlišuje vyjadřování v poezii a próze, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. • Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. 	<ul style="list-style-type: none"> - dialog, mluvčí a posluchač - výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů - zdvořilostní obraty - správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace - rozvíjení znělého hlasu - nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání - členění jazykového projevu 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. • Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. • Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. • Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. • Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku. • Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě. • Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. 	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů - tiché čtení s porozuměním - vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku - orientace v textu - vystižení jádra sdělení - orientace v naučných textech přiměřených věku - pravidla dialogu - porovnávání názorů, tolerance - řešení konfliktních situací - členění vět, frázování, síla a barva hlasu 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání</p> <p><u>Mediální výchova</u> - fungování a vliv médií ve společnosti</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace. • Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. • Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti. • Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova více významová. • Rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku. • Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. • Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty. 	<ul style="list-style-type: none"> - spisovná, hovorová a nespisovná mluva - orientace ve stavbě textu - členění na odstavce - pravidla sestavování osnovy - členění příběhu - význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, slova opačného a stejného významu - stavba slova - slovní druhy a jejich třídění - tvary slov - mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen - práce s větou 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sociální rozvoj - komunikace</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. • Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje. • Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. • Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. • Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • Rozlišuje různé typy uměleckých textů. • Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. 	<ul style="list-style-type: none"> - výstavba věty, základní větné členy - věta jednoduchá, souvětí - smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí - rozmanité spojovací výrazy - vyjmenovaná slova, práce se skupinami slov s y/ý uvnitř slov, hledání a dotváření slov příbuzných - zážitkové čtení a naslouchání - nalézání příčin věcí a porozumění jim - tvořivé činnosti s literárním textem - volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje - vlastní tvorba na libovolné téma - druhy a žánry dětské literatury - <u>literární pojmy</u>: přirovnání, verš, rým - divadelní představení, herec - spisovatel, básník, ilustrátor - pohádka, bajka, pověst, povídka 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Český jazyk****5. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. • Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. • Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. • Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. • Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku. • Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě. • Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. • Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary. 	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů - tiché čtení s porozuměním - vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku - orientace v textu - vystižení jádra sdělení - orientace v naučných textech přiměřených věku - pravidla dialogu - porovnávání názorů, tolerance - řešení konfliktních situací - členění vět, frázování, síla a barva hlasu - spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání</p> <p><u>Mediální výchova</u> - fungování a vliv médií ve společnosti</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. • Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti. • Rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku. • Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. • Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty. • Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. • Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje. 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace ve stavbě textu - členění na odstavce - pravidla sestavování osnovy - členění příběhu - stavba slova - slovní druhy a jejich třídění - tvary slov - mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen - práce s větou - výstavba věty, základní větné členy - věta jednoduchá, souvětí - smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí - rozmanité spojovací výrazy 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sociální rozvoj - komunikace</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. • Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu. • Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. • Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • Rozlišuje různé typy uměleckých textů. • Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovaná slova práce se skupinami slov s y/ý uvnitř slov, hledání a dotváření slov příbuzných - shoda přísudku podmětem - zážitkové čtení a naslouchání - nalézání příčin věcí a porozumění jim - tvořivé činnosti s literárním textem volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje - vlastní tvorba na libovolné téma - literatura umělecká a věcná - literatura v proměnách času - lidová slovesnost - <u>literární pojmy</u>: přirovnání, verš, rým - divadelní představení, herec, režisér - spisovatel, básník, ilustrátor - pohádka, bajka, pověst, povídka 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

5.2. ANGLICKÝ JAZYK – I. STUPEŇ

5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět anglický jazyk se vyučuje na prvním stupni od prvního do pátého postupného ročníku.

Cílem výuky na prvním stupni je získání trvalého zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení základních jazykových znalostí a dovedností a aktivní komunikace v cizím jazyce. Předmět je na prvním stupni zaměřen především na získání přiměřené slovní zásoby a běžných frazeologických obrátů formou postupně probíraných významových okruhů. Na tomto základě si má žák osvojit čtení s porozuměním přiměřeně náročných textů v anglickém jazyce a přiměřeně (jazykově i obsahově) porozumět v rámci rozsahu osvojených znalostí ústnímu sdělení a na daná sdělení v anglickém jazyce reagovat. Gramatiku se učí až tehdy, jsou-li zvládnuty příslušné jazykové pojmy v českém jazyce (např. časování sloves, podmět v anglické větě apod.). Žák poznává vybrané reálie anglicky mluvících zemí.

Metody a formy práce jsou zaměřeny především na komunikaci v anglickém jazyce, jak mezi žáky a učitelem, tak mezi žáky navzájem. Převažuje forma rozhovoru, vizualizace slovní zásoby pomocí obrazových galerií, dramatizace situací, práce ve dvojicích, poslech anglicky mluvených rozhovorů/textů, hry a písničky v anglickém jazyce, krátké videoukázky v anglickém jazyce apod. Žáci kromě aktivní komunikace vytvářejí projektové úkoly k probíraným tématům, jak jednotlivě (např. Náš byt), tak ve skupině (např. Naše město), a pro procvičování učiva využívají výukový počítačový program.

K výuce anglického jazyka na prvním stupni se pojí následující průřezová témata: osobnostní a sociální výchova v oblasti osobnostního rozvoje a sociálního rozvoje (jazyková komunikace v cizím jazyce), výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech v oblasti Evropa a svět (poznávání reálií anglicky mluvících zemí) a multikulturní výchova v oblasti kulturní diference a multikulturality (poznávání kulturních a národnostních specifíků anglicky mluvících zemí).

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu. Na výuku anglického jazyka v první a druhé třídě bylo využito disponibilních hodin. Výuka probíhá ve třídách nebo v počítačové učebně. Podle počtu žáků ve třídě mohou být žáci děleni na dvě skupiny.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je zaměřen na osvojení a rozvoj receptivních, produktivních a interaktivních dovedností.

Anglický jazyk poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem apod. Klademe důraz na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby anglického jazyka a na gramatiku. Samozřejmě velkou pozornost zaměřujeme na komunikační dovednosti.

Dovednost porozumět mluvenému slovu a ústně se vyjadřovat jsou na **1. stupni** nadřazeny gramatické části výuky. Výuka gramatiky je omezena na **1. stupni** na minimum, slovní zásoba je volena na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku.

Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace. Žáci se taktéž seznamují se životem, tradicemi, zvyky jejich vrstevníků v anglicky mluvících zemích.

Cílem předmětu anglický jazyk v tomto období je hlavně probuzení zájmu o studium anglického jazyka a vytváření pozitivního vztahu k němu. Dále je cílem poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Ponecháváme žákům prostor, aby si z textů říkadel, jednoduchých básniček a podobně sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura (např. časování sloves, jed., množ. číslo).

Průřezová témata (využívaná v anglickém jazyce): **OSV, MKV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáky k chápání důležitosti schopnosti komunikovat v cizím jazyce
- postupně u žáků rozvíjet osvojování slovní zásoby
- aktivně s žáky komunikovat a tím u nich propojovat probíraná témata a gramatickou strukturu cizího jazyka
- vést žáky k samostatnému ověřování výsledků, znalostí a dovedností získaných v anglickém jazyce
- učit žáky přiřazovat slova k obrázkům, pracovat s jednoduchými texty, skládat slova do vět
- nabízet žákům mluvené slovo a videoukázky, kterým jsou schopni porozumět a prohlubovat tím kladný postoj k aktivnímu učení se cizímu jazyku

Kompetence k řešení problému

- naučit žáky třídit osvojenou slovní zásobu do významových okruhů
- navozovat žákům problémové modelové situace a učit je dané situace řešit v cizojazyčném prostředí (formou dramatizace situací např. otázky na cestu, čas apod.)
- nabízet žákům přiměřené neznámé texty a učit žáky formulovat jejich základní obsah
- vést žáky k vyhledávání vhodných informací z různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

- rozvoj této kompetence patří k hlavní náplni a cíli výuky cizího jazyka
- učit žáka porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- učit žáky formulovat jednoduché myšlenky a komunikovat na odpovídající úrovni v anglickém jazyce
- vést k naslouchání druhým a reagovat na otázky zadané v anglickém jazyce
- učit žáky nebát se komunikovat v anglickém jazyce
- rozvíjet slovní zásobu žáků v jednotlivých tématech a pracovat s těmito tématy při projektových úkolech
- učit popisovat reálný svět podle předložených obrázků
- využívat znalostí anglického jazyka z jiných oblastí (práce na PC, písničky), pokusit se zapojit žáky do dopisování a navázání vztahu s anglicky mluvícími dětmi

Kompetence sociální a personální

- zadávat žákům jednoduché projektové úkoly (dvojcím a skupinám) a vést je ke správnému kooperativnímu chování a učení
- naučit žáky v jednoduchých situacích vyžádat/poskytnout radu, pomoc a spolupracovat v anglicky mluvící skupině
- učit jazykově nadanější žáky aktivně pomáhat těm slabším, např. při práci ve dvojici
- společně s žáky hodnotit jejich práci, učit je poznávat pozitiva i negativa vlastních výsledků a vyvozovat možnosti a strategie pro zefektivnění další práce
- učit žáky dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování.

Kompetence občanské

- seznamovat žáky s některými kapitolami z reálií anglicky mluvících zemí, učit je chápat a tolerovat kulturní odlišnosti a národní zvyklosti ostatních zemí
- učit na příkladech aktuálního i historického dění ve světě odporu proti válce, rasismu a hrubému zacházení s lidmi (př. historie Indiánů v U.S.A. apod.)
- seznamovat žáky s hlavními městy, vlajkami, některými symboly anglicky mluvících zemí a naučit je hovořit o městě a zemi, kde žijí
- seznamovat žáky s typickými sportovními odvětvími jednotlivých zemí
- učit žáky srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

Kompetence pracovní

- pracovat při výuce nejen s běžnými učebnicemi, ale i s žáky přineseným didaktickým materiálem a pomůckami jako jsou rodinné fotografie, výstřižky z časopisů, hračky, obaly od potravin, obrázky zvířat, měst sportovců..

- při práci s jakýmkoli materiálem dbát na dodržování předem vymezených pravidel a pořádek
- učit žáky efektivně si organizovat svou práci.
- učit žáky využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí
- dramatizovat s žáky některé běžné situace nebo povolání (např. hra na obchod, školu apod.) a propojovat tak teoretickou stránku znalosti jazyka s běžnou životní praxí
- učit postupně žáky základům práce s obrázkovým, dvojjazyčným a výkladovým slovníkem

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk

1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vybavuje si anglické výrazy, které používá v běžném životě. • Žák rozumí a umí reagovat na základní instrukce učitele. • Dokáže pozdravit spolužáka, učitele i jiného dospělého v jakoukoliv denní dobu. • Žák je schopen zeptat se v anglickém jazyce spolužáka, jak se jmenuje a zároveň umí představit sám sebe. • Zná členy rodiny a umí je pojmenovat anglickými slovíčky. • Dokáže pojmenovat zvířata domácí, volně žijící i zvířata na farmě. • Pojmenuje základní barvy v anglickém jazyce. • Umí napočítat od 1 do 20 v anglickém jazyce a dokáže určit množství. • Zná a používá slovní zásobu základních potravin a pokrmů. • Je schopen vyjádřit preference ke všem probraným tématům. • Umí použít spojení „I like, I don't like“ 	<ul style="list-style-type: none"> - zjišťování a posuzování znalostí o anglickém jazyce - instrukce v anglickém jazyce - pozdravy - jméno - rodina - zvířata - barvy - číslovky 1-20 - jídlo - vyjádření preferencí (like, don't like) 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk

2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmenuje části lidského těla. • Dokáže popsat oblečení, které má na sobě. • Vyjmenuje nábytek v domácnosti a ve svém pokoji. • Umí vyjádřit polohu předmětu pomocí předložek. • Dokáže pojmenovat vybavení školy a své třídy. • Umí vyjádřit čas pomocí celých hodin a dokáže pojmenovat jednotlivé části dne. • Dokáže určit a pojmenovat všechna roční období a tato slovíčka běžně využívá. • Zná názvy různých sportů a umí popsat náčiní, které k těmto sportům potřebují. • Pojmenuje nejdůležitější budovy a místa ve svém městě. • Zná názvy anglických svátků a zvyklosti, které s nimi souvisí. Užívá vhodnou slovní zásobu. 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - oblečení - bydlení - předložky (in, on, under) - škola - čas - roční období - sport - město - svátky 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Anglický jazyk****3. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby. • Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje. • Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova. • Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění. • Používá abecední slovník. 	<ul style="list-style-type: none"> - základní fonetické značky - slovní zásoba z tematických celků - čísla 1 - 100 - pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, sdělení záliby, reakce na pokyny - abeceda (spelling) - četba z autentických textů - psaní tematické slovní zásoby - používání slovníku s výslovností - otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti, vyjádření domněnky, jistoty - osobní zájmena - abeceda, hláskování jména 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sociální rozvoj</p> <p>- komunikace</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Anglický jazyk****4. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům. • Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci. • Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu. • Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku. • Používá dvojjazyčný slovník. 	<ul style="list-style-type: none"> - pořádek slov ve větě, synonyma, antonyma, kontext, popis místa, - odlišnosti českého a anglického slovosledu - četba autentického textu - volný překlad - slovní zásoba z tematických celků - četba autentického textu - poslech a sledování, práce s internetem, chápání slov v kontextu - četba textu z učebnice, fonetický zápis, vázání slov, znělost, neznělost (základní slovní zásoba) - odvození významu slova z kontextu - tvorba otázky a záporu - porovnání zvyků a tradic v ČR a v anglicky mluvících zemích - četba autentického textu, četba pohádek 	<p><u>Multikulturní výchova</u> - - multikulturalita</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů. • Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace. • Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu. • Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci. 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchá sdělení, omluva, žádost, popis umístění, určení předmětu ve třídě - tvorba množného čísla podstatných jmen, přivlastňovací a ukazovací zájmena, určení polohy předmětů - vypravování a hraní pohádky, hraní hry (slovní zásoba z tematických celků) - tvoření slov, slova stejného a opačného významu, význam slov v kontextu - porovnávání smyslu textů - reprodukce čteného a slyšeného textu - pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představení, reakce na otázky, čas a směr, cesta 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sociální rozvoj - (komunikace)</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Anglický jazyk****5. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům. • Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci. • Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu. • Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku. • Používá dvojjazyčný slovník. 	<ul style="list-style-type: none"> - pořádek slov ve větě, synonyma, antonyma, kontext, popis místa, - odlišnosti českého a anglického slovosledu - četba autentického textu - volný překlad - slovní zásoba z tematických celků - četba autentického textu - poslech a sledování, práce s internetem, chápání slov v kontextu - četba textu z učebnice, fonetický zápis, vázání slov, znělost, neznělost (základní slovní zásoba) - odvození významu slova z kontextu - tvorba otázky a záporu - porovnání zvyků a tradic v ČR a v anglicky mluvících zemích - četba autentického textu, četba pohádek 	<p><u>Multikulturní výchova</u> - - multikulturalita</p>

5.3. MATEMATIKA – I. STUPEŇ

5.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje v 1. až 9. ročníku.
Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu.

Výuka probíhá ve třídách nebo v učebně matematiky, kde žáci využívají k učení různé formy práce. Během vyučovací hodiny používají učitel i žáci všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

Čísla a početní operace - žáci si osvojují aritmetické operace ve třech složkách:

- a) dovednost provádět operaci
- b) algoritmické porozumění (proč je operace prováděna daným postupem)
- c) významové porozumění (propojit danou operaci s reálnou situací)

- žáci se učí získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním

- žáci se seznamují s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací

- žáci modelují a určí část celku, používají zápis ve formě zlomku

- žáci porovnají, sčítají a odčítají zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
- žáci přečtou zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty

- žáci porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty - žáci rozpoznávají a uvědomují si různé typy změn a závislostí, analyzují je z tabulek, diagramů a grafů

Geometrie v rovině a v prostoru - žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, zkoumají tvar a prostor, což vede k řešení polohových a metrických úloh a problémů běžných životních situací

Nestandardní aplikační úlohy a problémy - žáci zde uplatňují logické myšlení, učí se řešit problémové situace a úlohy z běžného života

V rámci mezipředmětových vztahů je ve vzdělávacím oboru Matematika a její aplikace na 1. stupni realizována také výuka finanční gramotnosti, především pomocí aplikačních úloh s tématem peníze a rozpočet.

Průřezová témata (využívaná v matematice): **OVS**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si rozvíjejí paměť prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si potřebných numerických vzorců a algoritmů
- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonalují grafický projev
- uvádějí věci do souvislostí
- rozvíjejí si kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci, taktéž abstraktní a exaktní myšlení
- jsou vedeni k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti, přesnosti a k ověřování výsledků

- učí se aktivně vyhledávat a třídit informace, jejich propojení a systematizaci
- zároveň se učí využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech (odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace)

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- učí se provádět rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku
- mají možnost hledat, navrhopvat nebo používat různé další metody k řešení daného matematického problému
- učí se pracovat s chybou jako příležitostí, jakou cestou dojít ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka (správné terminologie) včetně symboliky
- zároveň se učí výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí spolupráci ve skupině při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života, společně s učitelem vytváří pravidla práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině, učí se být ohleduplní k druhým lidem, pomáhají těm, kteří pomoc potřebují
- učí se o pomoc požádat
- žákům je umožněno zažívat úspěch
- učí se užívat věcnou argumentaci

Kompetence občanské

- žáci se učí respektovat názor druhých lidí a zároveň kriticky přemýšlet nad obsahem sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních
- jsou vedeni k ohleduplnosti, učí se postavit se proti fyzickému nebo psychickému násilí

Kompetence pracovní

- žáci se učí využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě

- učí se vyhledávat a kombinovat informace z různých informačních zdrojů s poznatky z různých předmětů
- jsou vedeni ke správnému užívání vybavení, techniky a pomůcek
- mají příležitost interpretovat různé obrazové materiály, grafy, texty a jiné formy záznamů

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Vyučovací předmět: Matematika****1. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. • Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla v daném číselném oboru, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. • Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose. • Řeší jednoduché úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. • Rozkládá čísla na desítky a jednotky. • Rozezná, pojmenuje, vymodeluje (nakreslí) základní rovinné útvary, nachází v realitě jejich reprezentaci. 	<ul style="list-style-type: none"> - číselný obor 0 - 20 - manipulace s předměty - počítání prvků - čtení a zápis čísel - vztahy větší, menší, rovno - znaménka $>$, $<$, $=$ - orientace na číselné ose - pojmy - před, za, hned před, hned za, mezi - sčítání a odčítání v oboru 0 - 20 bez přechodu desítky (znaménka $+$, $-$) - komutativnost sčítání - slovní úlohy s užitím osvojených početních operací - desítky, jednotky - vyhledávání určitých tvarů v okolí - třídění předmětů podle tvaru - rovinné útvary - trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. • Žák se orientuje v prostoru, rozlišuje pojmy vlevo, vpravo, před, za, nahoře, dole, pod, nad. • Porovnává předměty podle velikosti, používá pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší. 	<ul style="list-style-type: none"> - modelování geometrických útvarů podle zadání - pojmy - vlevo, vpravo, před, za, nahoře, dole, pod, nad, menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký 	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Vyučovací předmět: Matematika****2. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. • Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. • Řeší jednoduché slovní úlohy na porovnávání přirozených čísel v daném číselném oboru. • Užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose. • Sčítá a odčítá z paměti v číselném oboru do 20 s přechodem desítky. • Sčítá a odčítá z paměti v číselném oboru do 100. • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje pamětné sčítání a odčítání v daném číselném oboru. 	<ul style="list-style-type: none"> - číselný obor 0 - 100 - čtení a zápis čísel, počítání po jedné a po desítkách do 100 - slovní úlohy - orientace na číselné ose v číselném oboru 0 - 100 - součet a rozdíl čísel - slovní úlohy 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Užívá z paměti násobilku 2, 3, 4, 5. • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje pamětné násobení a dělení v oboru násobitelů 2, 3, 4, 5. • Kreslí křivé čáry, kreslí a rýsuje rovné čáry - chápe rozdíl mezi kreslením a rýsováním. • Kreslí a rýsuje lomené čáry, rýsuje, měří délku úsečky, porovnává úsečky, vyznačuje a označuje body v rovině. • Zná jednotky délky - centimetr, metr. • Poznává, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary. • Poznává osově souměrné obrázky. 	<ul style="list-style-type: none"> - násobilka 2, 3, 4, 5 - vztahy mezi násobením a dělením - slovní úlohy <u>Geometrie:</u> - práce s pravítkem - bod, přímka, úsečka, lomená čára - délka úsečky - jednotky délky cm, m - rovinné útvary - osová souměrnost 	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Vyučovací předmět: Matematika****3. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. • Zobrazí číslo na číselné ose, užívá lineární uspořádání. • Zaokrouhluje přirozená čísla. • Provádí pamětné sčítání a odčítání v daném oboru, kde dvě číslice čísla jsou různé od nuly. • Provádí písemné sčítání a odčítání v daném oboru. • Provádí pamětné násobení a dělení v oboru malé násobilky • Provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel. • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace v daném oboru. 	<ul style="list-style-type: none"> - číselný obor přirozených čísel do 1 000 - čtení a zápis čísel, číselná osa - porovnávání čísel do 1 000 - zaokrouhlování čísel - pamětné a písemné sčítání a odčítání v daném oboru - pamětné násobení a dělení v oboru malé násobilky (součin, podíl, zbytek) - sudá, lichá čísla - slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony, vztahy o n - více (méně), n - krát více, (méně) - výpočet ceny nákupu 5-10 věcí, odhad ceny nákupu 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte a doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel. • Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci. • Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky. • Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. • Určí obvod čtverce a obdélníku sečtením délek jeho stran. 	<ul style="list-style-type: none"> - pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose - práce s údaji (jízdní řád, ceník) <p><u>Geometrie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - krychle, kvádr, koule - přímka, polopřímka, úsečka, délka úsečky - jednotky délky (metr, decimetr, centimetr milimetr) - osově souměrné útvary - obvod čtverce a obdélníku 	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Vyučovací předmět: Matematika****4. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. Zobrazí číslo na číselné ose, užívá lineární uspořádání. • Zaokrouhluje přirozená čísla. • Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. • Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku. • Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel. • přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty. • Porozumí významu znaku "-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose • Provádí pamětné sčítání a odčítání v daném oboru, kde dvě číslíčka čísla jsou různé od nuly. • Provádí písemné sčítání a odčítání v daném oboru. 	<ul style="list-style-type: none"> - číselný obor přirozených čísel do 1 000 000 - čtení a zápis čísel, číselná osa - porovnávání čísel do 1 000 000 - zaokrouhlování čísel - přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky - zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) - pamětné a písemné sčítání a odčítání v daném oboru - vlastnosti sčítání a násobení - pamětné násobení a dělení v daném oboru - písemné násobení a dělení v daném oboru, kontrola výpočtu - práce s kalkulačkou 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení. • Provádí pamětné násobení a dělení v daném oboru. • Provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel. • Písemné algoritmy násobení a dělení. • Při počítání využívá vztahů mezi početními operacemi. 	<ul style="list-style-type: none"> - pořadí početních výkonů, užívání závorek - výpočet ceny většího nákupu s využitím kalkulačky 	
---	---	--

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace daném oboru přirozených čísel. • Provádí zápis jednoduchých číslic I – X. • Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy, vyhledává data. • Čte a zapisuje zlomky. • Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem. • Na obrázku vyznačí části celku. 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony, vztahy o n více (méně), n - krát více (méně) - římské číslice - diagram, zjišťování údajů z diagramu, sestavení jednoduchého diagramu, jízdní řády a tabulky - zlomky – celek a jeho část, čítec, jmenovatel, zlomková čára - polovina, čtvrtina, pětina, desetina celku - sčítání a odčítání zlomky se stejným jmenovatelem - jednoduché slovní úlohy k určování 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Řeší jednoduché slovní úlohy - zlomky. • Sestrojí rovnoběžky, různoběžky (včetně kolmic). 	<p>poloviny, čtvrtiny, pětiny, desetiny daného počtu</p> <p><u>Geometrie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha dvou přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík; kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek, vyznačování průsečíku - kolmost, kolmice, rýsování kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou 	
--	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici). • Rozpozná a znázorní na obrázcích a ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. • Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu. • Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. 	<ul style="list-style-type: none"> - konstrukce základních rovinných útvarů - kružnice, střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným středem a poloměrem - osa souměrnosti, určování os souměrnosti, souměrné tvary - souměrné útvary na obrázcích, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti - jednotky obsahu: cm^2, mm^2, m^2 - grafické sčítání a odčítání úseček (lomená čára) 	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Vyučovací předmět: Matematika****5. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000 000 a přes 1 000 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. Zobrazí číslo na číselné ose, užívá lineární uspořádání. • Zaokrouhluje přirozená čísla. • Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. • Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku. • Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel. • přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty. • porozumí významu znaku "-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose • provádí pamětné sčítání a odčítání v daném oboru, kde dvě číslice čísla jsou různé od nuly. • provádí písemné sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel. 	<ul style="list-style-type: none"> - číselný obor přirozených čísel - čtení a zápis čísel, číselná osa - porovnávání přirozených čísel - zaokrouhlování čísel - pamětné a písemné sčítání a odčítání v daném oboru - přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky - zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) - vlastnosti sčítání a násobení - pamětné násobení a dělení v daném oboru - písemné násobení a dělení v daném oboru, kontrola výpočtu - práce s kalkulačkou 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení. • Provádí pamětné násobení a dělení v daném oboru. • Provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel. • Písemné algoritmy násobení a dělení. • Při počítání využívá vztahů mezi početními operacemi. 	<ul style="list-style-type: none"> - pořadí početních výkonů, užívání závorek - příjmy a výdaje domácnosti, sestavení rodinného rozpočtu (pevné, kontrolované, jednorázové) - rozpočet vyrovnaný, schodkový a přebytkový a řešení problémů - význam spoření a finanční rezervy - půjčky a jejich úskalí 	
---	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace celém oboru přirozených čísel. • Provádí zápis jednoduchých číslic L, C, D, M • Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy, vyhledává, sbírá a třídí data. • Čte a zapisuje zlomky se jmenovatelem 10, 100, zapíše je desetinným číslem. • Čte a zapíše desetinné číslo řádu desetin a setin. 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony, vztahy o n - více (méně), n - krát více (méně) - římské číslice - diagram, zjišťování údajů z diagramu, sestavení jednoduchého diagramu - zlomky se jmenovatelem 10, 100 - desetinná čísla - desetinná čárka, desetina, setina 	

<ul style="list-style-type: none"> • Zobrazí dané desetinné číslo řádu desetin a setin na číselné ose. • Užívá desetinné číslo v praktických situacích. • Řeší a vytváří slovní úlohy vedoucích k užití desetinných čísel v jednoduchých případech. 	<ul style="list-style-type: none"> - číselná osa - slovní úlohy 	
--	---	--

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sestrojí rovnoběžky, různoběžky (včetně kolmic). • Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici. • Rozpozná a znázorní na obrázcích a ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. • Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu. • Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. • Řeší jednoduché, praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky. 	<p><u>Geometrie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha dvou přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík; kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek, vyznačování průsečíku - kolmost, kolmice, rýsování kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou - konstrukce základních rovinných útvarů - kružnice, střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným středem a poloměrem - osa souměrnosti, určování os souměrnosti, souměrné tvary - souměrné útvary na obrázcích, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti - jednotky obsahu: cm^2, mm^2, m^2 - grafické sčítání a odčítání úseček (lomená čára) - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

5.4. INFORMATIKA - I. STUPEŇ

5.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje na 1. stupni ve 4. a 5. ročníku.

Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu. Pro výuku Informatiky ve čtvrtém ročníku bylo využito disponibilní hodiny.

Výuka probíhá v počítačové učebně. Všichni žáci ve 4. a 5. ročníku získají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň nebo pro výstup na víceleté gymnázium.

Vzdělávací obsah je rozdělen na tři základní okruhy:

- *Základy práce s počítačem*
- *Vyhledávání informací a komunikace*
- *Zpracování a využití informací*

Všem žákům bude umožněno dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládní výpočetní techniky a moderních informačních technologiích, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Průřezová témata (využívaná v informatice): **EGS, MKV, MDV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě. Pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SOFTWAREM, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů,

literaturu apod. Tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení. Učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi se budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více.

Kompetence komunikativní

Žáci se zároveň učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie. Některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty. Při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.).

Kompetence sociální a personální

Při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě a pomoci. Při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod. Žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci a práci ostatních. Při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se porozumět, že každý člověk je různě chápavý a zručný.

Kompetence občanské

Žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a s obecnými morálními zákony a zásadami (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních dat a údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo apod.). Při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami.

Kompetence pracovní

Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou. Mohou využít informační a komunikační technologie pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: Informatika

4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware a software a postupuje poučeně v případě jejich závady. • Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie • Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím. 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla bezpečnosti práce s počítačem prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky - virové nebezpečí - legálnost software - základní funkce počítače - ovládání počítače, práce s myší, klávesnicí - popis součástí - tisk a ukládání dokumentů na lokální disk - orientace na klávesnici - souborová struktura počítače, rozdíl mezi souborem a složkou, druhy souborů, práce se sítí, ukládání na svůj a sdílený adresář, jiné možnosti ukládání souborů, kopírování a mazání souborů a složek - ochrana osobních dat 	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty. • Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení. • Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru. 	<ul style="list-style-type: none"> - připojení k internetu - ovládání internetového prohlížeče - metody a nástroje vyhledávání informací - domény - nejznámější vyhledávací české portály - zřízení a údržba e-mailové adresy na Veřejném serveru, odesílání a příjem e-mailu, mazání zpráv - telefonování (pevná linka, mobilní telefon) - základní ovládání programu Word nebo jiného textového editoru - práce se souborem, otevření, zavření, uložení a tisk dokumentu - psaní a mazání textu - formát písma, odstavce - programy na tvorbu obrázků - základní nástroje a možnosti nastavení (tvary štetce, barvy, základní tvary ...) - vkládání a základní úprava obrázků - základní typografická pravidla - práce s výukovými programy pro 4. ročník 	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - Objevujeme Evropu a svět</p> <p><u>Multikulturní výchova</u> - lidské vztahy, etnický původ</p>

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie**Vyučovací předmět: Informatika****5. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware a software a postupuje poučeně v případě jejich závady. • Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích. • Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení. • Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru. 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla bezpečnosti práce s počítačem prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky - virové nebezpečí - legálnost software - využití vyhledávače google - práce ve školní knihovně - práce s adresářem, sms brána, chat - programy na tvorbu obrázků - nástroje a možnosti nastavení - vkládání a úprava obrázků - kopírování textu a obrázků - kopírování mezi internetem a textovým editorem - základy tvorby referátu a typografická pravidla - práce s výukovými programy pro 5. ročník 	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - Objevujeme Evropu a svět</p> <p><u>Multikulturní výchova</u> - lidské vztahy, etnický původ</p>

5.5. PRVOUKA

5.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje v 1. až 3. ročníku.

Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu.

Výuka probíhá ve třídách, žáci využívají nových poznatků z pozorování a poznávání během vycházek a exkurzí, příležitostně využívají i počítačovou učebnu a školní knihovnu. V hodinách prvouky žáci pracují pod vedením učitele s různými pomůckami a materiály. Učí se vyhledávat a třídit informace přiměřeně svému věku a možnostem. Vytvářejí jednoduché projekty, učí se pracovat ve skupině.

Vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci a bezpečně se v tomto světě pohybovat
- žáci prakticky poznávají místní skutečnosti, z přímé zkušenosti si utváří kladný vztah k místu svého bydliště
- žáci hledají nové a zajímavé věci
- žáci se postupně seznamují s pravidly silničního provozu, s pravidly bezpečnosti a dodržují je během vycházek, exkurzí i v době mimo vyučování (dopravní výchova)
- žáci si upevňují preventivní a odpovědné chování a účelné rozhodování v rizikových a mimořádných situacích, včetně situacích silniční a železniční dopravy
- žáci poznávají příčiny nemocí a úrazů a jejich předcházení

Lidé kolem nás

- žáci si osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomují si význam a podstatu pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty
- poznávají, jak se lidé sdružují

- seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí

Lidé a čas

- žáci se učí orientovat v čase
- poznávají, jak a proč se čas měří
- učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí
- vychází z nejznámějších událostí v rodině, v obci
- učí se vyhledávat informace z dostupných zdrojů v rámci svých možností a přiměřeně svému věku

Rozmanitost přírody

- na základě praktického poznávání okolní krajiny se učí hledat důkazy o proměnách přírody
- sledují vliv lidské činnosti na přírodu
- seznamují se s možnostmi, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody
- vytvářejí si kladný vztah k přírodě

Člověk a jeho zdraví

- žáci poznávají člověka jako živou bytost, která má své funkce a potřeby
- poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů
- získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci, učí se aktivně předcházet situacím ohrožujícím zdraví a osobní bezpečí, poskytnout první pomoci a bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí
- potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že sledují konkrétní situace, hrají určené role v modelových situacích
- žáci se seznamují s tématem návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií

- žáci získají základní informace z oblasti osobní ho bezpečí a řešení krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek;
- žáci ovládají způsoby komunikace s operátory tísňových linek

Průřezová témata (využívaná v prvouce): **OSV, ENV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáky k vyhledávání nových poznatků z učebnic, encyklopedií, internetu
- vést žáky ke kladnému vztahu k učení, snaze získávat nové poznatky a chápat souvislosti ve vztahu: člověk: příroda : svět
- vést žáky k vyhledávání podstaty je jejím stručnému vyjádření
- vést žáky k systematické přípravě na vyučování
- podporovat u žáků zájem o vlastní učení
- vést žáky k vytváření jednoduchých projektů (svět zvířat, rostlin, roční období, rodina apod.)

Kompetence k řešení problému

- učit žáky využívat svých poznatků a zkušeností k pochopení vzájemných souvislostí a zákonitostí
- učit využívat získané dovednosti a zkušenosti při řešení problémů
- učit žáky diskutovat o možnostech řešení a obhajovat vlastní rozhodnutí
- učit žáky aby uměly najít problém, definovat ho, řešit a ověřit si správnost řešení

Kompetenci komunikativní

- seznamovat žáky s novými pojmy v osvojovaných tématech a učit je prezentovat dané pojmy ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

- učit žáky jednoduchým způsobem vyjádřit své názory, zkušenosti a vědomosti a při jednání se svým okolím volit vhodné způsoby komunikace
- vést žáky ke kulturnímu, výstižnému vyjádření v písemném i ústním projevu
- učit žáky naslouchat druhým a vhodně reagovat
- učit žáky vzájemnému naslouchání
- učit žáky obhájit svůj názor

Kompetence sociální a personální

- učit žáky pracovat ve skupinách
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc druhé
- učit žáky se ovládat a řídit svoje jednání a nést za něj zodpovědnost
- vést žáky k respektování názorů druhých
- učit žáky v případě potřeby pomoci slabšímu

Kompetence občanské

- vést žáky k tomu, aby si vážili člověka a všeho živého a respektovali názory druhých
- dbát u žáků na dodržování pravidel slušného chování.
- učit žáky respektovat názory druhých a uvědomovat si práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- učit žáky vytvářet si představu o životním prostředí,
- vést žáky ke kladnému vztahu k přírodě a v rámci svých možností naučit žáky se aktivně podílet na ochraně přírody.
- vést žáky k tomu, aby se dokázali postavit nespravedlnosti a bezpráví
- seznamovat žáky s využitím linek tísňového volání
- učit žáky jak řešit krizové situace
- vést žáky k ekologickému chování

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti chování v terénu a dopravě
- vytvářet a upevňovat pracovní návyky žáků

- vést žáky k důslednému dodržování zásad bezpečného chování při pracovních aktivitách
- vést žáky k pochopní nutnosti dodržování předepsaného pracovního postupu
- vést žáky k efektivní práci
- učit žáky využívat získané znalosti a zkušenosti v praktickém životě
- učit žáky dodržovat vymezená pravidla v samostatné a kolektivní práci
- využívaných v pracovních činnostech lidí, učí se vážit si lidské práce
- učit si vážit práce ostatních

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka

1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v budově školy s pomocí učitele. • Rozpozná své spolužáky. • Dokáže se připravit na vyučování s pomocí učitele. • Pojmenuje město, ve kterém žije a ulici, ve které bydlí. • Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; • Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • Ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158 • Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. • Respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky. • Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě. (rozliší den a noc, pojmenuje roční období, měsíce, dny v týdnu, určí celé hodiny, rozlišuje čas práce a čas odpočinku) • Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. 	<p><u>Místo, kde žijeme:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - domov - škola - obec -bezpečnost -tísňové linky <p><u>Lidé kolem nás:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina, domov, vlast, vztahy mezi členy rodiny -povolání a zaměstnání rodičů - soužití lidí - mezilidské vztahy - chování lidí - pravidla slušného chování (osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům) -peníze (rodiče je dostávají za svou práci) -kasička, zacházení s penězi <p><u>Lidé a čas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní orientace v čase - celé hodiny, den, týden, měsíc, roční období (lidé a příroda v jednotlivých ročních obdobích) <p><u>Rozmanitost přírody:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika ročních období, pozorování změn počasí 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

	- reakce rostlin a živočichů na roční období	
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popíše základní části rostliny. • Vymezí živočichy domácí a volně žijící. • Dodržuje pravidla správného chování v přírodě. • Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. • Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě. • Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu. • Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny - živočichové - ohleduplné chování k přírodě a její ochrana - ochrana životního prostředí <p><u>Člověk a jeho zdraví:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví, správná životospráva - lidské tělo - osobní bezpečí - krizové situace - situace hromadného ohrožení - pravidla silničního provozu - správné a bezpečné chování při mimořádných událostech 	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka

2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. • Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost. • Spolehlivě se pohybuje v blízkém okolí školy. • Orientuje se v budově školy. • Dokáže se připravit na vyučování. • Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; • Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • Uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce, cíleně je používá • Ví, kdy a jak použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158 • Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. • Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. • Respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky. 	<p><u>Místo, kde žijeme:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s plánem své obce - nebezpečné situace - bezpečnost -tísňové linky <p>- rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov - škola - obec <p><u>Lidé kolem nás:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina, domov, vlast, vztahy mezi členy rodiny, pravidla rodinného života (práva a povinnosti jejich členů) - pracovní činnosti lidí (tělesná a duševní práce) - různá povolání -obchody a zboží, české mince a bankovky do 100Kč -kapesné, spoření, půjčka peněz - volný čas a jeho využití - soužití lidí - mezilidské vztahy - chování lidí - pravidla slušného 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

	chování (osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům)	
--	---	--

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. • Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka. • Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. • Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. • Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti. • Dodržuje pravidla správného chování v přírodě a podílí se na něm. 	<p><u>Lidé a čas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní orientace v čase - den, týden, měsíc, rok - minulost, přítomnost a budoucnost - současnost a minulost v našem životě (proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby) <p><u>Rozmanitost přírody:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika ročních období, pozorování změn počasí (lidé a příroda v jednotlivých ročních obdobích) - reakce rostlin a živočichů na roční období - rostliny, živočichové - rozlišení živé a neživé přírody - základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy - podmínky života na Zemi - pozorování, porovnávání vlastností vody, vzduchu a přírodnin 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy

	- ohleduplné chování k přírodě a její ochrana - ochrana životního prostředí	
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. • Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě. • Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu. • Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. 	<p><u>Člověk a jeho zdraví:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví, správná životospráva - lidské tělo - osobní bezpečí - krizové situace - situace hromadného ohrožení - znalost pravidel silničního provozu - správné a bezpečné chování při mimořádných událostech 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka

3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. • Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě). • Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost. • Spolehlivě se pohybuje v blízkém okolí školy, Orientuje se v budově školy, Dokáže se připravit na vyučování. • Pojmenuje město, ve kterém žije, ulici, ve které bydlí a číslo domu. • Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; • Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných, Uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá • Charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje • V modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky- dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji • Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. 	<p><u>Místo, kde žijeme:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s plánem své obce - nebezpečné situace - osobní bezpečí -dopravní výchova -tísňové linky - název obce a jejích částí - význačné orientační body, historická a památná místa v obci - rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím - domov - škola - obec - adresa <p><u>Lidé kolem nás:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina, domov, vlast, vztahy mezi členy rodiny, pravidla rodinného života (práva a povinnosti jejich členů) 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. • Respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky. • Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. • Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije. • Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost. • Pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. • Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit • Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. 	<ul style="list-style-type: none"> - pracovní činnosti lidí (tělesná a duševní práce) - nakupování – pravidla, výběr zboží, placení a vracení peněz - bankovky a jejich ochranné prvky - různá povolání - volný čas a jeho využití - soužití lidí - mezilidské vztahy - chování lidí - pravidla slušného chování (osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům) <p><u>Lidé a čas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní orientace v čase - den, týden, měsíc, roční období (lidé a příroda v jednotlivých ročních obdobích) - minulost, přítomnost a budoucnost - kultura a historie naší obce, města - proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti <p><u>Rozmanitost přírody:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika ročních období, pozorování změn počasí - reakce rostlin a živočichů na roční období - rostliny - živočichové - rozlišení živé a neživé přírody - základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy - podmínky života na Zemi 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů. • Dodržuje pravidla správného chování v přírodě. • Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. • Seznamuje se s problematikou návykových látek a zdraví, • Uvědomí si nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • Seznamuje se se zásadami osobního bezpečí a řešení krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; • Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. • Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá pomoc pro sebe i pro jiné dítě • Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu. • Přivolá pomoc v případě ohrožení fyz. a duševního zdraví • Je seznámen s chováním při mimořádné události a s riziky ohrožení s nimi spojená • Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu a přírodnin - ohleduplné chování k přírodě a její ochrana - ochrana životního prostředí <p><u>Člověk a jeho zdraví:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví, správná životospráva - lidské tělo - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek - první pomoc - pravidla chování ve školním řádu <ul style="list-style-type: none"> - osobní bezpečí - krizové situace - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - situace hromadného ohrožení - znalost pravidel silničního provozu - správné a bezpečné chování při mimořádných událostech, postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém 	

5.6. VLASTIVĚDA

5.6.1. Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **vlastivěda** se vyučuje ve 4. a 5. ročníku
Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu.

Výuka probíhá ve třídách (využívají se také - učebna PC, školní knihovna), žáci využívají nových poznatků z pozorování a poznávání během vycházek a exkurzí. V hodinách přírodovědy a vlastivědy pracují pod vedením učitele s různými pomůckami a materiály. Učí se vyhledávat a třídit informace přiměřeně svému věku a možnostem. Vytvářejí jednoduché projekty, učí se pracovat ve skupině.

Vzdělávací obsah ve **vlastivědě** je rozdělen na tři vzdělávací okruhy (**Místo, kde žijeme**, **Lidé kolem nás**, **Lidé a čas**).

Místo, kde žijeme

- žáci se učí na základě poznávání okolí chápat vztahy a souvislosti ve společnosti
- učí se vstupovat do každodenního života s vlastní aktivitou a představami
- seznamují se s možnostmi ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
- upevňuje návyky, které zajišťují bezpečný pohyb v silničním provozu v roli chodce, cyklisty i osoby přepravované v dopravních prostředcích. (znalost základních dopravních značek (dopravního značení) a jejich respektování, aktivní vnímání dopravních prostředků a účastníků dopravy, reagování na jejich pohyb a jednání, vyhodnocování dopravních situací, cílené užívání ochranných prvků, zádržných systémů)
- prakticky poznávají regionální skutečnosti
- postupně se u žáků rozvíjí národní cítění a vztah k naší zemi

Lidé kolem nás

- žáci si postupně uvědomují význam a podstatu tolerance a solidarity, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen

- poznávají, jakou kulturu lidé vytvářejí
- seznamují se problémy, které provázejí celou společnost nebo i svět (globální problémy)
- získávají prvotní poznatky a dovednosti budoucího občana demokratického státu
- seznamují se se základy práva a spravedlnosti – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- utváří si pozitivní občanské postoje, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a učí se přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany.
- Seznamují se s úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života

Lidé a čas

- žáci se učí orientovat v dějích
- poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů
- učí se poznávat, jakým změnám podléhají v čase život a věci
- vychází postupně od regionu a postupují k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země
- projevují zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země, samostatně vyhledávají, získávají a zkoumají informace z dostupných zdrojů, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky, regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

Průřezová témata: OSV, EV, VDO, MKV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáky k vyhledávání nových poznatků z učebnic, encyklopedií, internetu
- vést žáky ke kladnému vztahu k učení, snaže získávat nové poznatky a chápat souvislosti ve vztahu: člověk: příroda : vesmír
- seznamovat žáky v práci s mapou a orientaci v ní a postupně tuto dovednost zdokonalovat
- vést žáky k vyhledávání podstaty je jejím stručnému vyjádření
- podporovat u žáků zájem o vlastní učení

Kompetence k řešení problémů

- učit žáky využívat svých poznatků a zkušeností k pochopení zákonitostí v přírodě, společnosti a vesmíru
- učit žáky aby uměly najít problém, definovat ho, řešit a ověřit si správnost řešení

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke kulturnímu, výstižnému vyjádření v písemném i ústním projevu
- učit žáky naslouchat druhým a vhodně reagovat
- učit žáky obhájit svůj názor

Kompetence sociální a personální

- učit žáky se spolupracovat ve skupině, snažit se pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce a podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učit žáky efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolů
- seznamovat žáky s kulturou jiných národů a dokázat porovnat různé životní podmínky.
- seznamovat žáky s různými typy povolání v souvislosti s jeho budoucí volbou

Kompetence občanské

- učit žáky respektovat názory druhých lidí
- seznámit žáky s využitím linek tísňového volání a chovají se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- učit žáky respektovat a chránit naše tradice a kulturní a historické dědictví
- seznamovat žáky s kulturními a historickými památkami v regionu.
- učit žáky mít pozitivní postoj k uměleckým dílům a smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti chování v terénu a dopravě

- vytvářet a upevňovat pracovní návyky žáků
- učit žáky využívat získané znalosti a zkušenosti v praktickém životě
- vést žáky k důslednému dodržování zásad bezpečného chování při pracovních aktivitách
- učit žáky dodržovat vymezená pravidla v samostatné a kolektivní práci
- seznamovat žáky s historií a vývojem technických prostředků
- využívaných v pracovních činnostech lidí, učí se vážit si lidské práce

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda

4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. • Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. • Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; • Přivolá pomoc v případě ohrožení fyz. a duševního zdraví • Je seznámen s chováním při mimořádné události a s riziky ohrožení s nimi spojená • Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • Charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje • V modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v místě bydliště - určování světové strany v přírodě, práce s kompasem a mapou -bezpečnost -služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - situace hromadného ohrožení - znalost pravidel silničního provozu - správné a bezpečné chování při mimořádných událostech, postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém -dopravní výchova - zeměpisné pojmy - zvláštnosti regionu 	<p><u>Výchova</u> <u>demokratického občana</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - formy participace občanů v politickém životě

<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky. • Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení a kultury. • Rozlišuje hlavní orgány státní moci, symboly našeho státu a jejich význam. • Utváří si pozitivní občanské postoje, rozvíjí vědomí přináležetosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. • Seznamuje se s úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. • Rozlišuje základní formy vlastnictví - používá peníze v běžných situacích. • Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. 	<ul style="list-style-type: none"> - ČR - státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly - naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR - základní formy vlastnictví, peníze a jejich používání -výdělek rodičů, hotovost, účet v bance, platební karta (bezpečnost při používání), výběr z bankomatu - čas, časová osa 	
---	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá archivy knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti. • Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů. 	<ul style="list-style-type: none"> - projekty, referáty - historický přehled - znalost významných dní v roce 	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda

5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map. Vyhledává jednoduché údaje na mapách naší republiky, Evropy a polokoulích. • V modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování • Vyhledá typické zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického. • Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodní podmínky v naší vlasti i v jiných zemích. • Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce. • Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifíků. • Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků. 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace podle náčrtů, plánů a map -bezpečnost -dopravní výchova - Evropa - státy a města - předávání osobních zkušeností z cest - ČR - orgány státní moci, významné osobnosti naší politiky - Levý Hradec, Říp - vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice -česká měna, cizí měny a jejich vztahy -kurzy měn 	<p><u>Enviromentální výchova</u> - vnímání vztahů člověka a přírody</p> <p><u>Výchova demokratického občana</u> - občanská společnost a škola</p> <p><u>Multikulturní výchova</u> - kulturní diference</p>

5.7. PŘÍRODOVĚDA – I. STUPEŇ

5.7.1. Charakteristika vyučovacích předmětů - 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **přírodověda** se vyučuje ve 4. a 5. ročníku

Časová dotace pro 4. ročník - 1 hodina týdně.

Časová dotace pro 5. ročník - 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá ve třídách (využívají se také - učebna PC, školní knihovna), žáci využívají nových poznatků z pozorování a poznávání během vycházek a exkurzí. V hodinách přírodovědy a vlastivědy pracují pod vedením učitele s různými pomůckami a materiály. Učí se vyhledávat a třídit informace přiměřeně svému věku a možnostem. Vytvářejí jednoduché projekty, učí se pracovat ve skupině.

Vzdělávací obsah je rozdělen v přírodovědě na pět vzdělávacích okruhů (Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví).

Místo, kde žijeme

- žáci se učí na základě poznávání okolí chápat vztahy a souvislosti ve společnosti
- učí se vstupovat do každodenního života s vlastní aktivitou a představami
- prakticky poznávají regionální skutečnosti
- postupně se u žáků rozvíjí národní cítění a vztah k naší zemi

Lidé kolem nás

- žáci si postupně uvědomují význam a podstatu tolerance a solidarity,
- vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- poznávají, jakou kulturu lidé vytvářejí
- seznamují se problémy, které provázejí celou společnost nebo i svět (globální problémy)

- získávají prvotní poznatky a dovednosti budoucího občana demokratického státu
- žáci se učí samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, které vede k efektivní a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)

Lidé a čas

- žáci se učí orientovat v dějích
- poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů
- učí se poznávat, jakým změnám podléhají v čase život a věci
- vychází postupně od regionu a postupují k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země
- projevují zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země, samostatně vyhledávají, získávají a zkoumají informace z dostupných zdrojů, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky, regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

Rozmanitost přírody

- žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život
- poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody naší vlasti
- jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat
- na základě dalších získaných informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy
- stručně charakterizují specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáží schopnost se účinně chránit
- rozeznají nebezpečí různého charakteru, využívají bezpečná místa pro hru a trávení volného času;
- hledají možnosti, jak ve svém věku mohou přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit

Člověk a jeho zdraví

- žáci poznávají především sebe, své biologické funkce a potřeby, stavbu lidského těla
- poznávají, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska mezilidských vztahů

- získávají základní poučení o zdraví a nemocech, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel, o zdravotní prevenci i poskytování první pomoci
- žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za
- své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí
- v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným
- uvedou přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany
- v modelových situacích prokáží schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany
- osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel.
- postupně si uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí.
- docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka
- poznávají podstatu zdraví i příčiny jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- upevňují preventivní chování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.
- návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; naučí se používat tísňové linky a nezneužívat je
- potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné
- pomůcky, hrají určené role a řeší modelové situace

Průřezová témata OSV, EV, VDO, MKV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učit žáky vyhledávat informace k daným přírodovědným tématům z různých zdrojů
- učit je pozorovat přírodu a zaznamenávat výsledky svého pozorování s
- učit využít získané poznatky při učení i v praktickém životě
- vytvářet kladný vztah k učení o přírodě a výsledky svého učení hodnotit
- učit žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k řešení různých problémových situací a volit nejvhodnější způsoby řešení a při řešení využívat empirické postupy na základě vlastních zkušeností
- učit řešit problémy jak samostatně, tak ve skupinách
- učit žáky obhájit svá rozhodnutí a zodpovídat za ně
- výsledky svých pozorování se naučit hodnotit samostatně i ve skupině, nenechat se odradit nezdarem

Kompetence komunikativní

- žáky vést k používání správné terminologie. Učí se nové pojmy a jejich využití ve vlastních projevech i při komunikaci ve skupině
- naučit žáky samostatně prezentovat svou nebo kolektivní práci (přiměřeně svému věku)
- zdokonalovat jejich komunikaci s ostatním světem a naučit žáky dokázat odmítnout komunikaci, která je jim nepříjemná
- dokázat adekvátně reagovat při mimořádných událostech na pokyny dospělého (požár, povodeň atd.).

Kompetence sociální a personální

- učit žáky pracovat ve skupinách
- vést žáky k respektování názorů druhých

Kompetence občanské

- vést žáky k tomu, aby si vážili člověka a všeho živého
- vytvářet u žáků si ohleduplný vztah přírodě, učí se přírodu chránit a neublížovat zvířatům
- učit žáky chápat základní ekologické souvislosti a respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, vést žáky k ekologickému chování
- vést žáky k tomu, aby se dokázali postavit nespravedlnosti a bezpráví
- učit žáky jak řešit krizové situace

Kompetence pracovní

- vést žáky k důslednému dodržování zásad bezpečného chování při pracovních aktivitách
- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti chování v terénu a dopravě
- vést žáky k pochopení nutnosti dodržování předepsaného pracovního postupu

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda

4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). • Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky. • Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy. • Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města). • Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. 	<ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy, pravidla slušného chování - pravidla dialogu a komunikace - lidská práva a práva dítěte - základní globální problémy - třídění komunálního odpadu, skládka Regios - živá a neživá příroda, vztahy 	<p><u>Environmentální výchova</u> - vztah člověka k prostředí</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí střídání dne a noci, střídání ročních období. • Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy. • Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech. • Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu. • Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození. • Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob. • Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. • Charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním • V modelové situaci určí život ohrožující zranění • Zajistí lékařskou pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> - planeta Země (zákonitosti střídání dne a noci, střídání ročních období) - přírodní společenstva - pokusy a pozorování živých organismů - pokusy - postup práce, výstupy - vývoj člověka - etapy vývoje - denní režim - plánování, uspořádání času - základy pravidel osobní hygieny, projekt ZDRAVÉ ZUBY -druhy zranění a poskytnutí pomoci - tísňová volání 	<p><u>Environmentální výchova</u> - ekosystémy</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - základní podmínky života</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda

5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města). • Zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, movitých i nemovitých kulturních památek. • Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času. • Zkoumá a zdůvodní vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly přizpůsobení organismů k prostředí. • Prakticky třídí organismy do známých skupin a využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy. • Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. • Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit • Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; • Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu. 	<ul style="list-style-type: none"> - základní globální problémy - třídění komunálního odpadu, skládka Regios - znalost kulturních a přírodních památek v regionu - Země a vesmír - fauna a flora v jednotlivých podnebných pásmech - přizpůsobivost organismů - dělení organismů - práce s atlasy a klíči - člověk a příroda - ekologie - pokusy a pozorování živých organismů - pokusy - postup práce, prezentace výsledků 	<p><u>Environmentální výchova</u> - ekosystémy</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - základní podmínky života</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života. • Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události. • Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek. • Ošetří drobná poranění. • V modelové situaci určí život ohrožující zranění • Je seznámen se zásadami zdravého životního stylu • Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a dívkami, vč. prevence před přenosnými infekcemi • Učí se etické stránce vztahů. 	<ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví - lidské tělo – základní stavba, orgány, jeho funkce a projevy - základy pravidel osobní hygieny - projekt ZDRAVÉ ZUBY - chování v krizových situacích - drogy - prevence, návykové látky - poskytnutí první pomoci - tísňová volání - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim - nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), osobní, intimní a duševní hygiena - partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> -osobnostní rozvoj - psychohygiena</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> -osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sociální rozvoj - poznávání lidí, mezilidské vztahy</p>

5.8. VÝTVARNÁ VÝCHOVA – I. STUPEŇ

5.8.1. Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje v 1. – 9. ročníku.

Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu.

Výuka probíhá v kmenové učebně, někdy i v přírodě.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – samostatná práce, skupinové vyučování, skupinové práce (podílení se na výzdobě interiéru třídy nebo interiéru prostor školy).

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru výtvarná výchova – umožňuje u žáků rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, fantazii. Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech jako jsou – **tvorba**, **vnímání** a **interpretace**.

Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování, je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vzdělávání ve výtvarné výchově seznamuje žáka se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik, učí je užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání. Vede žáky k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově.

Průřezová témata (využívaná ve výtvarné výchově): **OSV, MKV, MDV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů. Zároveň jsou vedeni k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření. Své poznatky pak žáci využívají v dalších výtvarných činnostech. Učí se zaujímat a vyjadřovat svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření.

Kompetence k řešení problémů - u žáků je rozvíjena tvořivost při řešení výtvarných problémů. Žáci se učí přemýšlet o různorodosti interpretací stejného vizuálně obrazného vyjádření a učí se zaujmout k nim svůj postoj. Získaná poznání pak využívají při vlastní tvorbě.

Kompetence komunikativní - žáci si obohacují slovní zásobu o odborné termíny z výtvarné oblasti. Učí se pojmenovávat vizuálně obrazné části, porovnávat je a ocenit vizuálně obrazná vyjádření. Zapojují se do diskuse a zároveň respektují názory druhých.

Kompetence sociální a personální - žáci jsou vedeni ke tvořivé spolupráci ve skupině, pomoci druhému. Učí se respektovat různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu.

Kompetence občanské - žáci jsou vedeni k respektování a chápání estetických požadavků na životní prostředí, učí se vytvořit si vlastní postoj k výtvarným dílům.

Kompetence pracovní - žáci jsou vedeni k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny. Učí se užívat samostatně vizuálně obrazné techniky. Jsou vedeni k využívání návyků a znalostí v další praxi.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. • V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. 	<ul style="list-style-type: none"> - dodržování pravidel BOZ a hygienických návyků - různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování (kresba, modelování a malba) - hra s barvou - experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. • V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. • Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. 	<ul style="list-style-type: none"> - dodržování pravidel BOZ a hygienických návyků - různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování (kresba, modelování a malba) - hra s barvou - experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály - vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. • Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ. • V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. • Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky. • Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. • Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. 	<ul style="list-style-type: none"> - dodržování pravidel BOZ a hygienických návyků - různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování (kresba, modelování a malba) - hra s barvou - experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály - vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů - manipulace s objekty - kompoziční zákonitosti - vyjádření svého názoru a schopnost diskuze nad výtvarným dílem svým či jiných 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p> <p><u>Multikulturní výchova</u> - multikulturalita</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. • Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné). • Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sochařské postupy, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model. • Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy. 	<ul style="list-style-type: none"> - dodržování pravidel BOZ a hygienických návyků - prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru, typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama - uspořádání objektů do celků (uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření) - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně vol a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění). Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. 	<ul style="list-style-type: none"> - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly; smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) - osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací 	<p>Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) - vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	<p><u>Multikulturní výchova</u> - etnický původ</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. • Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné). • Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sochařské postupy, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model. • Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy. 	<ul style="list-style-type: none"> - dodržování pravidel BOZ a hygienických návyků - prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru, typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama - uspořádání objektů do celků (uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření) - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby 	<p>Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. • Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně vol a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění). • Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. 	<ul style="list-style-type: none"> - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly; smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) - osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací 	<p><u>Mediální výchova</u> - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) - vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	<p><u>Multikulturní výchova</u> - etnický původ</p>

5.9 HUDEBNÍ VÝCHOVA – I. STUPEŇ

5.8.2. Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje v 1. až 9. ročníku.
Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu.

Výuka probíhá ve třídě, v odborné učebně, v hodinách hudební výchovy je využívána audiovizuální technika a dostupné vyučovací pomůcky.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

Vokální činnost

- práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- uplatňování a posilování správných pěveckých návyků

Instrumentální činnost

- hra na rytmické hudební nástroje a využití hudebních nástrojů při reprodukci a produkci

Hudebně pohybová činnost

- ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest

Poslechová činnost

- aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Průřezová témata (využívaná v hudební výchově): **OSV, EGS, MKV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – žáci se učí zpívat na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu.

Žáci jsou vedeni k využívání správné terminologie a symboliky. Každému žákovi je umožněno zažít úspěch.

Kompetence k řešení problémů - žáci se seznamují s rozlišováním kvality jednotlivých tónů, rozpoznají tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. Žáci se učí rozpoznávat v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odlišit hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální. Žáci jsou vedeni k vzájemnému naslouchání. Žákům je umožněna volba vhodných hudebních vyjadřovacích prostředků.

Kompetence komunikativní - žáci se učí rytmizovat a melodizovat jednoduché texty, jsou vedeni k improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem. Reagují pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřují tempo, dynamiku, směr melodie. Žáci uplatňují své náměty, názory a zkušenosti. Učitelem jsou vytvářeny příležitosti pro komunikaci mezi žáky.

Kompetence sociální a personální - žáci jsou vedeni k vzájemnému naslouchání. Učitelem jsou žáci vedeni k tomu, aby brali ohled na druhé. U žáků je vytvářena potřeba pohybovat se v hudebním prostředí. Je poskytován prostor pro osobité projevy žáků.

Kompetence občanské - žáci jsou vedeni k zamyšlení nad obsahy hudebních děl. Žáci se podílejí na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků. Žáci jsou průběžně seznamováni s hudebními díly a jejich autory. Žáci jsou motivováni k návštěvám hudebních koncertů.

Kompetence pracovní - žáci se učí využívat jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřovat hudební náladu. Žáci jsou vedeni k využívání různých hudebních nástrojů a vybavení.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase (dbá na správné dýchání a držení těla, provádí hlasová a dechová cvičení, zřetelně vyslovuje). • Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem. • Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. • Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. 	<p><u>Vokální činnosti:</u> - pěvecký a mluvní projev, pěvecké dovednosti (správné dýchání, výslovnost; hlasová hygiena)</p> <p><u>Instrumentální činnosti:</u> - hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) - hra na tělo (tleskání, luskání, pleskání) - hra nejjednodušších doprovodů na Orfeovy nástroje</p> <p><u>Hudebně pohybové činnosti:</u> - pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt, držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) - taktování (dvoudobý takt) - hra na tělo (tleskání, luskání, pleskání)</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. • Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální. 	<p><u>Poslechové činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní - kvality tónů - hudební výrazové prostředky (rytmus, melodie, kontrast) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. • Orientuje se v jednoduchém zápisu skladby. • Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem. • Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. 	<p><u>Vokální činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) - notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4 ; nota: čtvrt'ová, osminová, půlová a celá; pomlka - hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) - hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4a3/4 taktu) - dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) <p><u>Instrumentální činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat jednoduchých skladbiček pomocí Orfeova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry (otázka-odpověď) rytmická improvizace 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. • Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. • Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, chápe roli posluchače. 	<p><u>Hudebně pohybové činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový doprovod znějící hudby - taktování - hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) <p><u>Poslechové činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - výrazové prostředky v hudbě (zvuk – tón, melodie, hudební kontrasty) - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, koleda...) a žánry, hudba vážná, lidová a umělá - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. • Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem. • Orientuje se v jednoduchém zápisu skladby. • Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. 	<p><u>Vokální činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj hlavového tónu - správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost - rozšíření hlasového rozsahu - hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) - hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) - dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) - notová osnova, houslový klíč, takt 2/4, 3/4, nota: čtvrt'ová, osminová, půlová a celá; pomlka <p><u>Instrumentální činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí Orfeova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry (otázka-odpověď) rytmická improvizace 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. • Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. • Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, chápe roli posluchače. 	<p><u>Hudebně pohybové činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový doprovod znějící hudby - taktování - hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) <p><u>Poslechové činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - výrazové prostředky v hudbě - (zvuk - tón, melodie, hudební kontrasty) <ul style="list-style-type: none"> - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, koleda...) a žánry, hudba vážná, lidová a umělá - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových a mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. • Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje. • Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů, skladeb a písní. • Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace. 	<p><u>Vokální činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev, pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas, kánon, lidový dvojhlas - intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď) - orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce <p><u>Instrumentální činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orfeova instrumentáře - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - s využitím písně, hudební doprovod tónového materiálu 	<p><u>Multikulturní výchova</u> - lidské vztahy</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace. Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby. Rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny. 	<p><u>Hudebně pohybové činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování - pohybový doprovod znějící hudby - taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby - pantomima a pohybová improvizace - orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při pohybových hrách <p><u>Poslechové činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka - kvality tónů - délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny - souzvuk, akord - hudební výrazové prostředky (rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, melodie vzestupná a sestupná, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu) 	<p><u>Multikulturní výchova</u> - kulturní diference</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - Evropa a svět nás zajímá</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. • Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu. • Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. • Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • Rozlišuje různé typy uměleckých textů. • Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovaná slova práce se skupinami slov s y/ý uvnitř slov, hledání a dotváření slov příbuzných - shoda přísudku podmětem - zážitkové čtení a naslouchání - nalézání příčin věcí a porozumění jim - tvořivé činnosti s literárním textem volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje - vlastní tvorba na libovolné téma - literatura umělecká a věcná - literatura v proměnách času - lidová slovesnost - <u>literární pojmy</u>: přirovnání, verš, rým - divadelní představení, herec, režisér - spisovatel, básník, ilustrátor - pohádka, bajka, pověst, povídka 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových a mollových tóninách a při zpěvu a využívá získané pěvecké dovednosti. • Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje. • Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů, skladeb a písní. • Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace. 	<p><u>Vokální činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas a vícehlas, kánon, lidový dvojhlas - intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď) - orientace v notovém záznamu jednoduché melodie, její reprodukce <p><u>Instrumentální činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orfeova instrumentáře - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod 	<p><u>Multikulturní výchova</u> - lidské vztahy</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace. • Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby. • Rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny. 	<p><u>Hudebně pohybové činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování - pohybový doprovod znějící hudby - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby s využitím tanečních kroků - orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci <p><u>Poslechové činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka - kvality tónů - délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny - souzvuk, akord - hudební výrazové prostředky a hudební prvky (rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, melodie vzestupná a sestupná, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu) 	<p><u>Multikulturní výchova</u> - kulturní diference</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - Evropa a svět nás zajímá</p>

5.9. TĚLESNÁ VÝCHOVA – I. STUPEŇ

5.9.1. Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje v 1. - 5. ročníku.
Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu.

Výuka probíhá v místní tělocvičně (sokolovna), na školním hřišti, ve volné přírodě. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Společně s žáky používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Vzdělávací obor Tělesná výchova je součástí komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví.

Vzdělávací obor Tělesná výchova směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. V závislosti na rozhodnutí ředitele školy o zařazení povinné výuky plavání do konkrétního ročníku (1. -3.) by žáci v první fázi prvního stupně měli dosáhnout těchto výstupů: adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti

zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

Činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech.

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úkoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě a další pohybové činnosti.

Činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech.

Průřezová témata (využívaná v tělesné výchově): **OSV, EV, MDV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle popisu cvičení, učí se porovnávat základní pohybové výkony s předchozími měřeními, seznamují se s informačními zdroji o pohybových aktivitách a sportovních akcích. Na základě daných kritérií se učí hodnotit své pohybové činnosti nebo sportovní výsledky.

Kompetence k řešení problémů - žáci uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka, vhodným způsobem řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním. Žáci jsou vedeni k sebedůvěře.

Kompetence komunikativní - žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, učí se organizovat jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.

Kompetence sociální a personální - žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair-play, dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině. Učí se radovat se z pohybu a každému žákovi je umožněno zažít úspěch.

Kompetence občanské - žáci využívají svůj volný čas na realizaci pravidelného pohybového režimu, projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím. Jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní. Podílí se na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní - žáci jsou vedeni k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení. 	<ul style="list-style-type: none"> - znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost (cvičení během dne, rytmické a kondiční formy, cvičení pro děti - jednoduché tanečky, základy estetického pohybu) <u>základy gymnastiky</u> - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení (průpravná cvičení pro kotoul vpřed, kotoul vpřed) - kladinka (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze) - jednoduchá cvičení na žebřinách <u>základy atletiky</u> - vytrvalostní běh - rychlý běh 20 - 50 m - skok daleký (spojení rozběhu a odrazu) hod míčkem z místa a z rozběhu - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - psychohygiena</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. • Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy, v tělocvičně, na hřišti, v přírodě. • Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. • Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy. • Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením. 	<p><u>základy sportovních her</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - míčové hry, pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her a soutěží, zásady jednání a chování - organizace při TV - základní hygiena při TV a při jiných pohybových aktivitách, vhodné oblečení a obuv pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech - znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech - cvičení se sportovním náčiním (švihadla, míče, apod.), správné držení těla - zdravotní TV kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení. <p>adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti</p> <p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<p>- znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost (cvičení během dne, rytmické a kondiční formy, cvičení pro děti - jednoduché tanečky, základy estetického pohybu)</p> <p><u>základy gymnastiky</u></p> <p>- cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení (průpravná cvičení pro kotoul vpřed, kotoul vpřed)</p> <p>- kladinka (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze)</p> <p>- jednoduchá cvičení na žebřinách</p> <p><u>základy atletiky</u></p> <p>- vytrvalostní běh</p> <p>- rychlý běh 20 - 50 m</p> <p>- skok daleký (spojení rozběhu a odrazu) hod míčkem z místa a z rozběhu</p> <p>- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - psychohygiena</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. • Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy, v tělocvičně, na hřišti, v přírodě. • Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. • Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy. • Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením. 	<p><u>základy sportovních her</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - míčové hry, pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her a soutěží, zásady jednání a chování - organizace při TV - základní hygiena při TV a při jiných pohybových aktivitách, vhodné oblečení a obuv pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech - znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech - cvičení se sportovním náčiním (švihadla, míče, apod.), správné držení těla - zdravotní TV kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení. 	<ul style="list-style-type: none"> - znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost (cvičení během dne, rytmické a kondiční formy, cvičení pro děti - jednoduché tanečky, základy estetického pohybu) <u>základy gymnastiky</u> - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení (průpravná cvičení pro kotoul vpřed, kotoul vpřed) - kladinka (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze) - jednoduchá cvičení na žebřinách <u>základy atletiky</u> - vytrvalostní běh - rychlý běh 20 - 50 m - skok daleký (spojení rozběhu a odrazu) hod míčkem z místa a z rozběhu - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - psychohygiena</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. • Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy, v tělocvičně, na hřišti, v přírodě. • Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. • Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy. • Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením. 	<p><u>základy sportovních her</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - míčové hry, pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her a soutěží, zásady jednání a chování - organizace při TV - základní hygiena při TV a při jiných pohybových aktivitách, vhodné oblečení a obuv pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech - znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech - cvičení se sportovním náčiním (švihadla, míče, apod.), správné držení těla - zdravotní TV kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. • Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením. • Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování. • Zvládá základní techniku speciálních cvičení. • Koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele. • Upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením. 	<ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu) - příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení) - organizace při TV (základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném prostředí). Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží), zásady chování a jednání <p><u>základy gymnastiky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly <p><u>základy atletiky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vytrvalostní běh, rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - psychohygiena</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - vztah člověka k prostředí</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. • Vytváří varianty osvojených pohybových her. • Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy. • Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. • Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. • Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. • Jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, • pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. • Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. • Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. 	<p><u>základy sportovních her</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - míčové hry, pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek - organizace při Tv - hygiena při Tv (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity), bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv) - zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly) - komunikace v Tv (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály) 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace, sociální rozvoj - kooperace a kompetice</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. • Cvičí podle popisu cvičení. • Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. • Samostatně získá potřebné informace. 	<ul style="list-style-type: none"> - měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy) - zdroje informací o pohybových činnostech 	<p><u>Mediální výchova</u> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. • Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením. • Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování. • Zvládá základní techniku speciálních cvičení. • Koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele. • Upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením. 	<ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu) - příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení) - organizace při TV (základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném prostředí). Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží), zásady chování a jednání <p><u>základy gymnastiky</u> - cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly</p> <p><u>základy atletiky</u> - vytrvalostní běh, rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - psychohygiena</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - vztah člověka k prostředí</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. • Vytváří varianty osvojených pohybových her. • Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy. • Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. • Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. • Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. • Jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, • pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. • Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. • Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. 	<p><u>základy sportovních her</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - míčové hry, pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek a organizace při Tv - hygiena při Tv (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity), bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv) - Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu, a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla - zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly) - komunikace v Tv (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály) 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace, sociální rozvoj - kooperace a kompetice</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. • Cvičí podle popisu cvičení. • Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. • Samostatně získá potřebné informace. 	<ul style="list-style-type: none"> - měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy) - zdroje informací o pohybových činnostech 	<p><u>Mediální výchova</u> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

5.10. PRACOVNÍ ČINNOSTI – I. STUPEŇ

5.10.1. Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje v 1. - 9. ročníku.
Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu.

Výuka probíhá ve třídě a na školním pozemku, je možné využívat i školní kuchyňku.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

Práce s drobným materiálem

Konstrukční činnosti

Pěstitelské práce

Příprava pokrmů

Vzdělávací obsah je určen všem žákům (tedy dívkám i chlapcům bez rozdílu).

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Průřezová témata (využívaná v pracovních činnostech): **OSV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí. Učí se používat vhodné nástroje, nářadí pomůcky při práci i v běžném životě. Dále se učí pracovat podle slovního návodu. Seznamují se a poznávají vlastnosti jednotlivých materiálů a surovin a jejich využití.

Kompetence k řešení problémů - u žáků je rozvíjena tvořivost, jsou vedeni k uplatňování vlastních nápadů. Taktéž jsou vedeni k udržování hygieny a pořádku a BOZ při práci s různými pomůckami, materiály a nástroji.

Kompetence komunikativní - žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce. Zapojují se do diskuse, respektují názory jiných a při komunikaci jsou vedeni k užívání správné terminologie. Výsledky své práce se učí prezentovat.

Kompetence sociální a personální - žáci jsou vedeni ke spolupráci a vzájemné pomoci, k porovnávání a oceňování výsledků práce své a svých spolužáků. Žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce. Učí se respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku.

Kompetence občanské - u žáků je vytvářen pozitivní vztah k práci a žáci jsou vedeni k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce. Na základě jasných kritérií je žákům umožněno, aby hodnotili své činnosti nebo výsledky. Zároveň je každému žákovi umožněno zažít úspěch.

Kompetence pracovní - žáci jsou vedeni k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků, ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů. Jsou zohledňovány rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby je žákům nabídnuta pomoc. Žáci se učí správně a zodpovědně zacházet s pracovními pomůckami.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. • Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. • Pracuje podle jednoduchého slovního návodu nebo předlohy. • Zvládá základní dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. • Provádí pozorování přírody, zhodnotí výsledky pozorování. • Pečuje o nenáročné rostliny. • Chová se vhodně při stolování, připraví tabuli pro jednoduché stolování. 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady hygieny a bezpečnosti práce - vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi - práce s drobným materiálem - papír, karton - práce s drobným materiálem - přírodniny - práce s drobným materiálem - textil - jednoduché pracovní postupy - organizace práce - konstrukční činnosti (sestavování modelů, montáž a demontáž) - pěstitelské práce - příprava jednoduché tabule - pravidla stolování, vhodné a nevhodné chování při jídle 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. • Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. • Pracuje podle jednoduchého slovního návodu nebo předlohy. • Zvládá základní dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. • Provádí pozorování přírody, zhodnotí výsledky pozorování. • Pečuje o nenáročné rostliny. • Chová se vhodně při stolování, připraví tabuli pro jednoduché stolování. 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady hygieny a bezpečnosti práce - vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi - práce s drobným materiálem - papír, karton - práce s drobným materiálem - přírodniny - práce s drobným materiálem - textil - jednoduché pracovní postupy - organizace práce - konstrukční činnosti (sestavování modelů, montáž a demontáž) - pěstitelské práce - příprava jednoduché tabule - pravidla stolování, vhodné a nevhodné chování při jídle 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. • Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. • Pracuje podle jednoduchého slovního návodu nebo předlohy. • Zvládá základní dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. • Provádí pozorování přírody, zhodnotí výsledky pozorování. • Pečuje o nenáročné rostliny. • Chová se vhodně při stolování, připraví tabuli pro jednoduché stolování. 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady hygieny a bezpečnosti práce - vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi - práce s drobným materiálem - papír, karton - práce s drobným materiálem - přírodniny - práce s drobným materiálem - textil - jednoduché pracovní postupy - organizace práce - konstrukční činnosti (sestavování modelů, montáž a demontáž) - pěstitelské práce - příprava jednoduché tabule - pravidla stolování, vhodné a nevhodné chování při jídle 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. • Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. • Používá různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný (přišití háčku, očka, poutka) • Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. • Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic. • Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. • Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu. • Poskytne první pomoc při úrazu. 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady hygieny a bezpečnosti práce, uspořádání práce - práce s daným materiálem - vlastnosti materiálu (papír, karton, textil, přírodniny ...) - základy šití - druhy pracovních pomůcek, nástrojů a náčiní vhodné při zpracování daných materiálů, jejich funkce a využití - <u>tradice a lidové zvyky</u> - seznámení - konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi - práce s návodem (při postupu činnosti) - první pomoc při zranění 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. • Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny. • Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. • Orientuje se v základním vybavení kuchyně. • Připraví samostatně jednoduchý pokrm. • Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. • Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni. 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s rostlinami - pokusy, pozorování - pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin - pěstování pokojových rostlin - pěstování rostlin ze semen v místnosti - využití nářadí při práci s rostlinami - příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně, elektrické spotřebiče, kuchyňské náčiní - výběr a nákup potravin, příprava jednoduchých pokrmů dle možností, jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování - základy společenského chování - pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu 	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. • Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. • Používá různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný (přišití háčku, očka, poutka) • Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. • Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic. • Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. • Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu. • Poskytne první pomoc při úrazu. 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady hygieny a bezpečnosti práce, uspořádání práce - práce s daným materiálem - vlastnosti materiálu (papír, karton, textil, přírodniny ...) - základy šití - druhy pracovních pomůcek, nástrojů a náčiní vhodné při zpracovávání daných materiálů, jejich funkce a využití - <u>tradice a lidové zvyky</u> - seznámení - konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi - práce s návodem (při postupu činnosti) - první pomoc při zranění 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. • Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny. • Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. • Orientuje se v základním vybavení kuchyně. • Připraví samostatně jednoduchý pokrm. • Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. • Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni. 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s rostlinami - pokusy, pozorování - pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin - pěstování pokojových rostlin - pěstování rostlin ze semen v místnosti - využití náradí při práci s rostlinami - příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně, elektrické spotřebiče, kuchyňské náčiní - výběr a nákup potravin, příprava jednoduchých pokrmů dle možností, jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování - základy společenského chování - pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu 	

6. UČEBNÍ OSNOVY – II. STUPEŇ

6.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – II. STUPEŇ

6.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu – II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje v 1. až 9. ročníku.

Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách nebo v učebně českého jazyka. Můžeme využít místnosti školní knihovny, školního klubu, školního divadla či počítačové učebny. Během vyučovací hodiny používají vyučující i žáci všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Příležitostně zařazujeme do výuky návštěvy knihoven, divadelních a filmových představení. Každoročně se žáci účastní olympiády v českém jazyku. Druhý stupeň navazuje na stupeň první, vycházíme zde ze získaných znalostí a dovedností a dále je prohlubujeme a rozvíjíme.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura je rozdělen do tří složek:

Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Komunikační a slohová výchova

- žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení
- číst s porozuměním, analyzovat a kriticky posoudit přečtený a slyšený text
- učí se kultivovaně, výstižně dorozumívat spisovným jazykem, používat verbálních i nonverbálních prostředků řeči a používat vhodně spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- poznatků o jazyce a stylu využívají žáci ke gramaticky i věcně správnému ústnímu i písemnému projevu nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Jazyková výchova

- žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka
- učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy
- jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování
- naučí se pracovat s potřebnými jazykovými příručkami

Literární výchova

- žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy a žánry
- učí se vnímat jejich specifické znaky a formulovat vlastní názory na přečtené dílo
- seznámí se základními literárními směry a jejich významnými představiteli v české a světové literatuře
- důraz je kladen na takové poznatky a prožitky, které mohou pozitivně ovlivnit postoje žáků a jejich hodnotovou orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama a naučit žáky vnímat literaturu jako specifický zdroj poznání a prožitků

Průřezová témata (využívaná v českém jazyce a literatuře): OSV, VDO, EGS, MKV, EV, MDV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů a učíme je s nimi pracovat, využíváme výpočetní techniky, učíme žáky vyhledávat a třídit informace, propojovat je a používat. Procvičujeme se žáky využívání jazykových příruček a dobrou orientaci v nich. Vedeme žáky k užívání správné terminologie, podporujeme rozvíjení vlastního úsudku, prezentaci výsledků a poznávání vlastních možností žáků. Žáky vedeme k sebehodnocení, posilujeme dovednost autokorekce chyb. Zařazujeme různé metody efektivního učení (volné psaní, myšlenkové mapy a jiné prvky kritického myšlení). Zapojujeme žáky do soutěží a olympiád. Výuku podle situace doplňujeme i aktivitami mimo budovu školy (návštěvami filmových či divadelních představení, knihovny ...)

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům problémové úkoly, klademe důraz na analýzu a kritické posouzení textů. Využíváme komplexní jazykové rozborů k posílení logického myšlení žáků. Poznatky nepředáváme v hotové podobě, posilujeme samostatné řešení úkolů a práci s chybou. Vedeme k objevování různých variant řešení.

Kompetence komunikativní

- zařazujeme cvičení posilující komunikativní schopnosti žáků, rozvíjíme různé formy komunikace (ústní, písemnou, výtvarnou, mimoslovní...), klademe důraz na etiku komunikace (vhodnou formu, schopnost naslouchat a respektovat odlišné názory, věcnost, srozumitelnost...). Usilujeme o rozšíření pasivní i aktivní slovní zásoby (mluvní cvičení, diskuse...). Vedeme žáky ke kladení otázek a k formulování vlastního názoru či stanoviska. Využíváme učivo mluvnice ke zdokonalování vyjadřovacích schopností žáků (správná větná stavba, jednoznačnost sdělení...). Využíváme informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

- využíváme metody kooperativního vyučování, učíme žáky poskytnout pomoc nebo o ni požádat. Za výsledek skupinové práce přebírají všichni stejnou zodpovědnost. Dodržujeme individuální přístup k dětem se specifickými poruchami učení i k dětem mimořádně nadaným. Při práci s chybami vedeme žáky k vzájemné toleranci a nezesměšňování druhých. Usilujeme o přátelskou atmosféru, vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování. Dodáváme žákům sebedůvěru.

Kompetence občanské

- posilujeme pozitivní vztah k uměleckým dílům jejich vhodným výběrem (literární texty, filmové ukázky, divadelní představení...) a adekvátním rozborem
ve vybraných případech vedeme žáky k zamyšlení nad obsahem uměleckých děl i z hlediska občanských postojů. Poukazujeme na jejich nadčasovost a aktuálnost, chráníme naše tradice, kulturní a historické dědictví. Na uměleckých textech objasňujeme možnosti a krásu češtiny. Učíme žáky respektovat názory druhých a vhodnou formou argumentovat a prosazovat názory vlastní.

Kompetence pracovní

- vyžadujeme po žácích dodržování pravidel stanovených na začátku a sami jdeme příkladem. Dbáme na upevnění a rozvoj potřebných pracovních návyků žáků (včasný příchod, chystání pomůcek na hodinu, samostatnost, dodržování termínovaných úkolů ...). Vedeme žáky k dokončování úkolů a práci s chybami. Klademe důraz na zodpovědnost jedince za svou práci. Navozováním rozmanitých pracovních situací se žáci učí adaptovat na změněné podmínky (obměna pracovních skupin, typů úkolů, struktury hodiny...). Zařazujeme praktická cvičení propojená se životem (psaní životopisu, žádosti, pozvánky, zprávy, vyplňování formulářů...). Dodržujeme pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví, dodržujeme hygienu práce.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seznámí se s pojmy národní a mateřský jazyk. • Pracuje samostatně s jazykovými příručkami. • Rozlišuje spisovný a nespisovný jazykový projev. • Rozpozná zvukovou a písemnou podobu slov. • Správně intonuje podle komunikační situace. • Třídí slovní druhy. • Určí mluvnické kategorie u podstatných jmen. • Aplikuje znalost pro písemný projev. • Určuje druhy přídavných jmen. • Umí stupňovat přídavná jména. • Rozpozná druhy zájmen. • Skloňuje osobní zájmena (já, on, ona, ty). • Tvoří spisovné tvary zájmen. • Rozpozná druhy číslovek. • Tvoří spisovné tvary číslovek. • Skloňuje číslovky 2,3,4. • Vyhledá základní větné členy. • Zdůvodní shodu podmětu a přísudku. • Rozpoznává větu jednoduchou a souvětí. • Používá interpunkci přímé řeči. 	<p><u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u></p> <p><u>Obecné poučení a jazyce</u> - jazyk národní, jazyk mateřský - jazykové příručky (Slovník spisovné češtiny, Pravidla českého pravopisu...) - zvuková stránka slova a věty</p> <p><u>Tvarosloví</u> - druhy slov - ohebné slovní druhy <u>podstatná jména</u> <u>přídavná jména</u> <u>zájmena</u> <u>číslovky</u></p> <p><u>Skladba</u> - základní větné členy - shoda podmětu s přísudkem - věta jednoduchá a souvětí - přímá a nepřímá řeč</p>	<p>Výchova demokratického občana</p> <p>- - občan, občanská společnost a stát (člověk a jeho svět - domov a vlast)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozliší základní slohové útvary. • Sestaví osnovu vypravování heslovitě nebo pomocí vět. • Člení text na odstavce podle osnovy. • Oživuje vypravování přímou řečí. • Užívá vhodných jazykových prostředků s ohledem na slohový útvar. • Vyhledá klíčová slova v textu. • Formuluje hlavní myšlenky textu. • Vyjadřuje se souvisle a výstižně v mluveném projevu. • Využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. • Rozpozná komunikační záměr partnera v hovoru. • Vhodně využívá spisovné jazykové prostředky vhodné pro danou situaci. • Dbá na výběr vhodných slovních druhů při nácvičku popisu. • Podá stručně a zřetelně příslušnou informaci. • Umí sestavit jednoduchý soukromý dopis. 	<p><u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u></p> <p>Sloh – slohové útvary</p> <p>Vypravování</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnova - členění textu na odstavce - užití přímé řeči <p>Výpisky - práce s odborným textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk ve společnosti - telefonování, vzkazy, SMS <p>Popis osoby</p> <p>Popis předmětu</p> <p>Zpráva, oznámení a pozvánka</p> <p>Dopis - soukromý</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj- kreativita (nápad, originalita, citlivost)</p> <p><u>Mediální výchova</u> - - tvorba mediálního sdělení (časopis, rozhlas, televize, internet)</p> <p>Výchova demokratického občana</p> <p>- občan, občanská společnost a stát (člověk a jeho svět - domov a vlast)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pochopí rozdíl mezi lidovou slovesností a autorskou literaturou. • Reprodukuje přečtený text. • Zhodnotí hlavní postavy. • Uvede výrazné představitele sběratelů a autorů pohádek. • Odliší pověst od pohádky. • Zná rozdíl mezi poezií a prózou. • Rozliší sloku od verše. • Pochopí rozdíl mezi epikou a lyrikou. • Seznámí se s žánrem dobrodružné literatury. • Vyjmenuje některé autory dobrodružné literatury pro mládež. • Umí najít popis literárního hrdiny při práci s textem. • Formuluje ústně dojmy ze své četby. • Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním a filmovém zpracování. • Vyhledává informace v katalogu místní knihovny. 	<p><u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - lidová slovesnost - pohádky – lidová a autorská - klasická a moderní - pověsti - poezie - balady - dobrodružná literatura pro mládež - příběhy ze života dětí a zvířat - místní knihovna 	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> -</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jsme Evropané (kultura ducha a těla, kulturní kořeny, svébytnost kulturního dědictví) - Objevujeme Evropu a svět prostřednictvím literatury Environmentální výchova - - vztah člověka k prostředí (člověk a jeho svět - pozorování a vnímání přírody, příroda a emoce - - citlivě vnímá vztahy člověka a přírody

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně třídí slovní druhy. • Navazuje na znalosti o podstatných jménech, přídavných jménech, zájmenech a číslovkách. • Umí správně používat vlastní jména ve svém okolí. • Tvoří spisovné tvary sloves. • Rozlišuje slovesný rod a vid. • Rozezná v textu neohebné druhy slov a určí je. • Pracuje se Slovníkem spisovné češtiny. • Zná zásady tvoření českých slov. • Rozpoznává přenesená pojmenování. • Seznámí se s pojmem frazém. • Rozlišuje jednočlenné a dvojčlenné věty. • Rozlišuje základní větné členy a jejich druhy. • Je seznámen s rozvíjejícími větnými členy. • Rozlišuje hlavní a vedlejší věty. 	<p><u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u></p> <p><u>Tvarosloví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy slov ohebné slovní druhy <u>podstatná jména</u> - pravopis vlastních jmen <u>přídavná jména</u> <u>zájmena, číslovky</u> <u>slovesa</u> - tvary - slovesný rod a vid neohebné slovní druhy <u>Slovní zásoba</u> - význam slova - slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, homonyma, antonyma - frazémy <u>Skladba</u> - jednoduché věty - jednočlenná a dvojčlenná věta 	<p><u>Mediální výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v realizačním týmu (přispívá aktivně k týmové práci)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokáže používat jazykové prostředky charakteristické pro daný útvar. • Dokáže popsat své city, pocity a nálady. • Dodrží při popisu posloupnost jednotlivých činností. • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. • Dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby. • Uvědomí si rozdíl mezi popisem a charakteristikou osoby. • Vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu. • Vytvoří výpisky a výtah z přečteného textu. • Dokáže sestavit žádost se zřetelem k formě a obsahu. • Dokáže sestavit jednoduchý úřední dopis. • Užívá spisovné jazykové prostředky. • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. • Vyhledá klíčová slova v textu. • Formuluje hlavní myšlenky textu. • Vyjadřuje se souvisle a výstižně v mluveném projevu. • Využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. • Rozpozná komunikační záměr partnera v hovoru. • Vhodně využívá spisovné jazykové prostředky vhodné pro danou situaci. • Dbá na výběr vhodných slovních druhů při nácvičku popisu. • Podá stručně a zřetelně příslušnou informaci. • Umí sestavit jednoduchý soukromý dopis. 	<p>- stavba věty - základní větné členy - rozvíjející větné členy - věta hlavní a věta vedlejší</p> <p><u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u></p> <p>Popis (subjektivně zbarvený)</p> <p>Popis pracovního postupu</p> <p>Charakteristika (přímá, nepřímá)</p> <p>Výpisky</p> <p>Výtah</p> <p>Žádost</p> <p>Úřední dopis</p> <p>Mluvený jazykový projev</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova -</p> <p>osobnostní rozvoj -</p> <p>- sebepoznání a sebepojetí (temperament, postoje, hodnoty)</p> <p><u>Multikulturní výchova</u> –</p> <p>- lidské vztahy - (kultura ducha a těla -</p> <p>- mezilidské vztahy, tolerance)</p> <p>Osobnostní a sociální výchova –</p> <p>sociální rozvoj -</p> <p>- komunikace (rozvíjí dovednosti komunikace)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznává rozdíl mezi lidovou a autorskou pohádkou. • Je seznámen s pojmem a podstatou bajky. • Uvede představitele autorů bajek. • Vyhledá pojmy báje, mýtu, pověst. • Volně reprodukuje obsah básně. • Umí vyhledat rým v básni. • Umí vytvořit vlastní rým. • Vnímá odlišnost rytmu básně od rytmu prózy. • Dokáže uvést některá známá jména autorů české a světové poezie. • Uvědomí si rozdíl mezi románem a povídkou na základě přečtených ukázek. • Uceleně reprodukuje přečtený text. • Rozpozná hlavní postavu (literárního hrdinu) od vedlejších postav. • Je seznámen s pojmem sci-fi a ukázkou této literatury. • Je seznámen s ukázkami humorné literatury. • Rozliší základní pojmy v dramatu (dialog, monolog, komedie, tragédie apod.). • Na základě vlastního výběru ústně i písemně formuluje dojmy ze své četby. 	<p><u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - moderní a autorská pohádka - bajky - báje, mýty, pověsti - poezie česká a světová (romance, osobnost básníka, poezie v písni) - román, románová kronika - povídka - příběhy s dětským hrdinou - literatura sci-fi - humoristická literatura - drama, hrdina dramatu - literatura pro děti a mládež 	<p><u>Výchova demokratického občana</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - občan, občanská společnost a stát (člověk a společnost, člověk a jeho svět, domov a vlast) <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - - Jsme Evropané (kultura ducha a těla - evropské kulturní kořeny, svébytnost kulturního dědictví) <u>Multikulturní výchova</u> – - lidské vztahy - (kultura ducha a těla, mezilidské vztahy) - kulturní diference - multikulturalita - (vzájemné obohacování)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvede příklady jiných slovanských jazyků. • Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodní užití. • Zná způsoby obohacování slovní zásoby. • Spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova. • Tvoří spisovné tvary přejatých slov a používá je ve vhodné situaci. • Zařadí sloveso do příslušné třídy. • Tvoří spisovné tvary sloves. • Rozlišuje druhy podmětu, přísudku a přívlastku. • Určí doplněk. • Rozpozná větu jednoduchou a souvětí. • Rozliší druhy vedlejších vět. • Určí poměry mezi větami hlavními v návaznosti na interpunkci. 	<p><u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u></p> <p>Obecné poučení o jazyce - skupiny jazyků - rozvrstvení národního jazyka</p> <p>Slovní zásoba - obohacování - slova přejatá a jejich skloňování</p> <p>Tvarosloví - slovesa – třídy a vzory</p> <p>Skladba - <u>věta jednoduchá</u> - druhy podmětu a přísudku - druhy přívlastku - doplněk - <u>souvětí</u> podřadné a souřadné</p>	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - - Jsme Evropané - (kořeny a zdroje civilizace - evropské jazyky)</p> <p>Osobnostní a sociální výchova -</p> <p>osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace (formuje své studijní dovednosti)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar. • Rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení. • Dokáže popsat a charakterizovat vybranou literární postavu. • Ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu. • Samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. • Sestaví svůj strukturovaný i souvislý životopis. • Odlišuje fakta od názorů a hodnocení, vyjadřuje své názory. • Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj. • V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. • Uvědomuje si nutnost správné spisovné výslovnosti při veřejném vystoupení. • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. • Učí se využívat elektronických vymožeností ke komunikaci (internet). 	<p><u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u></p> <p><u>Popis</u> (líčení)</p> <p><u>Charakteristika</u> literárních postav</p> <p><u>Výklad, výtah</u></p> <p><u>Referát</u></p> <p><u>Životopis</u></p> <p><u>Úvaha</u> (aktuální témata)</p> <p><u>Řečnictví</u> (diskuse, beseda, rozhovor)</p> <p>Kratší slohové útvary: - <u>objednávka, inzerát, nabídka, stížnost, žádost</u></p> <p><u>Formy elektronické komunikace</u></p>	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> -</p> <p>- Objevujeme Evropu a svět - (nachází své osobnostní vzory)</p> <p><u>Mediální výchova</u> -</p> <p>- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápe mediální strategie, vliv; má kritický odstup, svobodně vyjadřuje svoje postoje a chápe odpovědnost za svá sdělení)</p> <p>Výchova demokratického občana</p> <p>- občan, občanská společnost a stát -</p> <p>(dokáže vnímat a naslouchat druhým)</p> <p>Osobnostní a sociální výchova –</p> <p>sociální rozvoj -</p> <p>- komunikace (rozvíjí dovednosti komunikace)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na základě práce s vybranými ukázkami literárních děl různých vývojových období literatury se seznámí s významnými představiteli české a světové literatury. • Vytváří si představu o základních literárních směrech a jejich významných představitelích v české a světové literatuře. • Reprodukuje přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla. • Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. • Formuluje vlastní názory na literární dílo. • Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. • Rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede výrazné představitele. • Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích. 	<p><u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u></p> <p><u>Vývoj poezie, prózy a dramatu a jejich někteří představitelé v české a světové literatuře:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - počátky slovesného umění - literatura ve starověku - středověká literatura - doba renesance a humanismus - doba barokní - literatura v 17. a 18. století - romantismus - česká literatura od počátku národ. obrození do konce 19. století - počátky realismu - kritický realismus <p><u>Literární druhy a žánry, výrazové formy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - próza - poezie - epika - lyrika - lyricko-epické žánry - žánry dramát 	<p><u>Mediální výchova</u> -</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba mediálních sdělení (ICT - - tištěné a digitální dokumenty - - přesnost, přehlednost, věcnost sdělení) <p><u>Výchova demokratického občana</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - občan, občanská společnost a stát (člověk a jeho svět, domov a vlast) <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> -</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jsme Evropané - (člověk a společnost, porozumění historickým a politickým souvislostem, ICT - samostatné získávání informací

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		<p>o literatuře a autorech, evropské kulturní kořeny, svébytnost kulturního dědictví)</p> <p>Multikulturní výchova -</p> <p>- lidské vztahy - (mezilidské vztahy v literatuře)</p> <p>- kulturní diference - (individuální zvláštnosti etnika, rozdíly)</p> <p>Osobnostní a sociální výchova -</p> <p>osobnostní rozvoj -</p> <p>- rozvoj schopností poznávání (kultura ducha a těla, smyslové vnímání, estetika, citlivost)</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je seznámen s původem a vývojem češtiny. • Rozvíjí kultivovaný písemný projev, obohacuje si slovní zásobu. • Nadále si obohacuje slovní zásobu • Zvládá pravopisné jevy lexikální morfologické a syntaktické ve větě jednoduché a souvětí. • Užívá jazykových příruček. • Dokáže provést všestranný jazykový rozbor věty jednoduché a souvětí. • Užívá slova ve správném pořádku. • Zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění. 	<p><u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u></p> <p><u>Obecné poučení o jazyce</u> - původ a základy vývoje češtiny</p> <p><u>Zvuková stránka jazyka</u> - shrnutí učiva 6. – 9. ročníku</p> <p><u>Slovní zásoba</u> - shrnutí učiva 6. – 9. ročníku</p> <p><u>Tvarosloví</u> - shrnutí učiva 6. – 9. ročníku</p> <p><u>Skladba</u> - shrnutí učiva o skladbě 6. – 9. ročníku - složitější souvětí s více než dvěma větami - čárky ve složitějších souvětích - pořádek slov ve větě - stavba textu</p>	<p>Výchova demokratického občana</p> <p>- občan, občanská společnost a stát (člověk a jeho svět - - domov, vlast, český jazyk)</p> <p>Osobnostní a sociální výchova -</p> <p>osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace (formuje své studijní dovednosti) sociální rozvoj - komunikace (rozvíjí dovednosti komunikace)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně využívá spisovné (popř. i nespisovné) jazykové prostředky vzhledem ke svému záměru. • Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. • Uspořádá informace s ohledem na účel textu. • Dodržuje pravidla mezivětného navazování. • V mluveném projevu užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. • Samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. • Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. • Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. • Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj. 	<p><u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u></p> <p>Vypravování</p> <p>Popis - shrnutí</p> <p>Charakteristika - shrnutí</p> <p>Úvaha - aktuální téma</p> <p>Úřední písemnosti - tiskopisy - životopis</p> <p>Výklad, výtah, referát - shrnutí</p> <p>Diskuse (sdělovací prostředky)</p> <p>Publicistické útvary</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - kreativita (nápad, originalita, citlivost sociální rozvoj - (jazyk a jazyková komunikace) Enviromentální výchova</p> <p>- základní podmínky života (chápe život jako nejvyšší hodnotu)</p> <p><u>Mediální výchova</u> - - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (svobodně vyjadřuje svoje postoje a chápe odpovědnost za svá sdělení) - tvorba mediálních sdělení (časopis, rozhlas, televize, internet)</p> <p>Osobnostní a sociální výchova - - rozvoj schopností</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na základě práce s vybranými ukázkami literárních děl se seznámí s významnými představiteli české a světové literatury 20. století. • Vytváří si představu o základních literárních směrech 20. století a jejich významných představitelích v české a světové literatuře. • Reprodukuje přečtený text, interpretuje smysl díla. • Jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla. • Rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora. • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby (popř. z návštěvy divadelního nebo filmového představení) a názory na dílo. • Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování. • Tvoří vlastní literární text podle svých schopností. • Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. • Rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede výrazné představitele • Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovnách i v dalších informačních zdrojích. 	<p><u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u></p> <p><u>Vývoj poezie, prózy a dramatu a jejich někteří představitelé v české a světové literatuře:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - literární moderna - od 90. let 19. století do začátku druhé světové války - literatura od začátku 2. světové války do současnosti <p><u>Literární druhy a žánry, výrazové formy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - próza - poezie (základní básnické prostředky) - epika - lyrika - lyricko-epické žánry - žánry dramatu 	<p>poznávání (kultura ducha a těla, smyslové vnímání, smysl pro estetiku</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena (relaxace při četbě) <p>Výchova demokratického občana</p> <p>- občan, občanská společnost a stát -</p> <p>(společenský a politický život v literatuře, člověk a jeho svět, domov a vlast v literatuře)</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> -</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jsme Evropané (nachází své osobnostní vzory v literatuře, porozumění historickým a politickým souvislostem, kultura ducha a těla - evropské kulturní kořeny

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		ICT- samostatně získávání informací o literatuře a autorech Multikulturní výchova - - multikulturalita - (využívá multikulturních poznatků pro vlastní obohacení) - kulturní difference národů Enviromentální výchova - základní podmínky života -(chápe život jako nejvyšší hodnotu) <u>Mediální výchova -</u> - vnímání autora mediálních sdělení (člověk a společnost - - paralely mezi kulturou a historickými událostmi)

6.2. ANGLICKÝ JAZYK-- II. STUPEŇ (PRVNÍ CIZÍ JAZYK)

6.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Jazyk chápeme především jako prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů. Je bezprostředně spojen s myšlením, je jedním z prostředků myšlení.

Anglický jazyk poskytuje jazykový základ pro komunikaci v Evropě i ve světě. Je nástrojem komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proniká stále více do našeho každodenního života.

Výuka v 6. - 9. ročníku navazuje na výuku na 1. stupni, tj. od 1. do 5. ročníku. Shrnuje a prohlubuje vědomosti žáků ve všech oblastech jazykového vzdělání na základní škole.

Cílem výuky je získání trvalého zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení základních jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v anglickém jazyce, schopnosti porozumět jazykově a obsahově přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí a vhodně reagovat na daná sdělení. Žáci poznávají realie anglicky mluvících zemí, chápou význam znalosti anglického jazyka pro osobní život, pro formování vzájemného porozumění mezi zeměmi a pro vytváření respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Hlavní cílové kompetence žáků při výuce cizího jazyka jsou dány Společným evropským referenčním rámcem pro jazyky, který vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří).

V rámci Prvního cizího jazyka směřují žáci k dosažení úrovně A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu.

Metody a formy práce jsou zaměřeny převážně na komunikaci v anglickém jazyce, která probíhá jednak mezi žáky a učitelem, jednak mezi žáky navzájem, a to ve formě rozhovoru nebo dramatizace situací. Kromě toho se výuka zaměřuje na práci s textem v učebnicích i časopisech, tvorbu písemných sdělení, poslech anglicky mluvených rozhovorů a textů, práce se slovníky a autentickými materiály. Žáci pracují samostatně, ve dvojicích i ve skupinách. Vytvářejí i projektové úkoly k daným tématům. Žáci pracují i s výukovými programy, které jsou zaměřeny na procvičování gramatiky i tematických okruhů slovní zásoby.

Výuka probíhá ve třídách nebo v odborné učebně informatiky, kde je možnost práce s výukovými programy na počítačích. učebně . Podle počtu žáků ve třídě mohou být žáci děleni na dvě skupiny.

Výuka anglického jazyka probíhá v těsné návaznosti na český jazyk, dějepis, zeměpis, přírodopis i ostatní předměty.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je zaměřen na osvojení a rozvoj receptivních, produktivních a interaktivních dovedností.

Anglický jazyk poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem apod. Klademe důraz na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby anglického jazyka a na gramatiku. Samozřejmě velkou pozornost zaměřujeme na komunikační dovednosti.

Na **2. stupni** pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích, učí se gramatice. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem. Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací, proniká však i do každodenního života dětí. Pravidelně se děti setkávají s angličtinou prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu nebo při práci s počítačem.

Ve vyučování je kladem důraz na výklad, poslech, četbu, procvičování gramatiky, dialogy, reprodukce textů v písemné i ústní formě, ale také na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí výuky jsou též hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé skupinové práce.

Průřezová témata (využívaná v anglickém jazyce): **OSV, MKV, EGS, ENV, MEDV**

OSV - komunikace v cizím jazyce, **EGS** - Evropa a svět, Objevujeme Evropu, **MKV** - Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, **ENV** - Životní prostředí, **MEDV** - Tvorba mediálního sdělení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáky k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat v anglickém jazyce pro další studium i praktický život
- rozvíjet u žáků slovní zásobu
- učit žáky propojovat probíraná témata a jazykové jevy
- předkládat žákům autentické audio a videoukázky a tím prohlubovat kladný postoj k aktivnímu učení se anglickému jazyku
- umožnit žákům využívat výukových programů

Kompetence k řešení problémů

- předkládat žákům k řešení jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- vést žáky k tomu, aby se nebáli mluvit a používali i nedokonale zvládnutý cizí jazyk
- umožnit žákům vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učit žáky rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce a vhodně na ně reagovat
- učit žáky formulovat jednoduché myšlenky v anglickém jazyce ústně i písemně
- navozovat situace, kdy žáci využívají dovednosti osvojené v anglickém jazyce v běžném životě
- rozvíjet slovní zásobu v jednotlivých tematických okruzích a pracovat s nimi při navozování modelových situací
- využívat znalosti anglického jazyka z jiných oblastí, jako například internet, počítače, film, hudba

Kompetence sociální a personální

- učit žáky, aby uměli v jednoduchých situacích požádat o pomoc a radu nebo ji poskytnout
- organizovat spolupráci na jednoduchém úkolu v anglicky hovořící skupině
- vést žáky k dodržování zásad slušného chování v anglicky mluvícím prostředí
- vést žáky k tomu, aby projevovali ohleduplnost a úctu při jednání s druhými lidmi a respektovali různá hlediska
- vést žáky k tomu, aby nadanější aktivně pomáhali slabším, například při práci ve skupině nebo ve dvojici

- hodnotit společně s žáky jejich práci a výsledky, vyvozovat možnosti a strategie pro zefektivnění další práce

Kompetence občanské

- seznamovat žáky s realitami anglicky mluvících zemí, učit je chápat a tolerovat kulturní odlišnosti a národní zvyklosti ostatních zemí
- vést žáky k respektování odlišných tradic historických i kulturních
- vytvářet u žáků představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- zadávat žákům přípravu aktualit a zajímavostí z anglicky mluvících zemí (tisk, internet, encyklopedie aj.
- učit žáky srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky
- naučit žáky hovořit o městě a zemi, kde žijí

Kompetence pracovní

- učit žáky využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí
- učit žáky pracovat s různými zdroji informací, tj. s běžnými učebnicemi, časopisy, literaturou v angličtině, informacemi získanými na internetu apod.
- umožnit žákům používat dvojjazyčný a výkladový slovník a učit je práci s nimi
- učit žáky efektivně organizovat svou práci

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Předmět: Anglický jazyk****Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo		Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky • rozumí jednoduché a zřetelně vyslované promluvě a konverzaci • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu • používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku 	<p>Téma</p> <p>Můj život</p> <p>Představování</p> <p>Zvířata</p> <p>Prázdniny</p>	<p>Mluvnické a lexikální učivo</p> <p>Slovesa can/be/have</p> <p>Přítomný čas prostý Řadové číslovky Příslovce Sporty Datum</p> <p>Přítomný čas průběhový Sloveso must Osobní zájmena</p> <p>Minulý čas prostý Pravidelná a nepravidelná Slovesa Popis prázdnin, pohlednice</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj</p> <p>Multikulturní výchova Multikulturalita</p>

<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s probíranými tématickými okruhy • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty. • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace • vyžádá jednoduchou informaci • jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích 	Jídlo	Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, členy Členy Much/many, some/any Objednávání v restauraci	<p>Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj</p>
	Náš svět	Stupňování adjektiv Popis místa a počasí	
	Zábava	Budoucnost s going to Stupňování příslovcí Vazba s have to Film a televize	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Předmět: Anglický jazyk****Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Učivo		Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku 	<p>Téma</p> <p>Představování druhých</p> <p>Můj život</p> <p>Budoucnost</p> <p>Dům a bydlení</p>	<p>Mluvnické a lexikální učivo</p> <p>Přítomný čas prostý a přítomný průběhový Představování sebe i</p> <p>Minulý čas prostý Rodina Životní příběhy Záliby</p> <p>Budoucí čas s will a vazba going to Předložky místní Úvahy o budoucnosti</p> <p>Minulý čas prostý Minulý čas průběhový Popis domu Vyprávění příběhu</p>	<p>Mediální výchova Kulturní diference Lidské vztahy Multikulturalita</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj</p>

sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s probíranými tématickými okruhy	Město	Členy Zájmena somebody, any-, every- Londýn	Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj
písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.	Zkušenosti	Předpřítomný čas prostý Popis životních zážitků a zkušeností	Mediální výchova Kulturní diference Lidské vztahy Multikulturalita
stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	Řešení problémů should/shouldn't, to poskytování	Používání must/mustn't, don't have Popis problémů, rady, pravidla	Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj
vyžádá jednoduchou informaci			
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Předmět: Anglický jazyk****Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo		Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku 	<p>Téma</p> <p>Představování</p> <p>to</p> <p>Minulost a přítomnost</p> <p>průběhový</p> <p>Životní změny čas</p> <p>Zdraví, životní styl</p>	<p>Mluvnické a lexikální učivo</p> <p>Přítomné časy</p> <p>Stavová slovesa</p> <p>Budoucnost s will a going</p> <p>Pracovní praxe, pohovor</p> <p>Minulý čas prostý a</p> <p>Vazba used to</p> <p>Historické události</p> <p>Předpřítomný a minulý</p> <p>prostý, for/since</p> <p>Tázací dovětky</p> <p>Životní příběhy</p> <p>Vztažná zájmena a věty</p> <p>Should/might</p> <p>Tělo, zdravotní problémy</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <p>Sociální rozvoj</p> <p>Morální rozvoj</p> <p>Mediální výchova</p> <p>Kulturní diference</p> <p>Lidské vztahy</p> <p>Multikulturalita</p>

<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tématickými okruhy • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty. • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace • vyžádá jednoduchou informaci • jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích 	<p>Hrdinové ing/inf.</p> <p>Slovesa následovaná – There is + -ing I can see/hear + -ing Popis míst a událostí</p> <p>Životní prostředí minu-</p> <p>Trpný rod v přítomném, lém a budoucím čase Ochrana životního prostředí</p> <p>Vztahy mezi lidmi Budoucí čas s will Podmínkové věty 1. typu Popis problému a poskytování rady</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj</p> <p>Mediální výchova Kulturní diference Lidské vztahy Multikulturalita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj</p>
---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo		Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku 	<p>Téma</p> <p>Osobní údaje</p> <p>Popis osob</p> <p>Životní styl</p> <p>Čtení příběhů</p>	<p>Mluvnické a lexikální učivo</p> <p>Opakování časů (minulý/přítomný prostý i průběhový, předpřítomný a budoucí prostý Sestavení interview, e-mailu</p> <p>Vztažné věty Popis vzhledu a charakteru Poskytování rad</p> <p>Přítomné časy Slovesa následovaná –ing a infinitivem Záliby a koníčky Popis víkendu</p> <p>Minulé časy a předpřítomný čas Práce s texty</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj</p> <p>Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejích s probíranými tématickými okruhy • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty. • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace • vyžádá jednoduchou informaci • jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích 	<p>Ucházíme se o práci Tvoření otázek v časech Tázací dovětky Životopis, prac.pohovor</p> <p>Dobrodružné příběhy Kondicionál s would Reflexivní zájmena Podmínkové věty 2. typu</p> <p>Režim dne Počitatelnost podst. jmen Členy Vazba used to</p> <p>Bydlení Budoucí čas/going to Předložky místní Plánování bydlení</p> <p>Cestování Trpný rod Zamluvení hotelu Zakoupení jízdenky Dopravní prostředky</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Mediální výchova Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj</p>
---	--	---

6.3. NĚMECKÝ JAZYK– II. STUPEŇ (DALŠÍ CIZÍ JAZYK)

6.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Jazyk chápeme především jako prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů. Je bezprostředně spojen s myšlením, je jedním z prostředků myšlení.

Německý jazyk poskytuje jazykový základ pro komunikaci v Evropě i ve světě. Je nástrojem komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proniká stále více do našeho každodenního života.

Výuka v 6. - 9. ročníku seznamuje žáky se základy tohoto druhého světového jazyka a učí je především porozumění a základní ústní i písemné komunikaci.

Cílem výuky je získání trvalého zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení základních jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v německém jazyce, schopnosti porozumět jazykově a obsahově přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí a vhodně reagovat na daná sdělení. Žáci poznávají realie německy mluvících zemí, chápou význam znalosti německého jazyka pro osobní život, pro formování vzájemného porozumění mezi zeměmi a pro vytváření respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Hlavní cílové kompetence žáků při výuce cizího jazyka jsou dány Společným evropským referenčním rámcem pro jazyky, který vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a realii zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří).

V rámci Druhého cizího jazyka směřují žáci k dosažení úrovně A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu-pomoci.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu. Žáci si v 7. ročníku mohou zvolit dle své preference jako Druhý cizí jazyk buď jazyk německý, nebo jazyk španělský.

Metody a formy práce jsou zaměřeny převážně na komunikaci v německém jazyce, která probíhá jednak mezi žáky a učitelem, jednak mezi žáky navzájem, a to ve formě rozhovoru nebo dramatizace situací. Kromě toho se výuka zaměřuje na práci s textem v učebnicích i časopisech, tvorbu písemných sdělení, poslech německy mluvených rozhovorů a textů, práce se slovníky a autentickými materiály. Žáci pracují samostatně, ve dvojicích i ve skupinách. Vytvářejí i projektové úkoly k daným tématům. Žáci pracují i s výukovými programy, které jsou zaměřeny na procvičování gramatiky i tematických okruhů slovní zásoby.

Výuka probíhá ve třídách, v učebně jazyků nebo v odborné učebně informatiky, kde je možnost práce s výukovými programy na počítačích. Podle počtu žáků ve třídě mohou být žáci děleni na dvě skupiny.

Výuka německého jazyka probíhá v těsné návaznosti na český jazyk, dějepis, zeměpis, přírodopis i ostatní předměty.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je zaměřen na osvojení a rozvoj receptivních, produktivních a interaktivních dovedností.

Německý jazyk poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Klademe důraz na nácik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby německého jazyka a na gramatiku. Samozřejmě velkou pozornost zaměřujeme na komunikační dovednosti.

Na **2. stupni** pracují žáci také s autentickými texty, konverzují spolu německy v základních celcích, učí se gramatice. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi německy mluvících zemí.

Ve vyučování je kladem důraz na výklad, poslech, četbu, procvičování gramatiky, dialogy, reprodukce textů v písemné i ústní formě, ale také na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí výuky jsou též hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé skupinové práce.

Průřezová témata (využívaná v anglickém jazyce): **OSV, MKV, EGS, ENV, MEDV**

OSV - komunikace v cizím jazyce, **EGS** - Evropa a svět, Objevujeme Evropu, **MKV** - Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, **ENV** - Životní prostředí, **MEDV** - Tvorba mediálního sdělení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáky k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat v německém jazyce pro další studium i praktický život
- rozvíjet u žáků slovní zásobu
- učit žáky propojovat probíraná témata a jazykové jevy
- předkládat žákům autentické audio a videoukázky a tím prohlubovat kladný postoj k aktivnímu učení se německému jazyku
- umožnit žákům využívat výukových programů

Kompetence k řešení problémů

- předkládat žákům k řešení jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- vést žáky k tomu, aby se nebáli mluvit a používali i nedokonale zvládnutý cizí jazyk
- umožnit žákům vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učit žáky rozumět promluvě i přiměřenému textu v německém jazyce a vhodně na ně reagovat
- učit žáky formulovat jednoduché myšlenky v německém jazyce ústně i písemně
- navozovat situace, kdy žáci využívají dovednosti osvojené v německém jazyce v běžném životě
- rozvíjet slovní zásobu v jednotlivých tematických okruzích a pracovat s nimi při navozování modelových situací
- využívat znalosti německého jazyka z jiných oblastí, jako například internet, počítače, film, hudba

Kompetence sociální a personální

- učit žáky, aby uměli v jednoduchých situacích požádat o pomoc a radu nebo ji poskytnout
- organizovat spolupráci na jednoduchém úkolu v německy hovořící skupině
- vést žáky k dodržování zásad slušného chování v německy mluvícím prostředí
- vést žáky k tomu, aby projevovali ohleduplnost a úctu při jednání s druhými lidmi a respektovali různá hlediska
- vést žáky k tomu, aby nadanější aktivně pomáhali slabším, například při práci ve skupině nebo ve dvojici

- hodnotit společně s žáky jejich práci a výsledky, vyvozovat možnosti a strategie pro zefektivnění další práce

Kompetence občanské

- seznamovat žáky s reáliemi německy mluvících zemí, učit je chápat a tolerovat kulturní odlišnosti a národní zvyklosti ostatních zemí
- vést žáky k respektování odlišných tradic historických i kulturních
- vytvářet u žáků představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- zadávat žákům přípravu aktualit a zajímavostí z německy mluvících zemí (tisk, internet, encyklopedie aj.
- učit žáky srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se německy mluvících zemí a České republiky
- naučit žáky hovořit o městě a zemi, kde žijí

Kompetence pracovní

- učit žáky využívat německého jazyka k získávání informací z různých oblastí
- učit žáky pracovat s různými zdroji informací, tj. s běžnými učebnicemi, časopisy, informacemi získanými na internetu apod.
- umožnit žákům používat dvojjazyčný a výkladový slovník a učit je práci s nimi
- učit žáky efektivně organizovat svou práci

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vzdělávací předmět: Německý jazyk****7. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> •seznámí se s německy mluvícími zeměmi a novým vyučovacím předmětem; •seznámí se se základními pokyny pro práci v hodině; •umí pozdravit a rozloučit se; •sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě; •seznámí se se slovosledem ve větě oznamovací a tázací; •umí se zeptat na jméno a bydliště, telefonní číslo, e-mailovou adresu; •umí představit členy rodiny a popsat rodinnou fotografii; •řekne, co kdo dělá; •seznámí se s pravidly používání členu určitého a neurčitého a záporu “nein” •naučí se časovat základní pomocná slovesa být, mít v přítomném čase; •pojmenuje některá zvířata a drobné předměty podle obrázků, jejich vlastnosti (velikost, barva); •umí určit základní barvy; •umí pojmenovat činnosti podle obrázků, ukáže a řekne, co kdo dělá; 	<ul style="list-style-type: none"> •základní informace o německy mluvících zemích a německém jazyce •abeceda, hláskování slov •reaguje na základní pokyny pro práci ve třídě •Hallo! Guten Tag! Auf Wiedersehen! •Ich bin, ich heiße... •Wo wohnst du? •základní stavba německé věty •osobní zájmena •tvorba jednoduché věty tázací – tázací zájmena was, wie, wo, wer; •Was macht er (sie) gern – nicht gern? •Der, die, das •časování sloves “haben” a “sein” •Otázka “Was ist das?” •Otázka “Was hat er (sie)?” •4. pád podstatných jmen •přídavná jména v přísudku •Farben •přivlastňovací zájmena “mein”, “dein”, “sein”, “ihr” •Was stimmt? Was stimmt nicht? •Weihnachten – slovní zásoba, písně •Ostern – slovní zásoba, písně •časování vybraných pravidelných sloves 	<p>EGS– Objevování Evropy a světa</p> <p>MKV– Multikulturalismus</p> <p>OSV– osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání</p> <p>MEDV– práce v realizačním týmu</p> <p>OSV– osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV– osobnostní rozvoj – kreativita</p> <p>OSV– osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání</p>

<ul style="list-style-type: none"> •umí vyplnit jednoduchý formulář o sobě •používá vybraná přídavná jména a jejich protiklady •umí krátce popovídat o Vánocích a Velikonocích •vyčasuje vybraná pravidelná slovesa v čísle jednotném a množném •umí počítat do dvaceti a po desítkách do sta. •určí celé hodiny •zná dny v týdnu •dokáže říci, co dělá dnes, co dělal včera a co bude dělat zítra; •umí vyjádřit věk osoby, zvířete •popíše školu a třídu; •pojmenuje školní potřeby; •umí určit základní barvy •používá jednoduché příkazy 	<ul style="list-style-type: none"> •procvičování 4. pádu – ich habe..., ich fotografiere... •čísla – Nummern •hry, písně •Wie spät ist es? •Meine Woche •In der Schule •Meine Schulsachen 	
---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vzdělávací předmět: Německý jazyk****8. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> •umí hovořit o svých koníčcích •popíše koníčky svých kamarádů •domluví si telefonicky odpolední program •napíše jednoduchý e-mail o sobě •popíše činnosti během dne •používá sloveso “haben” v přítomném čase •umí časovat vybraná pravidelná slovesa •používá zápor “kein” ve 4. pádě •umí krátce pohovořit o Vídni •dokáže hovořit o domácích mazlíčcích •napíše jednoduchý dopis o sobě •umí krátce pohovořit o Vánocích v ČR a v německy mluvících zemích •umí krátce popovídat o Velikocích v ČR a v německy mluvících zemích •používá předložku “in” při určování místa •poskytne informace o časových údajích •počítá do 100 a zvládá základní matematické operace; •napíše jednoduchou pozvánku •vytváří množné číslo vybraných podstatných jmen •umí vyjádřit cíl cesty •umí koupit jízdenku 	<ul style="list-style-type: none"> •Mein Hobby •rozšíření slovní zásoby •časování pravidelných sloves v přítomném čase; •časování slovesa “sein” v přítomném čase; •časování slovesa “mögen” v přítomném čase; •práce s učebnicí, slovníkem a internetem; •časování slovesa “haben” v přítomném čase; •zápor “kein” ve 4. pádě; •vybraná přivlastňovací zájemna ve 4. pádě; •domácí mazlíčci a jejich popis; •Vídeň – zajímavosti; •Vánoce u nás a v německy mluvících zemích; •Velikonoce u nás a v německy mluvících zemích; •předložka “in” ve 3. pádě; •určování času – hodiny, dny, měsíce, roční období; •předložky “im”, “um” a “am” v časových údajích; •užití čísel do 100; •pozvánka na oslavu; •množné číslo vybraných podstatných jmen; •In den Ferien; 	<p>OSV– osobnostní rozvoj – rozvoj poznávacích schopností, kreativita</p> <p>EGS– Objevování Evropy a světa</p> <p>MKV– Multikulturalismus</p> <p>MEDV– práce v realizačním týmu</p> <p>EGS– Objevujeme Evropu</p> <p>OSV– rozvoj poznávacích schopností</p> <p>EGS– Objevování Evropy a světa</p>

<ul style="list-style-type: none"> •umí zajistit ubytování •napíše pozdrav z dovolené •vyplní údaje do dotazníku 	<ul style="list-style-type: none"> •evropské země, EU; •vazba “ich möchte” •předložky “nach” a “in” při určování místa dovolené •časování slovesa “fahren” 	<p><u>MEDV</u>– práce v realizačním týmu</p>
---	--	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vzdělávací předmět: Německý jazyk****9. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí i přiměřeně obtížné komunikaci dvou a více osob; • ústně i písemně vyjádří svůj názor, zážitky, dojmy a přání, sestaví krátkou zprávu či sdělení na zadané či zvolené téma; • rozumí obsahu promluvy a dokáže rozlišit zásadní informaci od informací významově nepodstatných; • orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích • rozšiřuje své znalosti gramatiky cizího jazyka • rozšiřuje slovní zásobu z daných tematických okruhů • běžně užívá jednoduché obraty vyjadřující svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, žádost, výzvu, pozvání, reakci na pozvání; • dokáže popsat svůj pokoj a svůj dům či byt; • zná roční období a dokáže popsat činnosti během roku; • v rozhovoru dokáže vyjádřit pozvání, přijmout jej a odmítnout; • dokáže se zeptat na směr cesty a 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech, dialog – dramatizace • zážitky z prázdnin • práce s autentickými materiály ze země studovaného jazyka – časopisy, knížky, obrazové materiály, prospekty, práce s internetem, sledování TV a videa • silná slovesa – pojem, časování, větný rámec • způsobová slovesa (müssen, können, sollen a dürfen) – časování, větný rámec, postavení infinitivu • 3. pád přivlastňovacích zájmen “mein”, “dein”, “sein”, “ihr”, “unser” a “kein” • předložky se 3., 4. pádem a se 3. a 4. pádem • skloňování osobních zájmen v 1., 3. a 4. pádě • slovesa s neodlučitelnou předponou – časování • slovesa s odlučitelnou předponou a některá nepravidelná slovesa – časování • množné číslo podstatných jmen • číslovky nad 1000 • nevyjádřený podmět “man” 	<p>EGS– Objevování Evropy a světa</p> <p>MKV– Multikulturalismus</p> <p>OSV– rozvoj poznávacích schopností</p> <p>MEDV– práce v realizačním týmu</p> <p>OSV– osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV– osobnostní rozvoj – kreativita</p> <p>OSV– osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání</p>

<p>jednoduchými instrukcemi popsat cestu.;</p> <ul style="list-style-type: none"> •popíše program svého týdne a rozvrh hodin •zná názvy školních předmětů, dokáže vést jednoduché dialogy o školním vyučování; •umí vyjádřit své povinnosti a popsat pravidla (co se smí či nesmí dělat); •dokáže pohovořit o vánočních zvycích v německy mluvících zemích •dokáže popsat velikonoční zvyky v německy mluvících zemích		
---	--	--

6.4. ŠPANĚLSKÝ JAZYK-- II. STUPEŇ (DALŠÍ CIZÍ JAZYK)

6.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Jazyk chápeme především jako prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů. Je bezprostředně spojen s myšlením, je jedním z prostředků myšlení.

Španělský jazyk poskytuje jazykový základ pro komunikaci v Evropě i ve světě. Je nástrojem komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proniká stále více do našeho každodenního života.

Výuka v 7. - 9. ročníku seznamuje žáky se základy tohoto druhého světového jazyka a učí je především porozumění a základní ústní i písemné komunikaci.

Cílem výuky je získání trvalého zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení základních jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty ve španělském jazyce, schopnosti porozumět jazykově a obsahově přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí a vhodně reagovat na daná sdělení. Žáci poznávají realie španělsky mluvících zemí, chápou význam znalosti španělského jazyka pro osobní život, pro formování vzájemného porozumění mezi zeměmi a pro vytváření respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Hlavní cílové kompetence žáků při výuce cizího jazyka jsou dány Společným evropským referenčním rámcem pro jazyky, který vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a realii zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří).

V rámci Druhého cizího jazyka směřují žáci k dosažení úrovně A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu. Žáci si v 7. ročníku mohou zvolit dle své preference jako Druhý cizí jazyk buď jazyk německý nebo jazyk španělský.

Metody a formy práce jsou zaměřeny převážně na komunikaci ve španělském jazyce, která probíhá jednak mezi žáky a učitelem, jednak mezi žáky navzájem, a to ve formě rozhovoru nebo dramatizace situací. Kromě toho se výuka zaměřuje na práci s textem v učebnicích i časopisech, tvorbu písemných sdělení, poslech španělsky mluvených rozhovorů a textů, práce se slovníky a autentickými materiály. Žáci pracují samostatně, ve dvojicích i ve skupinách. Vytvářejí i projektové úkoly k daným tématům. Žáci pracují i s výukovými programy, které jsou zaměřeny na procvičování gramatiky i tematických okruhů slovní zásoby.

Výuka probíhá ve třídách nebo v odborné učebně informatiky, kde je možnost práce s výukovými programy na počítačích. učebně . Podle počtu žáků ve třídě mohou být žáci děleni na dvě skupiny.

Výuka španělského jazyka probíhá v těsné návaznosti na český jazyk, dějepis, zeměpis, přírodopis i ostatní předměty.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je zaměřen na osvojení a rozvoj receptivních, produktivních a interaktivních dovedností.

Španělský jazyk poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Klademe důraz na nácik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby španělského jazyka a na gramatiku. Samozřejmě velkou pozornost zaměřujeme na komunikační dovednosti.

Na **2. stupni** pracují žáci také s autentickými texty, konverzují spolu německy v základních celcích, učí se gramatice. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi německy mluvících zemí.

Ve vyučování je kladem důraz na výklad, poslech, četbu, procvičování gramatiky, dialogy, reprodukce textů v písemné i ústní formě, ale také na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí výuky jsou též hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé skupinové práce.

Průřezová témata (využívaná v anglickém jazyce): **OSV, MKV, EGS, ENV, MEDV**

OSV - komunikace v cizím jazyce, **EGS** - Evropa a svět, Objevujeme Evropu, **MKV** - Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, **ENV** - Životní prostředí, **MEDV** - Tvorba mediálního sdělení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáky k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat ve španělském jazyce pro další studium i praktický život
- rozvíjet u žáků slovní zásobu
- učit žáky propojovat probíraná témata a jazykové jevy
- předkládat žákům autentické audio a videoukázky a tím prohlubovat kladný postoj k aktivnímu učení se španělskému jazyku
- umožnit žákům využívat výukových programů

Kompetence k řešení problémů

- předkládat žákům k řešení jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- vést žáky k tomu, aby se nebáli mluvit a používali i nedokonale zvládnutý cizí jazyk
- umožnit žákům vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učit žáky rozumět promluvě i přiměřenému textu ve španělském jazyce a vhodně na ně reagovat
- učit žáky formulovat jednoduché myšlenky ve španělském jazyce ústně i písemně
- navozovat situace, kdy žáci využívají dovednosti osvojené ve španělském jazyce v běžném životě
- rozvíjet slovní zásobu v jednotlivých tematických okruzích a pracovat s nimi při navozování modelových situací
- využívat znalosti německého jazyka z jiných oblastí, jako například internet, počítače, film, hudba

Kompetence sociální a personální

- učit žáky, aby uměli v jednoduchých situacích požádat o pomoc a radu nebo ji poskytnout
- organizovat spolupráci na jednoduchém úkolu ve španělsky hovořící skupině
- vést žáky k dodržování zásad slušného chování ve španělsky mluvícím prostředí
- vést žáky k tomu, aby projevovali ohleduplnost a úctu při jednání s druhými lidmi a respektovali různá hlediska
- vést žáky k tomu, aby nadanější aktivně pomáhali slabším, například při práci ve skupině nebo ve dvojici

- hodnotit společně s žáky jejich práci a výsledky, vyvozovat možnosti a strategie pro zefektivnění další práce

Kompetence občanské

- seznamovat žáky s realitami španělsky mluvících zemí, učit je chápat a tolerovat kulturní odlišnosti a národní zvyklosti ostatních zemí
- vést žáky k respektování odlišných tradic historických i kulturních
- vytvářet u žáků představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- zadávat žákům přípravu aktualit a zajímavostí ze španělsky mluvících zemí (tisk, internet, encyklopedie aj.)
- učit žáky srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se španělsky mluvících zemí a České republiky
- naučit žáky hovořit o městě a zemi, kde žijí

Kompetence pracovní

- učit žáky využívat německého jazyka k získávání informací z různých oblastí
- učit žáky pracovat s různými zdroji informací, tj. s běžnými učebnicemi, časopisy, informacemi získanými na internetu apod.
- umožnit žákům používat dvojjazyčný a výkladový slovník a učit je práci s nimi
- učit žáky efektivně organizovat svou práci

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vzdělávací předmět: Španělský jazyk****7. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zná země, ve kterých je úředním jazykem španělština a o každé zemi ví základní geografická fakta. • Zvládne přečíst libovolný španělský text se správnou výslovností. • Dokáže pozdravit spolužáka, učitele i jiného dospělého v jakoukoliv denní dobu. • Zná druhy vět a umí své poznatky aplikovat v libovolném textu. • Zvládne určit rod a číslo podstatných jmen. • Uvede příklady podstatných jmen, které se pojí se členy určitými a neurčitými. • Zvládne časovat sloveso SER a TOMAR. • Umí vyjmenovat všechny dny v týdnu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Španělsky mluvící země - Pravidla výslovnosti - Pozdravy - Druhy vět - Rod a číslo podstatných jmen - Člen určitý a neurčitý - Sloveso SER, TOMAR - Dny v týdnu 	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> – Objevování Evropy a světa</p> <p><u>Multikulturní výchova</u> – Multikulturalismus</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Zná základní barevnou škálu i další běžně se vyskytující barvy. • Je schopen vyjmenovat základní lidské vlastnosti – alto, fuerte a další. • S využitím předchozích poznatků je schopen popsat svého spolužáka, člena rodiny a sám sebe. • Napočítá od 0 do 12. • Dokáže uvést příklady podstatných jmen, ke kterým se neváží členy. • V textu rozpozná přídavná jména a zvládne s nimi dále pracovat. • Zvládne používat sloveso SER v psaném projevu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barvy - Vlastnosti - Popis osoby - Číslovky 0-12 - Podstatná jména bez členu - Přídavná jména - Užití slovesa SER - Rodina - Sloveso HAY, CONOCER 	<p><u>Mediální výchova</u> – práce v realizačním týmu</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání</p>
---	---	---

		<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> – osobnostní rozvoj – kreativita</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání</p>
--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Španělský jazyk

8. a 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zná země, ve kterých je úředním jazykem španělština a o každé zemi ví základní geografická fakta. Zvládne přečíst libovolný španělský text se správnou výslovností. Dokáže pozdravit spolužáka, učitele i jiného dospělého v jakoukoliv denní dobu. Zná druhy vět a umí své poznatky aplikovat v libovolném textu. Zvládne určit rod a číslo podstatných jmen. Uvede příklady podstatných jmen, které se pojí se členy určitými a neurčitými. Zvládne časovat sloveso SER a TOMAR Je schopen vyjmenovat základní lidské vlastnosti – alto, fuerte a další. S využitím předchozích poznatků je schopen 	<p>6.lekce</p> <ul style="list-style-type: none"> Druhy vět Vlastnosti <p>7.lekce</p> <ul style="list-style-type: none"> Popis osoby Číslovky 13-100 Podstatná jména bez členu Přídavná jména Užití slovesa SER Sloveso COMER, VIVIR, TENER, HACER, PODER 	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> – Objevování Evropy a světa</p> <p><u>Multikulturní výchova</u> – Multikulturalismus</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání</p>

<p>popsat svého spolužáka, člena rodiny a sám sebe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Napočítá od 0 do 100. • Dokáže uvést příklady podstatných jmen, ke kterým se neváží členy. • V textu rozpozná přídavná jména a zvládne s nimi dále pracovat. • Zvládne používat sloveso SER v psaném projevu. • Umí časovat slovesa COMER, VIVIR, TENER, HACER a PODER. • Zná předložky pro označení místa a zvládne popsat polohu daného předmětu. • Umí popsat cestu z jednoho bodu do druhého a zvládne navigovat jinou osobu do určeného místa. • Zvládne časovat slovesa DECIR, ESTAR, IR, SALIR, OIR, QUERER a SABER. • Je schopen ve větách používat vazbu slovesa IR s infinitivem sloves soy a comprar. • Zvládne problematiku přímého a nepřímého 	<p>8. lekce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Předložky - Orientace ve městě - Sloveso DECIR, ESTAR, IR, SALIR, OIR, QUERER, SABER <p>9. lekce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vazba IR + infinitiv soy a comprar - Přímý a nepřímý předmět - Přivlastňovací zájmena - Rodina - Číslovky 13 – 199 	<p><u>Mediální výchova</u> – práce v realizačním týmu</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání</p>
--	---	---

<p>předmětu ve větě a je schopen ho používat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na příkladech prokáže znalost přivlastňovacích zájmen. • Pojmenuje všechny členy rodiny a zvládne popsat jejich vzájemný vztah. • Dokáže napočítat do 199. • Umí časovat slovesa VER, VENIR a LLAMARSE. • Popíše rozvrh ve škole a vyjmenuje školní předměty • Zvládne objednat pobyt a zařídit ubytování například v hotelu. • Napočítá do 10 000 a umí všechny číslovky. • Naučí se stupňovat pravidelná i nepravidelná přídavná jména a dokáže je používat ve větách. • Dokáže časovat slovesa HAY a CONOCER. 	<p>10. lekce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sloveso VER, VENIR, LLAMARSE - Bydlení - Objednání pobytu - Číslovky 200 – 10 000 - Stupňování přídavných jmen - Sloveso HAY, CONOCER 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> – osobnostní rozvoj – kreativita</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání</p>
--	---	--

6.5. MATEMATIKA

6.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje v 1. až 9. ročníku.
Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu.

Výuka probíhá ve třídách nebo v učebně matematiky, kde žáci využívají k učení různé formy práce. Během vyučovací hodiny používají učitel i žáci všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na

- poskytování vědomostí a dovedností potřebných v praktickém životě
- porozuměním myšlenkovým postupům a pojmům
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení
- logické uvažování a kombinatorické myšlení
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů
- osvojení vzorců a algoritmů

V rámci mezipředmětových vztahů je ve vzdělávacím oboru Matematika a její aplikace na 2. stupni realizována také výuka praktické finanční gramotnosti, především pomocí aplikačních úloh s tématem spotřeba materiálu, cena zboží, vybavení domácnosti – rozpočet, dále procenta - vklad, půjčka, úvěr, úroková míra, úrok, daň, sleva, zdražení, téma statistika – aritmetický průměr, modus, medián a v 9. ročníku finanční matematika - vklad, půjčka, úvěr, úroková míra, úrok, daň. jednoduché úrokování, složené úrokování, kombinované úrokování.

Průřezová témata (využívaná v matematice): **OSV, EV, EGS**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním, řešení problémových situací a úloh z běžného života, pochopení a analýze problému, třídění údajů, provedení situačních náčrtů, využívání kalkulačů, vhodných počítačových softwarů.

Učitel zařazuje úlohy s možností, že k výsledku lze dojít různými způsoby, zadává úkoly vyjadřující situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi, zařazuje metody, při kterých docházejí žáci k řešení sami, zadává úlohy k rozvíjení prostorové představivosti, vede žáky k pečlivému rýsování, zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií, vede žáky k plánování postupů.

Kompetence k řešení problémů

Žáci provádějí rozbor problému a plánu řešení, učí se volit správný postup a odhadovat výsledky, docházejí k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití, k poznání, že realita je složitější než její model. Zjišťují, že daný model může být použit pro různé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely.

Učitel vede žáky ke kontrole výsledků, upozorňuje žáky na chyby a vede je ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní

Žáci vytvářejí hypotézy, odhadují výsledky, komunikují s využitím matematického jazyka včetně symboliky, zdůvodňují matematické postupy.

Učitel vede žáky k užívání správné terminologie, k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu, pomáhá žákům s vyskytujícími se problémy.

Kompetence sociální a personální

Žáci respektují názory ostatních, formují si volní a charakterové rysy, zodpovědně se rozhodují v dané situaci.

Učitel vede žáky k ohleduplnému chování ke spolužákům, k ochotě pomoci, k sebeovládání.

Kompetence občanské

Žáci se učí respektovat názory ostatních, formují si volní a charakterové rysy. Učí se zodpovědnému rozhodování v dané situaci. Jsou vedeni k ohleduplnému chování ke spolužákům, k ochotě pomoci. Zároveň se učí sebeovládání.

Kompetence pracovní

Žáci si zdokonalují grafický projev, jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce.

Učitel postupně zvyšuje náročnost a obtížnost daných úkolů k rozvíjení myšlení a úsudku žáků, zdokonaluje dovednosti žáků v přesném rýsování, požaduje, aby žáci svá tvrzení zdůvodňovali a ověřovali.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Vyučovací předmět: Matematika****6. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte, zapisuje a porovnává. • Zobrazuje na číselné ose. • Zaokrouhluje. • Provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti i písemně. • Rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka. • Rozlišuje druhy čar a rýsuje lineární útvary. • Převádí jednotky délky, hmotnosti a času. • Vypočítá obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku. • Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici). • Užívá jednoduché konstrukce. • Sestrojí rovnoběžky a kolmice. • Čte a zapisuje desetinná čísla. • Zobrazuje desetinné číslo na číselné ose. • Porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla. • Provádí početní operace s desetinnými čísly. • Umí vypočítat aritmetický průměr. • Převádí jednotky. 	<p><u>Přirozená čísla</u> - přirozená čísla - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - početní operace</p> <p><u>Rovinné obrazce</u> - rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh - převody jednotek - obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku</p> <p><u>Desetinná čísla</u> - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazování na číselné ose - porovnávání a zaokrouhlování - početní operace - aritmetický průměr - převody jednotek</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (určení obvodu pozemku)</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (odhad a určení např. ceny nákupu)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používá znaky dělitelnosti. • Rozloží číslo na součin prvočísel. • Rozumí pojmu prvočíslo a číslo složené. • Vytvoří nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele. • Řeší jednoduché úlohy s využitím dělitelnosti. • Narýsuje a změří daný úhel. • Dokáže graficky přenést úhel a sestrojít jeho osu. • Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem. • Provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních a minutách). • Poznává rozdíl mezi vedlejším a vrcholovým úhlem a využívá jejich vlastností. • Rozumí pojmu mnohoúhelník. • Načrtne a sestrojí obraz v osově souměrnosti. • Rozezná osově souměrné a shodné útvary. 	<p><u>Dělitelnost přirozených čísel</u> - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - společný násobek a dělitel</p> <p><u>Úhel a jeho velikost</u> - pojem, rýsování a přenášení úhlu - osa úhlu - jednotky úhlu, měření velikosti úhlu - ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - úhly vrcholové a vedlejší - mnohoúhelníky – pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník (konstrukce, obvod)</p> <p><u>Osová souměrnost</u> - osová souměrnost - shodné útvary - osově souměrné útvary</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova -</p> <p>osobnostní rozvoj - - sebepoznání a sebepojetí (temperament, postoje, hodnoty)</p> <p><u>Multikulturní výchova</u> – - lidské vztahy - (kultura ducha a těla - - mezilidské vztahy, tolerance)</p> <p>Osobnostní a sociální výchova –</p> <p>sociální rozvoj - - komunikace (rozvíjí dovednosti komunikace)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Převádí jednotky obsahu. • Počítá obsah čtverce a obdélníků a využívá jejich obsahů při výpočtu složitějších obrazců. • Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. • Načrtne a sestrojí síť základních těles. • Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. • Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. • Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy. <ul style="list-style-type: none"> • Určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti. • Pojmenuje, znázorní a správně využívá základní pojmy (strana, vnější a vnitřní úhly, výšky, těžnice). • Umí sestrojit těžnice, střední příčky a výšky trojúhelníku. • Sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku. 	<p><u>Obsah čtverce a obdélníku</u> <u>Povrch a objem kvádru a krychle</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - obsah čtverce a obdélníku - obsah složitějších obrazců (složených ze čtverců a obdélníků) - kvádr, krychle, síť těles - zobrazování ve volném rovnoběžném promítání - povrch krychle a kvádru - jednotky objemu - objem kvádru a krychle <p><u>Trojúhelník</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem, druhy - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - těžnice, střední příčky a výšky - kružnice opsaná a vepsaná 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u></p> <p>osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznávání (obsah pokoje, pozemku)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> -</p> <p>osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (rozlišení příkazových a zákazových informačních a výstražných značek)</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Vyučovací předmět: Matematika****7. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojí si rozšiřování a krácení zlomků, uvedení zlomků na základní tvar • vyjádří zlomek desetinným číslem • osvojí si početní operace se zlomkem • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu – celek – část – přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, des. číslem a procentem • rozlišuje kladná a záporná čísla a umí je znázornit na číselné ose • určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam • provádí početní operace s celými čísly • analyzuje a řeší jednoduché úkoly, v nichž využívá celá čísla • pozná shodné rovinné útvary • pochopí pojem útvaru středově a osově souměrný a zjišťuje jejich vlastnosti • používá středovou a osovou souměrnost při řešení úloh o trojúhelníku • užívá věty o shodnosti trojúhelníku v početních a konstrukčních úlohách umí sestavit trojúhelník z daných prvků, dbá na přesnost v rýsování 	<p><u>Racionální čísla</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a des. čísly - zobrazení na číselné ose - převrácený zlomek - smíšené číslo - početní operace - složený zlomek <p><u>Celá čísla</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose - opačné číslo, absolutní hodnota - početní operace <p><u>Shodnost. Středová souměrnost.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníků 	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami • zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru • pracuje s měřítky map a plánů • používá pojmu úměra • využívá trojčlenku při řešení slovních úloh • určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti a dokáže jej vyjádřit tabulkou, grafem a rovnicí <ul style="list-style-type: none"> • znalost pojmu procento a jeho výpočtu z daného základu • znalost algoritmu výpočtu procentové části (i použití kalkulačky) • výpočet počtu procent při dané části a daném základu • výpočet základu • chápe pojem promile • řeší slovní úlohy • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) <ul style="list-style-type: none"> • zná vlastnosti rovnoběžníku – vztahy mezi úhly, vlastnostmi stran, úhlopříček, středová souměrnost • umí sestrojít rovnoběžník • vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku • vypočítá obsah trojúhelníku 	<p><u>Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem - zvětšení a zmenšení v daném poměru - měřítko plánu a mapy - přímá a nepřímá úměrnost - úměra - trojčlenka <p><u>Procenta. Úroky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem procenta - tři typy základních úloh - promile - slovní úlohy - jednoduché úrokování <p><u>Čtýřúhelníky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem a vlastnosti rovnoběžníku - konstrukce rovnoběžníku - obvod a obsah rovnoběžníku - obvod a obsah trojúhelníku - pojem lichoběžníku - konstrukce - obvod a obsah 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (práce s mapou - využití poměru - vaření, míchání barev a směsí)</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (slevy)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí (stav ovzduší - přítomnost škodlivých látek)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná a pojmenuje lichoběžník • umí sestrojít lichoběžník • zná základní pojmy (hrany, stěny, vrcholy) • načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině • načrtne a narýsuje síť hranolu • odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu 	<p><u>Povrch a objem hranolu</u> - základní pojmy - povrch a objem</p>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určuje druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek i pomocí kalkulačky • užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech • chápe pojem reálné číslo • rozliší odvěsny a přepony • pochopí odvození vzorce Pythagorovy věty • využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku • užívá Pythagorovy věty k řešení úloh z praxe • určuje třetí i vyšší mocniny • zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde n je celé číslo • provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem • osvojí si pojem „výraz“ • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných • určí hodnotu číselného výrazu 	<p><u>Druhá mocnina a odmocnina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem - čtení a zápis mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin - pojem reálné číslo <p><u>Pythagorova věta</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem - výpočet délek stran pravoúhlého trojúhelníku - užití Pythagorovy věty k řešení úloh <p><u>Mocniny s přirozeným mocnitelem</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - určování třetích mocnin z tabulek - určování třetích a vyšších mocnin pomocí kalkulačky - zápis čísla pomocí mocnin deseti - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem <p><u>Výrazy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - číselné výrazy - proměnná - výrazy s proměnnou - úpravy výrazů 	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapíše text pomocí výrazu s proměnnou • umí dosadit do výrazu • provádí početní operace s výrazy • řeší rovnice pomocí ekvivalentních úprav • provádí zkoušku řešení • vyjádří neznámou ze vzorce • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací • ověří výsledek řešení • určí vzájemnou polohu přímky a kružnice • určí vzájemnou polohu dvou kružnic • vypočítá obvod a obsah kruhu • charakterizuje válec • vypočítá povrch a objem • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<p><u>Lineární rovnice</u> - rovnost - lineární rovnice</p> <p><u>Slovní úlohy řešené rovnicemi</u> - slovní úlohy</p> <p><u>Kruh, kružnice</u> - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obsah kruhu</p> <p><u>Válec</u> - základní pojmy - povrch a objem válce</p>	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - Objevujeme Evropu a svět (srovnání států) <u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana životního prostředí) <u>Osobnostní a sociální výchova</u> – osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (zavlažování pozemku) <u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (objem a povrch nádrže, bazénu)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmu množina bodů dané vlastnosti • využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice...) v konstrukčních úlohách trojúhelníků a čtyřúhelníků • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy • zaznamenává výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulky • vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách 	<p><u>Konstrukční úlohy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - množina bodů dané vlastnosti - jednoduché konstrukce - Thaletova kružnice - konstrukční úlohy <p><u>Základy statistiky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy - statistický soubor, statistická šetření diagramy 	<p><u>Environmentální výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí (stav ovzduší) <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá (stav obyvatel, zdravotnictví, průmysl)

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců) • provádí početní výkony s lomenými výrazy • zjednoduší složené lomené výrazy • pomocí ekvivalentních úprav s využitím znalostí o lomených výrazech řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli • řeší soustavy dvou rovnic se dvěma neznámými metodou sčítací a dosazovací • algoritmizace řešení soustavy dvou rovnic • řešení slovních úloh pomocí soustavy dvou rovnic • užívá a zapisuje vztah nerovnosti • řeší lineární nerovnice a jejich soustavy • znázorní řešení jednoduchých úloh lineárních nerovnic na číselné ose 	<p><u>Výrazy</u> - úpravy výrazů – vytýkání před závorku, pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin - pojem lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy</p> <p><u>Rovnice s neznámou ve jmenovateli</u></p> <p><u>Soustavy rovnic</u> - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav dvou rovníc se dvěma neznámými - grafické řešení soustavy dvou rovnic</p> <p><u>Nerovnice. Soustavy nerovnic.</u> - nerovnost - lineární nerovnice - soustava lineárních nerovnic</p>	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakreslí bod v pravouhlé soustavě souřadnic • chápe pojem funkce • sestaví tabulku, zakreslí graf dané funkce • určí rovnici lineární funkce z grafu • užívá funkční vztahy při řešení úloh z praxe <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje shodné a podobné útvary • určí poměr podobnosti • užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché úrokování • řeší úlohy z praxe <ul style="list-style-type: none"> • určuje a charakterizuje prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině načrtne a sestrojí síť těles a z ní těleso vymodeluje 	<p><u>Funkce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem funkce - graf funkce - lineární funkce <p><u>Podobnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - podobnost geometrických útvarů v rovině - věty o podobnosti trojúhelníků - dělení úseček v daném poměru <p><u>Finanční matematika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy finanční matematiky - finanční trh, investování - toky peněz ve finančních produktech - úrokování, finanční produkty - pojištění, práva spotřebitele <p><u>Tělesa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kužel - jehlan - koule - povrch a objem <p><u>ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - goniometrické funkce 	<p>Osobnostní a sociální výchova -</p> <p>osobnostní rozvoj -</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí (temperament, postoje, hodnoty) <p><u>Multikulturní výchova</u> –</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy - (kultura ducha a těla - - mezilidské vztahy, tolerance) <p>Osobnostní a sociální výchova –</p> <p>sociální rozvoj -</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace (rozvíjí dovednosti komunikace)

6.6. INFORMATIKA

6.6.1. Charakteristika vyučovacího předmětu – II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje na 2. stupni v 6. až 9. ročníku.

Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu. Pro výuku v 6. až 8. ročníku byly využity disponibilní hodiny.

Výuka probíhá v počítačové učebně. Všichni žáci si postupně prohlubují základy práce na počítači získané na 1. stupni, aby jich mohli využívat pro práci v ostatních vyučovacích předmětech i běžném životě.

Vzdělávací obsah je rozdělen na tři základní okruhy:

Základy práce s počítačem

Vyhledávání informací a komunikace

Zpracování a využití informací

Všem žákům bude umožněno dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládní výpočetní techniky a moderních informačních technologiích, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Průřezová témata (využívaná v informatice): **EGS, MKV, MDV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě. Pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SOFTWAREM, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu apod. Tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou.

Kompetence k řešení problémů - žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení. Učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více.

Kompetence komunikativní - žáci se zároveň učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie. Některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty. Při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.).

Kompetence sociální a personální - při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě a pomoci. Při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod. Žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci a práci ostatních. Při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se porozumět, že každý člověk je různě chápavý a zručný.

Kompetence občanské - žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a s obecnými morálními zákony a zásadami (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních dat a údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo apod.). Při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami.

Kompetence pracovní - žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou. Mohou využít informační a komunikační technologie pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie**Vyučovací předmět: Informatika****6. a 7. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost. • Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací. • Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem. 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání informací v síti Internet, portály státní správy a veřejných vzdělávacích institucí, osobní www stránky - zpracování textu v textovém editoru - formát písma, odstavce odrážky a číslování práce s grafickými objekty v textovém editoru - tvorba tabulek v textovém editoru - práce v alternativním textovém editoru - základy práce s digitální fotografií - snímání, úpravy archivace, export do www a multimediální podoby - základy práce s rastrovou grafikou - tvorba koláží - práce v tabulkovém editoru, tvorba jednoduché tabulky za využití základních početních operací - úvod do používání funkcí - tvorba grafu - export tabulek - základy využití prezentačního programu - tvorba grafických listů a referátů 	<p><u>Mediální výchova</u> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví. • Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji. • Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě. 	<p>- autorský zákon a používání citací</p> <p>- tvorba referátu na zadané téma</p>	<p>Mediální výchova - tvorba mediálních sdělení</p>

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie**Vyučovací předmět: Informatika****8 a 9. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost. • Orientuje se v historii vzniku a vývoje Internetu; • Umí využívat základních služeb Internetu; • Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost; • Používá elektronickou poštu pro komunikaci i pro odesílání příloh; • Dokáže popsat jednotlivé součásti počítače a jejich funkcí, • Chápe fungování počítačových sítí, zná základní jednotky (Hz, B, KB, MB, GB); • Má přehled o vývoji výpočetní techniky; • Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací. • Naučí se sestavit vlastní prezentaci; 	<ul style="list-style-type: none"> -Internet – opakování -vyhledávání informací, hodnota informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování, portály státní správy a veřejných vzdělávacích institucí, osobní www stránky -e-mail – opakování, připojení příloh, uložení došlé přílohy -teorie – opakování – vývoj VT, SW, HW, sítě, antivirové programy - zpracování textu v textovém editoru - formát písma, odstavce odrážky a číslování práce s grafickými objekty v textovém editoru - tvorba tabulek v textovém editoru - práce v alternativním textovém editoru - základy práce s digitální fotografií - snímání, úpravy archivace, export do www a multimediální podoby - základy práce s rastrovou grafikou - tvorba koláží - práce v tabulkovém editoru, tvorba jednoduché tabulky za využití základních početních operací 	<p><u>Mediální výchova</u> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem. • Umí vyhledávat informace, orientovat se v nich a o nalezených pramenech pořídí stručný záznam odpovídající normě ČSN ISO 690; • Dokáže vybrat důležité prameny, užívat grafického zpracování kopie textů, zhotovování výpisků a poznámek; • Dodržuje zásady rozlišení doslovného citátu parafráze a vlastních myšlenek; • Uvádí prameny informací; 	<ul style="list-style-type: none"> - úvod do používání funkcí - tvorba grafu - export tabulek - základy využití prezentačního programu - tvorba grafických listů a referátů -základy Power Pointu -získávání informací – prameny (ústní, zvukové, písemné, obrazové) -zdroje informací – knihovny, informační střediska, archivy, databáze, web, e-mail, postup vyhledávání, výběru a získávání informací záznam o prameni informací - studium informací - grafické zpracování textu 	
---	---	--

6.7. DĚJEPIS II. STUPEŇ

6.7.1. Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje v 6. až 9. ročníku.

Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu.

Na povinné hodiny dějepisu mohou navazovat volitelné semináře.

Výuka probíhá v kmenových třídách jednotlivých ročníků. Při výuce využíváme také počítačovou učebnu a je možné i využití žákovské knihovny. Na rozvíjení schopností a dovedností žáků jsou do výuky zařazovány i skupinové práce. Žáci se podílejí na vytváření a uskutečňování různých projektů, vypracovávají referáty, příležitostně se účastní dějepisných exkurzí. Běžná výuka povinného předmětu poskytuje prostor i pro to, aby se žáci zapojovali do mimoškolních vyučovacích aktivit (Dějepisná olympiáda). Vyučující při vyučování využívá různé metody a formy práce, žáci i učitel používají dostupné vyučovací pomůcky.

Obsahové vymezení:

Předmět **dějepis** pokrývá část vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**, stanovenou RVPZV, konkrétně vzdělávací obor Dějepis. Dějepis se podílí na integraci průřezových témat **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova a Mediální výchova**.

Předmět rozvíjí klíčové kompetence základního vzdělávání, především **kompetence občanské a kompetence k řešení problémů**. V rámci výuky tohoto předmětu získává žák povědomí o jednotlivých významných epochách světových a především evropských dějin. Zaměřuje se především na kulturní a antropologické konstanty (obraz světa, náboženské rituály, vnímání času, podoba rodiny, forma státu a sociálního uspořádání, vnímání prostoru, vztah k práci aj.), což mu umožňuje, aby jednotlivým historickým obdobím blíže porozuměl a byl schopen je vzájemně odlišit a srovnat. Žák je v rámci výuky motivován k tomu, aby se získanými znalostmi dále tvůrčím způsobem pracoval. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, v čem tkví specifika historického vývoje české společnosti vzhledem k jiným evropským kulturám i světovým civilizacím. Tyto komparace a konfrontace s jinými kulturami směřují žáky k tomu, aby se orientovali v pluralitním světě, čímž se mimo jiné integruje průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**. Žák se v průběhu výuky seznamuje s komplikovaným procesem, v jehož průběhu se historicky konstitovala politická kultura parlamentní demokracie, osvojuje si tak znalosti, jež prohlubují jeho občanské kompetence. Důraz se klade především na žákovy schopnosti srovnávat jednotlivé historické události, formulovat

problémové otázky, porozumět kauzalitě historických procesů, vymežit specifika významných regionů a historických období, zasadit české dějiny do širších evropských souvislostí. Výuka usiluje též o to, aby žáci vnímali historické procesy z multiperspektivy sociálních, politických, kulturních i hospodářských dějin. V kontextu výuky politických dějin si žák osvojuje znalosti potřebné pro orientaci v otevřené občanské společnosti, čímž se integruje průřezové téma Výchova demokratického občana a dále rozvíjí občanské kompetence.

V průběhu výuky je kladen důraz též na samostatnou práci (především práce s učebnicí a odbornými publikacemi i vyhledávání informací prostřednictvím Internetu) a rozvíjení komunikativních schopností (psaný i mluvený projev). Předmět usiluje o to, aby u žáka prohloubil vědomí dějinné kontinuity a historické paměti. Žák je veden též k tomu, aby si vzhledem k interpretativnímu charakteru historického poznání osvojil schopnost kriticky hodnotit jednotlivé výklady historických událostí a odhalovat případné dezinterpretace a ideologicky zatížené manipulace.

V této souvislosti se výuka dotýká též problematiky médií, čímž integruje průřezové téma Mediální výchova a dále rozvíjí kompetence k řešení problémů.

Výuka dějepisu vede žáka též k tomu, aby porozuměl přítomnému kulturně společenskému kontextu, aby se v něm dokázal zorientovat a hodnotově vymežit vůči klíčovým tématům.

Průřezová témata (využívaná v dějepise): VDO, EGS, MKV, MDV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - žáci samostatně pracují (k samostatné práci využívají především učebnici, odborné publikace, informace vyhledávají prostřednictvím internetu). Učí se též pracovat ve skupinách (prezentují témata z odborné literatury). Jsou vedeni ke kritické práci s primárními i sekundárními zdroji informací. Žák je v rámci výuky motivován k tomu, aby se získanými znalostmi dále tvůrčím způsobem pracoval.

Kompetence k řešení problémů - žákům předkládáme problémové úkoly, klademe důraz na analýzu a kritické hodnocení získaných informací. Otázky jsou často formulovány problémově, což rozvíjí schopnosti žáka logicky a věcně argumentovat, propojovat a systematizovat získané informace. Důraz se klade především na to, aby se u žáků rozvíjely schopnosti srovnávat jednotlivé historické události, formulovat problémové otázky. Žáci jsou zároveň vedeni k tomu, aby si vzhledem k interpretativnímu charakteru historického poznání osvojili schopnost kriticky hodnotit jednotlivé výklady historických událostí a odhalovat případné dezinterpretace a ideologicky zatížené manipulace. Poznatky žákům nepředáváme v hotové podobě, posilujeme samostatné řešení. Zároveň je vedeme k objevování různých variant řešení. Při prezentaci individuálních výstupů (biografické medailonky, referáty z odborné literatury) se žáci navzájem hodnotí, což rozvíjí jak jejich schopnost přijímat kritické názory druhých, tak dovednost hodnotit získané informace a formulovat kritiku.

Kompetence komunikativní - u žáků rozvíjíme schopnost komunikovat jak ústní formou, tak písemnou. Klademe důraz na etiku komunikace (vhodnou formu, schopnost naslouchat a respektovat odlišné názory, věcnost, srozumitelnost apod.). Žáci se učí nové pojmy a využívají je ve vlastních projevech a při komunikaci ve skupině. Učí se samostatně prezentovat svou nebo kolektivní práci.

Kompetence sociální a personální - žáci se učí spolupracovat ve skupině, snaží se pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce. Podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu. Učí se být ohleduplní a uctíví při jednání s ostatními. V případě potřeby poskytnou pomoc druhému. Zároveň jsou vedeni k tomu, aby o pomoc dokázali požádat. Učí se efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů.

Kompetence občanské - žáci se učí respektovat a chránit naše tradice, kulturní a historické dědictví. Učí se uplatňovat aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu. Seznamují se s historickými památkami v regionu. Jsou konfrontováni s peripetiemi vývoje evropských demokracií, s politickými i totalitárními ideologiemi a s evropskou politickou kulturou. Konfrontace s názorovou a kulturní pluralitou vede žáky k tomu, aby byli tolerantní vůči druhým, zároveň však rozvíjí i jejich dovednost kritického hodnocení. Výuka klade důraz též na to, aby žáci k historickým událostem a jejich problémovým interpretacím zaujímali hodnotící postoje, aby se hodnotově zorientovali v kulturním, sociálním i politickém kontextu. Žáci jsou tímto motivováni k občanské odpovědnosti. V kontextu výuky politických dějin si žák osvojuje znalosti potřebné pro orientaci v otevřené občanské společnosti. Žáci diskutují o příčinách a důsledcích korupčního jednání.

Kompetence pracovní - žáci dodržují vymezená pravidla v samostatné a skupinové práci. Vyhledávají a učí se třídit informace z různých zdrojů. Jsou vedeni k efektivní práci. Učí se nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj. Učitel probouzí v žácích respekt k práci a pracujícím lidem. Vyučující vede žáky k dodržování povinností a pocitu zodpovědnosti za společnou práci.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaznamená časový údaj na časovou přímku. • Osvojí si základní periodizaci dějin. • Uvede konkrétní příklady zdrojů o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány. • Rozliší a seřadí vývojové typy člověka. • Seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí. • Popíše způsob života v rodové společnosti. • Objasní, proč vzniklo náboženství. • Pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství. • Pochopí podmínky vzniku řemesel. • Pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu. • Uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa. • Chápe kulturní rozmanitost světa. • Uvede některá archeologická naleziště u nás. 	<p>Pravěk . úvod do učiva - význam zkoumání dějin - získávání informací o dějinách – archivy, muzea, knihovny - historické prameny</p> <p>Starší doba kamenná - způsob života jednotlivých vývojových typů člověka</p> <p>Mladší doba kamenná - způsob života a obživy - počátky řemesel</p> <p>Doba kovů - rozvoj řemesel a obchodu - zánik rodové společnosti</p> <p>- naše země v období pravěku</p>	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států. • Seznámí se s podstatou společenského uspořádání. • Seznámí se s projevy náboženských představ. • Pracuje s dějepisnými mapkami a atlasem. • Pochopí podstatu antické demokracie. <ul style="list-style-type: none"> • Chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury. • Uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých. • Uvědomí si prolínání kulturních vlivů. • Objasní vzestup a pád A. Makedonského. • Učí se chápat formy státní moci. • Uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států. • Získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin. • Popíše pomocí mapy územní rozsah římské říše. • Dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky. • Uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy. • Umí sestavit jednoduchý soukromý dopis. 	<p><u>Starověk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - oblasti starověkého východu - charakteristické rysy oblasti - vývoj společnosti - náboženské představy - počátek písma a kultury - přínos starověkých civilizací <p>Starověký Egypt, Indie, Čína</p> <p><u>Starověké Řecko</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kořeny řecké civilizace - archaické a klasické období řeckých států - Makedonie - helénismus <p><u>Starověký Řím</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - království - republika - císařství - počátky křesťanství - římská kultura - rozpad římské říše <ul style="list-style-type: none"> - naše země v době římské 	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u></p> <p>- Jsme Evropané</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států. • Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti. • Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka. • Konflikty mezi světskou a církevní mocí. • Vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám. • Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech. • Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti. • Uvede příklad románské a gotické kultury. • Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život. • Vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka. 	<p>Stěhování národů</p> <p>Byzantská říše Arabský svět Franská říše Křesťanství První státní útvary na našem území Sámova říše Velká Morava Český stát v době knížecí Přemyslovské Čechy - království</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktura společnosti - kolonizace - vznik měst - rozvoj českého státu <p>Románská a gotická kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> - středověké evropské státy – Anglie a Francie, křížové výpravy, stoletá válka - Lucemburkové na českém trůně - kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách - doba poděbradská <p>Jagellovci Renesance a humanismus</p> <ul style="list-style-type: none"> - stav a vývoj středověké společnosti 	<p>Multikulturní výchova -</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference - - etnický původ <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - - Evropa a svět nás zajímá - Jsme Evropané

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky. • Popíše a demonstuje průběh zámořských objevů jejich příčiny a důsledky • Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělné do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie. • Objasní příčiny a posoudí důsledky třicetileté války. • Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus. • Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek. • Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti. 	<p>Reformace a protireformace</p> <ul style="list-style-type: none"> - zámořské objevy a jejich důsledky <p>Habsburkové na českém trůně</p> <p>Třicetiletá válka</p> <ul style="list-style-type: none"> - historie a státní zřízení ve Francii, Anglii, Rusku a habsburské říši <p>Barokní kultura a osvícenství</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj vědy a změny ve společnosti, předpoklady přechodu k průmyslové společnosti 	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - - Evropa a svět nás zajímá - Jsme Evropané

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé. • Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů. • Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích. • Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy. • Uvede příklady korupčního jednání (8., 9. ročník) • Diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích (8., 9. ročník) 	<p>Francouzská revoluce a napoleonská Evropa</p> <p>- Vídeňský kongres</p> <p>- habsburská monarchie po Vídeňském kongresu</p> <p>- národní obrození</p> <p>- revoluční rok 1848 v Evropě a u nás</p> <p>- sjednocení Itálie a Německa</p> <p>- vznik USA</p> <p>- občanská válka v USA, vývoj v habsburské monarchii,</p> <p>- vznik Rakousko - Uhersko</p> <p>- vznik hnutí, spolků a nových politických stran,</p> <p>konzervativismus, liberalismus, demokratismus a socialismus a občanská práva</p> <p>- kulturní rozrůzněnost doby</p>	<p><u>Multikulturní výchova</u> - lidské vztahy</p> <p><u>Multikulturní výchova</u> - lidské vztahy</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky. • Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv. • Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů. • Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět. • Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků. • Rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu. • Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické, hospodářské a vojenské spolupráce. • Zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> - vývoj ve světě a v českých zemích v letech 1871 – 1918 - svět a Československo v letech 1918 – 1938 - příčiny a vznik 2. svět. války a důsledky válek - svět a Československo v 2. polovině 20. století - změny ve světě po 2. světové válce - hlavní mezinárodně politické události v 2. polovině 20. století - vývoj SSSR - poválečné uspořádání Československa, nastolení komunistické moci - rok 1968 a období normalizace 	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - - Evropa a svět nás zajímá - Jsme Evropané <p><u>Multikulturní výchova</u> -</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy <p><u>Výchova demokratického občana</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - - občan, občanská společnost a stát - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jsme Evropané

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posoudí postavení rozvojových zemí. • Prokáže základní orientaci v problémech současného světa. 	<ul style="list-style-type: none"> - dekolonizace ve světě - pohled na svět na konci 20. století - revoluce 1989, vznik ČR a jeho postavení ve světě - pohled na Evropu na konci 20. století 	<p><u>Multikulturní výchova</u> -</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturalita, lidské vztahy (lidská práva) <p><u>Mediální výchova</u> -</p> <ul style="list-style-type: none"> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

6.8. OBČANSKÁ VÝCHOVA II. STUPEŇ

6.8.1. Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje v 6. - 9. ročníku.
Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Můžeme využívat i školní knihovnu a počítačovou učebnu.

Občanská výchova směřuje k postupnému formování a rozvíjení občanského profilu žáků. V návaznosti na učivo prvouky, vlastivědy a dalších předmětů orientuje žáky ve významných okolnostech společenského života a seznamuje je s postavením jednotlivců ve struktuře společenských vztahů. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z výuky a osobního života žáků s informacemi z dalších zdrojů, dílčí podněty hlouběji objasňuje, zdůvodňuje a dále rozšiřuje. Pomáhá utvářet vztahy žáků ke skutečnosti, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života, pozitivní hodnotové orientace a žádoucí modely chování. Utváří a rozvíjí způsobilost žáků k mravně odpovědnému jednání, formuje u žáků vědomí odpovědnosti za vlastní život a další životní dráhu, za důsledky svého rozhodování, za kvalitu svěřené práce, mezilidských vztahů a životního prostředí. Otevírá cestu k sebepoznávání a k přijímání pozitivních životních hodnot. V rámci mezipředmětových vztahů se ve výuce Občanské výchovy prolíná i učivo Finanční gramotnosti.

Rozsah a hloubku výkladu i rychlost postupu vyučující zvažují s ohledem na aktuální úroveň poznávacích schopností žáků a jejich dosavadní životní zkušenost, učivo vybírá s přihlédnutím ke konkrétním místním podmínkám i ke vzdělávacím potřebám a zájmům žáků. V souvislosti s tím se doporučuje, aby vyučující některá témata se společnými prvky vhodně propojoval a využíval aktivizujících forem a metod výuky.

Průřezová témata (využívaná v tomto předmětu): **OSV, VDO, EGS, MKV, MDV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - žáci se učí chápat probírané oblasti v politickém, sociálním a ekonomickém kontextu, vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií. Seznamují se s obecně používanými znaky, termíny a symboly předmětu občanská výchova a dávají je do vzájemných souvislostí.

Kompetence k řešení problémů - žáci se učí vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji, při řešení problémů, objevovat paralely s historií, učí se svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů, diskutují o příčinách a důsledcích korupce.

Kompetence komunikativní - žáci se učí souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění, pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím. Osvojují si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a učí se je tvořivě využívat jako nástroje poznání. Využívají získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů.

Kompetence sociální a personální - žáci se učí chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce, uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách, seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu a naučit se diskutovat.

Kompetence občanské - žáci se učí přijímat základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy, poznávají naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítí potřebu je chránit. Učí se uplatňovat aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu. Učí se respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot a zároveň nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů. Žáci získávají orientaci v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, která vede k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti.

Kompetence pracovní - žáci jsou vedeni k nacházení způsobů, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj. Dovídají se, jak se orientovat v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci, učí se chápat cíl a riziko podnikání, rozvíjí své myšlení a nachází nová řešení.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popíše důležité státní symboly a vysvětlí jejich význam a způsoby jejich používání. • Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. • Objasní nesmyslnost vandalismu ve společnosti, netoleruje ho. • Vysvětlí výhody mezilidské spolupráce v rovině rodiny, obce, školy. • Dovede se správně zachovat při mimořádných událostech – pozná varovné signály. • Dovede popsat vlastnosti, vymezí jejich pozitivní či negativní dopady na dosahování cílů svých i společných. • Dovede korigovat své jednání a chování. • Pojmenuje základní lidská práva. • Rozpozná protiprávní jednání – vydírání, šikanu, krádež, ohrožení bezpečnosti sebe i druhého člověka. • Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu • Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	<p><u>Člověk ve společnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - státní symboly a jejich používání - státní svátky - vlastenectví x vandalismus - rodina (funkce) a škola - naše vlast - mé bydliště a okolí - domov -mimořádné události, ochrana obyvatelstva (živelná pohroma) <p><u>Člověk jako jedinec</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -člověk, jeho charakter a rozdíly mezi lidmi - rozvoj osobnosti <p><u>Stát a právo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - práva dětí - lidská práva - protiprávní jednání (šikana, diskriminace) - práva a povinnosti žáků školy <ul style="list-style-type: none"> -peníze – měna, bankovky a mince -způsoby placení -vlastnictví, majetek 	<p><u>Multikulturní výchova</u> - lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova -</p> <p>sociální rozvoj - poznávání lidí</p> <p>Osobnostní a sociální výchova -</p> <p>osobnostní rozvoj - sebezpoznaní a sebezpojetí</p> <p>- psychohygienu</p> <p><u>Multikulturní výchova</u> - princip sociálního smíru a solidarity (otázka lidských práv)</p> <p><u>Mediální výchova</u> - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Zaujímá kritický postoj k mediálním informacím, objasní vliv reklamy a propagandy a vysvětlí jejich zákonitosti a vliv na veřejnost.	<u>Mediální výchova</u> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a média - typy médií - získávání informací	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní význam a formy vlastnictví a uvede jejich příklady. • Vysvětlí důležitost ochrany vlastnictví duševního a její znalost uplatňuje ve svém jednání. • Aplikuje zásady hospodaření s financemi. • Objasní hlavní úkoly složek státní moci ČR, jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. • Vyjmenuje výhody demokratického řízení státu v každodenním životě občanů. • Rozlišuje historické i současné typy a formy států, na příkladech porovná jejich rozdíly. • Vysvětlí význam voleb v demokratickém systému a objasní důležitost svobodné volby. • Uvede přehled hlavních kulturních institucí v svém regionu. Objasní význam kulturních institucí pro plnohodnotný život člověka. 	<p><u>Stát a hospodářství</u> - majetek a vlastnictví, jeho význam, formy a ochrana, porušování práv k duševnímu vlastnictví - hospodaření s penězi, majetkem - funkce a podoba peněz -rozpočet domácnosti, finanční plánování -placení kartou, bankomaty</p> <p><u>Stát a právo</u> -vznik státu – vládní systémy a ideologie -volby</p> <p><u>Kultura, globální svět</u> - kulturní instituce - v regionu, v ČR - podoby a projevy kultury - světová náboženství, sekty</p>	<p><u>Výchova demokratického člověka</u> - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, formy participace občanů v politickém životě</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje způsoby komunikace a chování v různých situacích, konflikty řeší nenásilně a kompromisně. • Zdůvodní nutnost tolerance v mezilidských vztazích a ve společnosti, respektuje odlišné chování a zvyklosti lidí. • Rozpozná netolerantní, rasistické a xenofobní postoje ve společnosti i v chování jednotlivců, nesouhlasí s nimi a aktivně proti nim vystupuje. • Zdůvodní nutnost dobrého poznání sebe sama pro lepší a jednodušší existenci ve společnosti. • Vysvětlí podstatu ústavy ČR jako základu demokracie. • Definuje základní lidská práva. • Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. • Konkretizuje možnosti právní ochrany občanů. • Rozpozná protiprávní jednání, uvede rozdíly mezi přestupkem a trestným činem. • Uvede příklady korupčního jednání. • Diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích. <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování. 	<p><u>Člověk ve společnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk hledající sám sebe - smysl života - předpoklady soužití ve společnosti - morálka, etika, pravidla chování, -základní pojmy psychologie – paměť, charakter, temperament, učení -vývoj člověka z hlediska psychologie <p><u>Člověk jako jedinec</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - podobnost a odlišnost lidí - rozdílnost myšlení a jednání <p><u>Stát a právo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -státní zřízení - právní základy státu - ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce - lidská práva - právní ochrana člověka - protiprávní jednání, trestní postížitelnost - korupce - trestní zákoník, druhy trestů - soudy, trestně-právní orgány 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - morální rozvoj - - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><u>Multikulturní výchova</u> - - kulturní diference - multikulturalita</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - - sebepoznání a sebepojetí</p> <p><u>Multikulturní výchova</u> - princip sociálního smíru a solidarity (otázka lidských práv, základní dokumenty)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Přiměřeně uplatňuje svá práva a oprávněné zájmy druhých lidí.	<ul style="list-style-type: none"> - předpisy a jejich porušování -volby	
---	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní principy tržního hospodářství a podstatu fungování trhu – nabídka, poptávka, zisk, cenová politika. • Vysvětlí funkci peněz a uvede příklady různých forem placení. • Popíše funkci bank v ekonomice a jaké služby občanům nabízejí. • Porovná jednotlivé hospodářské sektory. • Vymezí zdroje příjmů a cíle výdajů státu, uvede příklady dávek a příspěvků občanům. • Vysvětlí funkci a význam demokratického právního řádu v každodenním životě lidí. • Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování. • Respektuje povinnosti vyplývající z některých smluvních vztahů – koupě, pronájem, apod. • Je připraven provádět jednoduché právní úkony, má přehled o svých právech a povinnostech. 	<p><u>Stát a hospodářství</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základy ekonomie a hospodářství - nabídka, poptávka, fungování trhu - svět práce - výroba, obchod, služby a jejich funkce - daně, podnikání - management - Zákoník práce - pracovní smlouva - hospodaření s penězi, funkce peněz, formy placení - banky, rozpočet státu, daňová politika státu, význam daní - podnik, podnikatel -cena -hospodářský cyklus -nezaměstnanost -inlace <p><u>Stát a právo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -pracovní právo, zákoník práce -pracovní smlouva 	<p><u>Výchova demokratického občana</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí význam mezinárodní spolupráce. • Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. • Objasní práva a povinnosti ČR vyplývající ze vstupu do EU. • Vysvětlí význam slova globalizace, uvede příklady některých jejich projevů, porovná klady a zápory těchto projevů. • Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. • Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni (v obci, v regionu). 	<p><u>Mezinárodní vztahy a svět</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - svět a Evropa - mezinárodní organizace (NATO, OSN, EU) - Evropská unie a ČR - život člověka na Zemi - globalizace - významné globální problémy v Evropě a ve světě 	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - Jsme Evropané

6.9. FYZIKA II. STUPEŇ

6.9.1. Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje v 6. až 9. ročníku.

Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu. Na posílení výuky fyziky byly použity disponibilní hodiny, po jedné hodině v 7. a 9. ročníku.

Výuka probíhá v odborné učebně fyziky, ve výuce je možno využívat i počítačové učebny.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva - frontální výuka, skupinová práce (laboratorní práce), samostatné pozorování, krátkodobé projekty. Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny a je pro všechny žáky závazný.

- Vzdělávání ve fyzice vede**
- k provádění a vymýšlení pokusů
  - k výstižnému popisu pozorování
  - k vytváření a ověřování hypotéz
  - k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
  - podporuje logické uvažování a přirozené zobecňování

Průřezová témata (využívaná ve fyzice): **OSV, EV, EGS, MDV,**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - učitel vede žáky ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod (pozorování, měření, pokus, různých metod uvažování).

Kompetence k řešení problémů - učitel vede žáky k posuzování důležitosti a správnosti získaných vědomostí pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovených hypotéz, k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách prováděných experimentů, správně otázky formulovat a hledat adekvátní odpovědi.

Kompetence komunikativní - učitel vede žáky při skupinové práci vzájemně komunikovat a respektovat názor druhých, k formování svých myšlenek v písemné i mluvené formě, k užívání správné terminologie a symboliky.

Kompetence sociální a personální - učitel ukládá úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat, vede žáky k ohleduplnému chování ke spolužákům, učí je věcně argumentovat a schopnosti sebekontroly.

Kompetence občanské - učitel vede žáky k uvažování a jednání, které preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména slunečního záření, větru a vody, k utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími zdraví, nebo životní prostředí.

Kompetence pracovní - učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zařadí fyziku mezi přírodní jevy. • Uvede čím se fyzika zabývá. • Rozlišuje na příkladech látku a těleso. • Dovede uvést příklady látek a těles. • Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice neustále pohybují a vzájemně na sebe působí. • Správně používá pojem atom, molekula a iont. • Má představu o složení atomu. • Na základě počtu protonů a elektronů rozlišuje, zda jde o kladný či záporný iont. • Popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynou a vlastnosti, kterými se od sebe liší. • Vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a přiřadí jednotku a značku. • Změří délku tělesa, výsledek zapíše a vyjádří v různých jednotkách. 	<ul style="list-style-type: none"> - úvod do fyziky - vymezení předmětu fyzika - látka a těleso - částicové složení látek, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron, elektron) - rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné - fyzikální veličiny - délka 	<p>Environmentální výchova - základní podmínky života (změny skupenství, počasí, srážky apod.)</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>- Objevujeme Evropu a svět (možnost vzniku eroze)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Změří hmotnost pevného a kapalného tělesa na rovnoramenných a sklonných vahách, výsledek zapíše ve vhodných jednotkách. • Změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce s určením odchylky čtení. • Změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem a zapíše výsledek. • Usoudí zda, se objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší a využívá toho při řešení problémů a úloh. • Změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin. • Rozezná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužení pružiny porovná velikosti dvou sil. • Změří sílu siloměrem. 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>hmotnost</u> - <u>objem</u> - <u>teplota</u> - <u>teplotní roztažnost tělesa</u> - <u>čas</u> - <u>síla</u> působící na těleso 	<p>Osobnostní a sociální výchova -</p> <p>osobnostní rozvoj - kreativita</p> <p>(plastové láhve a nádoby)</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> -</p> <p>osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - (změna odporu vodiče) - (měření teploty ve vysokých pecích a hutích dilatační spáry)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Užívá vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa $F = m \cdot g$, při řešení jednoduchých úloh. • Vypočítá hustotu z hmotnosti a objemu, používá vztah $\rho = m/v$, pracuje s tabulkami. • Zjistí, zda na těleso působí magnetická síla a využívá ji v praktických situacích. • Ověří existenci magnetického pole. • Určují póly magnetu a znázorní indukčními čarami magnetické pole. 	<p>- <u>gravitační síla</u>, gravitační pole</p> <p>- <u>hustota</u></p> <p>- <u>magnetické vlastnosti</u> látek magnetické pole</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sociální rozvoj - kooperace a kompetice (práce s busolou, orientace na mapě)</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozeznává druhy sil. • Změří třecí sílu. • Užívá poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch. • Navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly. • Určí graficky i výpočtem velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů. • Určí pokusně těžiště tělesa jako působíště gravitační síly. • Využívá poznatek, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese pro objasnění praktických situací. • Využívá Newtonovy zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při běžných situacích i při řešení problémů a úloh. • Využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací. • Objasní klid a pohyb těles vzhledem k jinému tělesu. • Změří dráhu uraženou tělesem za odpovídající čas. 	<p>- síla</p> <p>- skládání sil - výslednice sil</p> <p>- těžiště tělesa</p> <p>Newtonovy pohybové zákony</p> <p>- otáčivé účinky síly - páka - kladka</p> <p>- klid a pohyb těles</p> <p>- dráha a čas</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - mezilidské vztahy (bezpečnost silničního provozu)</p> <p>Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí (silniční doprava - - rozložení nákladu - - škoda na komunikacích)</p> <p>Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - mezilidské vztahy (bezpečnost silničního provozu - setrvačnost - -bezpečnostní pásy)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Určí průměrnou rychlost. • Používá vztah $v = s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu těles při řešení úloh. • Znázorní grafem závislost dráhy a určí z něj k danému času dráhu a naopak. • V jednotlivých případech určí velikost a směr tlakové síly. • Používá vztah $p = F/S$ při řešení problémových úloh. • Užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení. • Vysvětlí hydrostatický tlak, jako tlak, způsobený gravitační silou a s porozuměním využívá vztah $p = h \cdot \rho \cdot g$ pro řešení problémových úloh. • Objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny či plynu a určí její velikost a směr v konkrétní situaci. • Porovnáním vztlakové a gravitační síly předpovídá, zda se těleso v kapalině potopí, bude se vznášet nebo bude plavat. • Vysvětlí atmosferický tlak jako tlak vyvolaný gravitační silou, změří ho aneroidem a určí tlak v uzavřené nádobě manometrem. • Rozlišuje zdroj světla a tělesa, která světlo odráží. 	<ul style="list-style-type: none"> - okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu - tlaková síla - tlak - Pascalův zákon - hydrostatický tlak - vztlaková síla působící na těleso v kapalině - plování, vznášení se a potápění těles v kapalině - atmosferický tlak - tlak plynu v uzavřené nádobě - světelné jevy (světlo, zdroj světla) 	<p>Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí (železniční, silniční doprava, přetěžování kamionů - škoda na komunikacích)</p> <p>Environmentální výchova - základní podmínky života (předpověď počasí - znečištění ovzduší, exhalace)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu. • Vyhledá v tabulkách hodnotu rychlosti světla ve vakuu i v jiném prostředí. • Využívá zákonu odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle. • Pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypouklým zrcadlem, uvede příklady jejich užití. • Rozlišuje na základě znalostí o rychlosti světla ve dvou prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami. • Rozliší pokusně spojku a rozptylku, najde pokusně ohnisko čočky. • Dokáže popsat složení jednoduchých optických přístrojů a jak se využívají v běžném životě. • Porozumí pojům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi. 	<ul style="list-style-type: none"> - přímočaré šíření světla - <u>rychlost světla</u> - odraz světelného paprsku - zrcadla - lom světla na optickém rozhraní - optické čočky 	<p><u>Environmentální výchova</u> - základní podmínky života (měsíční fáze)</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - Objevujeme Evropu a svět (využití zrcadel v alternativních zdrojích energie - sluneční elektrárny)</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sociální rozvoj - kooperace a kompetice (využití lupy a mikroskopu v hodinářství)</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa. • S porozuměním využívá vztah $W = F \cdot s$, $P = W/t$ při řešení problémů a úloh. • Z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie a na základě rychlosti a hmotnosti těles porovnává velikost pohybové energie. • Vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty. • Rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením). • Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty. • Rozezná jednotlivé skupenské přeměny a uvádí praktické příklady (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace). • Určí skupenské teplo tání u některých látek. • Zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu. • Dokáže vysvětlit základní meteorologické děje. • Objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě. 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>mechanická práce</u> - <u>výkon</u> - <u>polohová a pohybová energie</u> - <u>vnitřní energie</u> tělesa - <u>tepelná výměna</u> - <u>teplo přijaté</u> a <u>odevzdané</u> tělesem - <u>změny skupenství</u> 	<p><u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpovědný přístup při řízení motorových vozidel)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí (tepelná izolace - šetření energií)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - základní podmínky života (globální oteplování Země, skleníkový efekt)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - základní podmínky života (změny skupenství, předpověď počasí - voda)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozezná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. • Chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny. • Využívá poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se šíří. • Zjistí, že výška tónu závisí na kmitočtu. • Posoudí možnosti zmenšování vlivu, nadměrného hluku na životní prostředí. • Porozumí základním pojmům (atom a jeho složení, molekula, iont). • Na základě druhu náboje rozlišuje, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat. • Podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda jde o kladný či záporný iont. • Ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole. • Pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud. • Objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové). 	<p>Akustika</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuk, zdroj zvuku - šíření zvuku - odraz zvuku - tón, výška tónu - kmitočet tónu - hlasitost zvuku - atom a jeho složení (proton, neutron, elektron, elektrický náboj, iont) - elektrická síla, elektrické pole - elektrický proud 	<p>Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí (nadměrná hladina zvuku)</p> <p>Mediální výchova - vnímání autora mediálních sdělení (informace v médiích o mikrosvětě)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem. • Dodržuje pravidla bezpečného zacházení s elektrickými zařízeními. • Objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem. • Používá s porozuměním <u>Ohmův zákon</u> pro kovy v úlohách <u>$I = U / R$</u>. • Pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se se zvětšujícím obsahem jeho průřezu, závisí na materiálu vodiče a využívá těchto poznatků při řešení problémů a úloh. • Sestavuje jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu, volí vhodný zdroj napětí. • Odliší zapojení spotřebičů za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí a elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů. 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>elektrické napětí</u> - <u>pravidla bezpečné práce</u> - <u>zkrat</u> - <u>pojistka</u> <u>Ohmův zákon</u> - odpor vodiče - <u>jednoduchý</u> a <u>rozvětvený</u> elektrický obvod 	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Řeší úlohy s použitím Ohmova zákona. • Využívá poznatků o odporu vodiče. • Rozlišuje pokusně vodič od izolantu. • Uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách, v plynech a polovodičích. • Zapojí polovodičovou diodu. • Ověří existenci magnetického pole kolem vodiče a cívky. • Objasní funkci elektromagnetu a jeho užití. • Rozliší proud stejnoměrný od střídavého na základě jejich časového průběhu. • Ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cílce. • Objasní vznik střídavého proudu. • Popíše funkci transformátoru a jeho využití při rozvodu elektrické energie. • Popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí. • Vysvětlí šíření elektromagnetických vln o různých vlnových délkách a jejich užití v běžném životě (televize, mobilní telefon, mikrovlnná trouba). • Charakterizuje jadernou energii jako energii nukleonů jádra atomů. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ohmův zákon, odpor vodiče - vedení elektrického proudu v kapalinách, v plynech a polovodičích - magnetické vlastnosti látek a magnetického pole - elektromagnetická indukce - transformátor - výroba a přenos elektrické energie - elektromagnetické vlny a záření - štěpení atomového jádra - řetězová reakce 	<p>Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí - (alternativní zdroje energie, elektrická energie, výroba elektrické energie a její vliv na životní prostředí)</p> <p>Environmentální výchova -</p> <p>lidské aktivity a problémy životního prostředí (vyhledávání informací na internetu)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce a popíše na jakém principu funguje jaderný reaktor • Porozumí, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně. • Charakterizuje nepříznivé vlivy výroby elektrické energie v jaderných elektrárnách na životní prostředí. • Popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách) - odliší planetu a hvězdu. • Popíše části Sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety). • Má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci. • Objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází. • Zvládá praktická cvičení a jednoduché příklady při opakování učiva mechaniky, termiky a elektřiny. 	<p>- <u>jaderný reaktor</u></p> <p><u>Vesmír</u></p> <p><u>Sluneční soustava</u></p> <p><u>Co jsme se ve fyzice naučili</u></p>	<p><u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>- (jaderná energie - výhody a nevýhody, vliv na životní prostředí)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - základní podmínky života</p> <p>- (freony - ozónová díra - škodlivý vliv UV záření)</p> <p><u>Výchova v evropských a globálních souvislostech</u></p> <p>- Objevujeme Evropu a svět (planeta Země jako součást vesmíru)</p>

6.10. CHEMIE II. STUPEŇ

6.10.1. Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časové vymezení:

Vyučovací předmět se vyučuje v 8. a 9. ročníku
Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu.

Organizační vymezení:

Vyučování hodin chemie probíhá ve specializované přírodovědné učebně, ve které je přívod vody, ale chybí přívod plynu. Učebna je vybavena žákovskými soupravami. Chemikálie a chemické sklo jsou uloženy v kabinetu chemie vedle učebny. Základní formou výuky je výklad doplňovaný demonstračními pokusy, ukázkami chemikálií, modelů, obrazovou dokumentací, nástěnnými tabulemi, referáty žáků, příležitostně exkurzemi. Žáci se učí pracovat ve skupinách a vytvářet jednoduché projekty.

Obsahové vymezení:

Předmět chemie je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a příroda spolu s fyzikou, přírodopisem a zeměpisem.

Chemie je koncipována jako předmět, který má umožnit žákům nahlédnout do základů chemie a biochemie. Zahrnuje základy chemie obecné, anorganické, organické, v malé míře také chemie analytické, chemické technologie a biochemie. Žáci by si měli uvědomit význam chemie pro člověka. Vědět, že chemický průmysl patří mezi nejvýznamnější průmyslová odvětví a jeho produkty se využívají ve všech oblastech lidské činnosti. Chemické metody pomáhají zjistit přítomnost látek v životním prostředí a ve spolupráci s některými biologickými vědami (např. farmakologií a toxikologií), určit jejich prospěšnost nebo škodlivost pro živou přírodu. Základní znalosti a dovednosti by měli žáci umět uplatnit v běžném životě a při případných haváriích.

Průřezová témata (využívaná v chemii): **OSV, EV, EGS, MKV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - žáci se učí pracovat samostatně i ve skupinách, řeší problémové úkoly, učí se vyhledávat i třídit informace, vypracovávají referáty. Učí se využívat další studijní zdroje např. internet, populárně naučnou literaturu, odborné časopisy aj. Učí se vytvářet jednoduché projekty, využívat vlastní zkušenosti a poznatky z jiných předmětů. Poznávají smysl učení a mají k učení pozitivní vztah.

Kompetence komunikativní - žáci se učí formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, souvisle a kultivovaně - v projevu písemném i ústním. Učí se interpretovat či prezentovat různé texty, obrazové materiály, grafy aj. Učí se používat odborné výrazy a pojmy.

Kompetence k řešení problémů - učí se hledat správné zdroje informací potřebné k řešení zadaných problémů. Řeší problémové situace na základě podložených důkazů a snaží se využít svých znalostí a zkušeností. Hledají různé způsoby řešení, učí se pracovat ve skupině, diskutovat o řešení problémů a obhajovat svá rozhodnutí. Dokáží požadovat pomoc od druhých a učí se zvolit vhodný způsob řešení.

Kompetence sociální a personální - žáci se učí spolupráci ve skupinách, učí se rozdělit úkoly a tím efektivněji řešit zadaný problém. Vyučující dohlíží na zapojení všech žáků do konstruktivního řešení a snaží se potírat a kritizovat náznaky neúcty či nadřazenosti ke spolužákům s odlišným vzhledem, rozumovými schopnostmi či původem. Žáci se učí sebekritice a konstruktivní a korektní kritice ostatních. Učí se odpovědnosti za své chování.

Kompetence občanské - žáci se učí chápat význam zdraví, význam vhodného životního prostředí, hospodaření s přírodními zdroji, správnému zacházení s odpady, úctě ke všemu živému, učí se ekologickému myšlení. Učí se odpovědnosti za své chování, slušně a ohleduplně se chovat nejen ve škole a během školních akcí, ale vždy a všude. Učí se odmítat fyzické i psychické násilí, vhodným způsobem na ně reagovat. Umí využít linek tísňového volání. Dodržují pravidla bezpečnosti při zacházení s chemickými látkami. Žáci se učí odmítavému postoji k drogám a návykovým látkám.

Kompetence pracovní - žáci jsou vedeni k bezpečnému ovládnutí laboratorní techniky při práci v chemické laboratoři, k důslednému dodržování zásad bezpečnosti při práci v laboratoři. Snaží se využívat získané znalosti a zkušenosti k přípravě pro budoucí povolání, ať už studium nebo učení. Učí se dodržovat určité povinnosti, učí se pocitu odpovědnosti. Učí se vážit si práce jiných a práce vůbec.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvede příklady chemického děje a čím se zabývá chemie. • Rozliší fyzikální tělesa a látky. • Rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek. • Uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam i případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů. <ul style="list-style-type: none"> • Uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek. • Rozliší známé látky podle jejich různých vlastností. • Navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek. • Popíše společné a rozdílné oblasti vybraných látek. • Rozpozná skupenství látek a jejich změny. • Vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách. • Uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu. • Uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi. • Vysvětlí význam R-vět a S-vět a uvede jejich příklady u výrobků, které se běžně prodávají. 	<p><u>Úvod do chemie</u> - vymezení chemie - látky a tělesa - chemické děje - chemická výroba</p> <p><u>Vlastnosti látek</u> - vlastnosti látek-barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota - změny skupenství - tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace</p> <p><u>Bezpečnost při experimentální činnosti</u> - zásady bezpečné práce, v laboratoři (pracovně) - první pomoc při úrazu - v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání)</p>	<p><u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí (chemie slouží i škodí)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - základní podmínky života (zdůraznit látky důležité pro život a látky životu nebezpečné-toxické)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozliší různorodé a stejnorodé směsi. Rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede jejich příklady z běžného života. Uvede příklad pevné, kapalně a plynné stejnorodé směsi. Použije (v souvislostech) správné pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka stejnorodé směsi, látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovaný, zředěný nasycený a nenasyčený roztok. Aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpuštěné látky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlování známých situací z běžného života. Vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek rozpuštěné látky) a připraví roztok o požadovaném složení. Sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci. Popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace. Navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě. Vysvětlí princip usazování a krystalizace. Uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsí. Rozezná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství. Zhodnotí význam vody pro život na Zemi. Uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi. 	<p><u>Směsi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> různorodé a stejnorodé směsi (roztoky) složky směsí složení roztoků hmotnostní zlomek <p><u>Oddělování složek směsí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace <p><u>Voda a vzduch</u></p> <ul style="list-style-type: none"> voda-destilovaná, pitná, odpadní výroba pitné vody čistota vody vzduch - složení, vlastnosti čistota ovzduší ozónová vrstva 	<p><u>Environmentální výchova</u> - vztah člověka k životnímu prostředí (vliv škodlivých látek na zdraví člověka, nutnost péče o zdraví, dodržovat laboratorní řád)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - základní podmínky života (voda, vzduch - základ života)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití. • Uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách. • Vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život na Zemi. • Charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek. • Vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů. • Aplikuje znalosti o hašení na modelové situace z praxe. • Popíše, co je teplotní inverze a smog a uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší. • Zjistí a uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti. • Navrhne, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu. <ul style="list-style-type: none"> • Uvede příklady (z praxe) dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic. • Používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech. • Popíše složení atomu a vznik kationu a anionu z neutrálních atomů. <ul style="list-style-type: none"> • Používá značky a názvy chemických prvků: Ag, Al, Au, Br, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He, I, Li, K, Mg, Na, O, P, Pb, S, Si, Sn, Zn. • Vysvětlí, co udává protonové číslo. 	<p><u>Částicové složení látek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - molekuly, atomy - atomové jádro, protony, neutrony - elektrony, elektronový obal atomu, valenční elektrony, ionty <p><u>Chemické prvky a chemické sloučeniny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - chemické prvky - vybrané názvy a značky chemických prvků - protonové číslo 	<p><u>Environmentální výchova</u> - základní podmínky života (léčivé prameny v Česku, šetření vodou)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí (látky znečišťující životní prostředí, opatření při špatných rozptylových podmínkách)</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u></p> <p>- vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní uvažování (ozón, ozónová vrstva)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým (daným) protonovým číslům a zapíše správně ke značce prvku protonové číslo. • Používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech. • Rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny. • Odvodí složení chemické látky ze vzorce (a z modelu molekuly) chemické sloučeniny. • Rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů. • Zhodnotí vliv činnosti člověka na změny obsahu kyslíku a ozonu v plynném obalu Země. • Rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi. • Rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech. • Provede jednoduché chemické reakce ve školní laboratoři (pracovně). • Uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije jej při řešení úloh. • Zapiše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce. • Přečte zápis chemické rovnice s užitím názvů chemických látek. • Odhadne výsledky a vypočítá úlohy s užitím veličin n, M, m, V, ρ a chemických rovnic. 	<p>Chemické prvky a periodická soustava chemických prvků</p> <ul style="list-style-type: none"> - kovy - Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au - slitiny - mosaz, bronz, dural - nekovy - H, O, N, Cl, S, C <p><u>Chemické reakce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - výchozí látky a produkty - chemický děj <p><u>Chemické rovnice</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zákon zachování hmotnosti - látkové množství - molární hmotnost - jednoduché chemické rovnice 	<p><u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí (recyklace kovů, sběr barevných kovů)</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u></p> <p>- Evropa a svět nás zajímá (osobnosti ve vědě, světoví chemici, Lomonosov, Lavoisier, Mendělejev, Chadwick, Rutherford aj.)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech. • Zapiše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy. • Popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí. • Určí oxidační číslo atomů prvků v sulfidech a ze vzorců určí jejich názvy. <ul style="list-style-type: none"> • Určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech. • Zapiše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy. <ul style="list-style-type: none"> • Popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného. <ul style="list-style-type: none"> • Popíše vlastnosti vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami. • Zapiše z názvů kyselin vzorce a ze vzorců jejich názvy. • Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem. 	<p><u>Oxidy</u> - oxid siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý - názvosloví oxidů, oxidační číslo - skleníkový efekt - sulfidy (olovnatý, zinečnatý)</p> <p><u>Halogenidy</u> - fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy - ionty - názvosloví halogenidů</p> <p><u>Kyseliny, pH</u> - kyseliny - chlorovodíková, sírová, dusičná - názvosloví kyselin - pH, indikátory pH</p>	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - globální vliv na životní prostředí (skleníkový efekt) <u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí (oxidy síry, vliv dusíku na zdraví člověka) <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - globální vliv na životní prostředí s důrazem na potřebu a závažnost ochrany především v dané lokalitě (halogeny, chlór, havárie)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí a uvede příklady opatření, kterými jim lze předcházet. Posoudí vliv vybraných kyselin na životní prostředí. Popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami. Zapíše z názvů hydroxidů vzorce a ze vzorců jejich názvy. Posoudí vliv vybraných hydroxidů (v odpadech) na životní prostředí. Provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi. Zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy. Rozliší, které látky patří mezi soli. Připraví jednoduchým postupem sůl. 	<p>- kyselé deště</p> <hr/> <p><u>Hydroxidy</u> - hydroxidy - sodný, draselný, vápenatý - názvosloví hydroxidů</p> <p><u>Neutralizace, soli</u> - podstata neutralizace - vznik solí - názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitánů</p>	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - ochrana životního prostředí z hlediska globálního i celosvětového (kyselá deště)</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - ochrana životního prostředí z hlediska globálního i celosvětového (kyseliny, hydroxidy - havárie s únikem)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - vztah člověka k prostředí (neutralizace odpadních látek)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapiše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy. • Uvede příklady uplatnění solí v praxi. • Vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou. • Uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí. • Popíše složení, vlastnosti a použití neznámějších stavebních pojiv. 	<p><u>Hospodářsky významné látky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - průmyslová hnojiva - vápenná malta, sádra, beton - keramika 	<p><u>Environmentální výchova</u> – vztah člověka k prostředí (dusičnany v pitné vodě, negativní dopad na zdraví)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> – základní podmínky života (soli ve výživě, minerální látky)</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí pojmy oxidace a redukce. • Určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce. • Popíše princip výroby železa a oceli a zhodnotí jejich význam pro národní hospodářství. • Vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí. • Předpoví a ověří vliv různých činitelů na průběh koroze jednoduchým pokusem. • Rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického využití. <ul style="list-style-type: none"> • Rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické. • Uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání. • Posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí. • Frakční destilace ropy, karbonizace uhlí, zemní plyn - surovina. • Bezpečně zachází a plynovými spotřebiči. • Rozpozná označení hořlavých látek, zná bezpečnou manipulaci s nimi. • Ví, jak postupovat při požáru, tel.číslo požárníků, první pomoc popálenému. 	<p><u>Redoxní reakce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - oxidace a redukce - výroba železa a oceli - galvanický článek - elektrolýza - koroze <p><u>Energie a chemická reakce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - exotermické a endotermické reakce - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) - průmyslově vyráběná paliva - frakční destilace ropy, karbonizace černého uhlí, využití zemního plynu 	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - problematika životního prostředí z hlediska globálního i lokálního pohledu - (obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie) - (automobilová doprava, výfukové plyny, ropné havárie) - (zemní plyn, methan)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozliší anorganické a organické sloučeniny. Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití. Vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem. Rozliší pojmy „uhlovodíky“ a „deriváty uhlovodíků“. Rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu na příkladech vzorců známých derivátů. Rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí, octové, ethylesteru kyseliny octové, formaldehydu a acetonu, uvede vlastnosti příklady využití těchto látek. Uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí. Orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy. Uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi. Rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy. Rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastnosti a použití. Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí. Rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání. 	<p><u>Uhlovodíky</u> - alkany, alkeny, alkiny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, propylen, acetylen, benzen a naftalen) - průmyslové zpracování ropy</p> <p><u>Deriváty uhlovodíků</u> - halogenové deriváty - alkoholy - fenoly - aldehydy - ketony - karboxylové kyseliny - estery, esterifikace, ethylester kyseliny octové</p> <p><u>Přírodní látky</u> - sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny - fotosyntéza</p> <p><u>Plasty a syntetická vlákna</u> - polyetylen, polypropylen, polystyren, polvinylchlorid - polyamidová a polyesterová vlákna</p>	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - ochrana životního prostředí z hlediska globálního pohledu (halogenderiváty, freony)</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - ochrana životního prostředí z hlediska globálního (plasty, syntetická vlákna – likvidace)</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - ochrana životního prostředí z hlediska globálního - (chemické výroby, možnost havárie) - (uvážlivé používání hnojiv, detergentů, pesticidů)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka. • Uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje. • Zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů. • Vysvětlí pojem biotechnologie uvede příklady. • Zjistí , kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí a uvede, jak tomu předcházet. • Uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší. • Zachází bezpečně s běžnými mycími a čistícími prostředky používanými v domácnosti. • Rozpozná označení hořlavých, toxických výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami. • Uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim. • Uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument. • Uvede příklady nejrozšířenějších výbušných, hořlavých a toxických látek a způsob jejich označování. • Uvede a zdůvodní nejúčelnější jednání v případě havárie s únikem nebezpečných látek. 	<p><u>Chemie a společnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - chemické výroby - otravné látky - pesticidy - biotechnologie, enzymy - léčiva - drogy - detergenty - potraviny - chemie a životní prostředí <p><u>Havárie s únikem nebezpečných látek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - látky výbušné, hořlavé, toxické - zásady chování při úniku nebezpečných látek - improvizovaná ochrana při úniku nebezpečných látek 	<p><u>Multikulturní výchova</u> - lidské vztahy (uplatňování práva všech lidí žít společně, spolupracovat a udržovat tolerantní vztahy)</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sociální rozvoj - komunikace (utváření odmítavého postoje při užívání drog)</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sociální rozvoj - mezilidské vztahy (poskytnutí první pomoci a ochrany za mimořádných událostí)</p>

6.11. PŘÍRODOPIS II. STUPEŇ

6.11.1. Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časové vymezení:

Vyučovací předmět se vyučuje v 6. až 9. ročníku.

Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu. Předmět byl posílen z disponibilních hodin – po hodině v 7.-9.ročníku.

Organizační vymezení:

Vyučování hodin přírodopisu probíhá v kmenových třídách jednotlivých ročníků nebo ve specializované přírodovědné učebně, která je vybavena názornými pomůckami např. nástěnnými tabulemi, modely a sbírky přírodnin. Pro praktická cvičení jsou k dispozici monokulární mikroskopy, lupy a soupravy s pomůckami pro praktické studium biologie

Základní formou výuky je výklad s ukázkami (přírodniny, obrazová dokumentace), který je doplňován tematickými diskusemi, referáty žáků, vycházkami, příležitostně exkurzemi. Jsou využívány další formy a metody práce (kooperativní a projektové vyučování, práce s počítačem, odbornou literaturou, využití audiovizuální techniky apod.).

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět přírodopis zahrnuje celý obsah vzdělávacího oboru Přírodopis (RVP ZV, vzdělávací oblast **Člověk a příroda**)

Přírodopis je koncipován jako předmět, který má žáky především motivovat k zájmu o živou i neživou přírodu a životní prostředí a zároveň jim poskytnout základní informace o pestrosti přírody, rozmanitosti organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů. Z hlediska živé přírody je výklad zaměřen na pochopení rozmanitosti života, orientaci v základní taxonomii druhů resp. skupin organismů, jejich vzhled, nároky na přírodní prostředí, rozšíření na Zemi. Výuka týkající se přírody neživé upřednostňuje pochopení vzájemné závislosti zemských sfér a cykličnosti pochodů, které se v nich odehrávají.

Průřezová témata (využívaná v přírodopisu): **EV, EGS, OSV, MKV, VDO, MDV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - žáci se věnují samostatné práci, např. referátům, problémovým úlohám, vyučujícími jsou jim doporučovány další studijní zdroje (populárně naučná literatura, internet, periodické tiskoviny s přírodovědnými tématy apod.), a tím směřují žáky k samostatnosti a aktivitě při učení. Učí se kriticky třídit informace a nést za ně odpovědnost. Vytváří projekty, jejichž účelem je lepší pochopení vzájemných vazeb v přírodě.

Kompetence k řešení problémů - žáci jsou v hodinách vybavováni vědomostmi, jež jim umožní rozpoznat a řešit problémy vycházející z přírodopisu. Vhodnými otázkami jsou vedeni k hledání spojitostí a pochopení přírody jako vzájemně se ovlivňujícího celku. Snaží se nalézt alternativní řešení předkládaných problémů. Na hodinách laboratorních cvičení žáci poznávají a řeší teoreticky probranou látku v praxi.

Kompetence komunikativní - ve výuce se žáci setkávají s odbornými výrazy a pojmy, učí se je používat. Jsou vedeni k samostatné mluvené prezentaci výsledků své práce. Při výuce je brán důraz na otevřenou a výrazově správnou komunikaci o všech aspektech přírodopisu, na potřebu klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Kompetence sociální a personální - žáci spolupracují ve skupinách, učí se rozdělit si úlohy a tím efektivněji řešit zadanou práci. Vyučující dohlíží, aby se každý zodpovědně a konstruktivně zapojil do řešení. Jakékoli náznaky neúcty či nadřazenosti ke spolužákům s odlišným vzhledem, různými rozumovými schopnostmi či původem jsou učitelem kritizovány a potírány. Žáci jsou vedeni k sebekritice i konstruktivní a korektní kritice ostatních.

Kompetence občanské - žákům je vštěpována úcta k přírodě a péče o ní. Chápu význam životního prostředí a jeho vliv na společnost. Jsou motivováni k udržitelnému hospodaření s přírodními zdroji, k úctě k životu i sobě sama. Vyučující jde svým chováním i názory příkladem. Důrazně dohlíží na slušné a ohleduplné chování žáků nejenom ve škole a během školních akcí, ale vždy a všude. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav- i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Žáci rozlišují příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňují zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života.

Kompetence pracovní - v rámci laboratorních cvičení žáci pracují s přístroji a pomůckami pro zkoumání přírody a živých organismů. Vyučující vede žáky k dodržování povinností a pocitu zodpovědnosti za společnou práci. Zadává žákům také dlouhodobější úkoly a tím je připravuje na soustavnou práci. Probouzí v žácích respekt k práci a pracujícím lidem.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy. • Uvede příklady rozmanitosti přírody. • Rozliší základní podmínky života. • Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi • Popíše buňku, vysvětlí funkci organel. • Vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou. • Pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát. • Vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady. • Vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus. • Vymezí základní projevy života, uvede jejich význam. • Dokáže roztrždit organismy do říší. • Pochopí rozdíl mezi bakterií a virem. • Na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent. • Pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci. • Zná význam řas a vybrané zástupce. 	<p><u>Botanika</u> -(bakterie, řasy, houby) - uspořádání živého světa</p> <p>- podmínky života na Zemi, vliv počasí, mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi</p> <p>- buňka - nebuněčnost, jednobuněčnost, mnohobuněčnost</p> <p>- projevy života: fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin</p> <p><u>Třídění organismů</u> - viry a bakterie</p> <p>Jednobuněčné organismy: - rostliny - houby - živočichové</p>	<p><u>Environmentální výchova</u> - vztah člověka k prostředí (rozmanitosti přírody, probudit citový vztah)</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - Evropa a svět nás zajímá (pandemie nemocí, očkování, problémy 3.světa)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - ekosystémy (potravní řetězec, zachování rovnováhy)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umí vysvětlit rozdíl v e stavbě buňky hub a rostlin. • Umí popsat jednotlivé části hub. • Zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou, pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby. • Vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin. • Pozná lišejník zeměpisný • Pozná trepku, stavbu buňky, druhy prvoků. • Popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. • Porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky. • Rozlišuje vnitřní a vnější parazity. • Podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce. • Pochopí vývojové zdokonalení stavby těla. • Rozlišuje vodní a suchozemské druhy. • Pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie). • Zná jejich význam a postavení v přírodě. • Popíše tělo žízály a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů. 	<p>Mnohobuněčné organismy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nižší rostliny - houby - lišejníky Zoologie – (prvoci a bezobratlí) - živočichové, základy ekologie - prvoci-stavba buňky, druhy Nižší živočichové (bezobratlí) - žahavci - ploštěnci - hlísti - měkkýši - kroužkovci 	<p><u>Environmentální výchova</u> - ekosystémy (význam lesa, ubývání lesních porostů, emise, imise)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - ekosystémy (symbióza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí význam žížaly v přírodě. • Dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců. • Rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků. • Uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd. • Dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu. • Rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou. • Orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce. • Zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu. • Pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska. 	<ul style="list-style-type: none"> - členovci - pavoukovci - korýši - hmyz - ostnokožci 	<p><u>Environmentální výchova</u> - ekosystémy (narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu – důsledky)</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí význam a zásady třídění organismů. • Zná jednotlivé taxonomické jednotky. • Porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. • Dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování. • Vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí. • Poznává vybrané zástupce ryb . • Rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby. • Rozumí postavení ryb v potravním řetězci, význam ryb v potravě člověka. • Poznává vybrané zástupce obojživelníků. • Vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí. • Poznává vybrané zástupce plazů. • Seznámí se s exotickými druhy plazů a možnostmi jejich chovu v teráriích. • Zná význam plazů v potravním řetězci. • Chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu. 	<p>Třídění organismů - bakterie, řasy, houby</p> <p>Strunatci: podkmen obratlovci</p> <p><u>Třídy</u></p> <p>- kruhoústí - paryby - ryby</p> <p>- obojživelníci</p> <p>- plazi</p> <p>- ptáci</p>	<p><u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - mezinárodní smlouvy o rybolovu (ochrana biologických druhů)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí (zamořené vodní plochy, ekologické havárie)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví, atd.) - přizpůsobení prostředí. • Zná zástupce tažných a přezimujících ptáků. • Popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku. • Podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztrídí vybrané zástupce. • Vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek, apod.). • Pozná vybrané zástupce savců. • Zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka. • Vysvětlí vývoj rostlin. • Dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu. • Zná příklady výtrusných rostlin. • Vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kaprad'orosty. • Vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě. • Vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami. • Podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin. 	<p>- savci</p> <p>- vývoj rostlin, přechod rostlin na souš</p> <p><u>Vyšší rostliny</u></p> <p>- rostliny výtrusné - mechorosty - kaprad'orosty - plavuně, přesličky, kapradiny</p> <p>- nahosemenné rostliny</p>	<p><u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí (ohrožené druhy, nezákonný lov)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - ekosystémy (rostliny - producenti, potravní řetězec)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zná význam lesa a způsoby jeho ochrany. • Vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod). • Pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin. • Vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady. • Rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin. • Zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztrždit. • Vysvětlí význam lučních porostů. • Zná příklady a využití kulturních plodin, pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin. 	<ul style="list-style-type: none"> - ekosystém les - stavba rostlinného těla - krytosemenné rostliny - ekosystém louka 	<p><u>Environmentální výchova</u> - ekosystémy (les a jeho význam, ochrana lesů)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí (léčivé rostliny, bio produkty)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - ekosystémy (umělé ekosystémy, zásahy člověka)</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Vyučovací předmět: Přírodopis****8. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umí zařadit člověka do systému živočišné říše, charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu. • Umí vysvětlit vývoj člověka. • Zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky. • Umí vysvětlit pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus. • Zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla. • Zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb. • Dovede pojmenovat základní kosti a svaly. • Zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci. • Dovede vysvětlit, jak tělo získává energii. • Umí pojmenovat a popsat části trávicí soustavy a zná jejich funkci. • Zná příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci. • Umí pojmenovat a popsat části dýchací soustavy. • Vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži. 	<ul style="list-style-type: none"> - systém živočichů - základy etologie - vývoj člověka - lidská plemena, A. Hrdlička - buňky, tkáň, orgány - soustava opěrná a pohybová - přeměna látek a energií- metabolismus - trávicí soustava - dýchací soustava 	<p><u>Multikulturní výchova</u> - etnický původ (rasy, národnostní menšiny, tolerance k odlišnostem)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - základní podmínky života (hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - základní podmínky života (znečištěné ovzduší, exhalace)</p> <p><u>Mediální výchova</u> - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (využití médií -stav ovzduší, varování, špatné rozptylové</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zná příčiny nemocí dýchací soustavy, prevence, zásady první pomoci. • Zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve. • Zná stavbu srdce a druhy cév. • Umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustavy. • Zná příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci. • Zná stavbu a funkci vylučovací soustavy. • Zná příčiny onemocnění vylučovací soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci. • Zná význam a stavbu kůže. • Zná příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci. • Zná stavbu nervové soustavy. • Umí popsat činnost nervové soustavy. • Umí popsat části mozku a jejich význam. <ul style="list-style-type: none"> • Zná stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí. • Zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu. • Umí popsat stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy. 	<ul style="list-style-type: none"> - tělní tekutiny - oběhová soustava - soustava vylučovací -soustava kožní - nervová soustava - smyslové orgány - žlázy s vnitřní sekrecí - rozmnožování - pohlavní soustava 	<p>podmínky, pylové zpravodajství)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - vztah člověka k prostředí (pitný režim, ochrana vodních zdrojů - udržitelný rozvoj)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí způsob oplození. • Zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob. • Popíše jednotlivé etapy života. • Zná vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka. • Zná návykové látky a jejich nebezpečí. • Vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu. • Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. • Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů. • Zná pojem genetického křížení, genové inženýrství. 	<ul style="list-style-type: none"> - vývoj jedince - člověk a zdraví - genetika 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje Sluneční soustavu. • Vysvětlí teorii vzniku Země. • Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života. • Rozliší prvky souměrnosti krystalu. • Orientuje se ve stupnici tvrdosti. • Podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty. • Zná význam a použití některých důležitých nerostů (rudy). • Rozlišuje horniny a nerosty. • Rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku. • Zná význam a použití vybraných důležitých hornin vyvřelých, usazených a přeměněných. • Rozliší usazeniny úlomkovité, chemické a organogenní. • Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů. 	<p>Sluneční soustava</p> <p>Země- vznik a stavba - sféry Země</p> <p>Mineralogie - nerost, hornina, krystal a krystal. soustavy - fyzikální a chemické vlastnosti nerostů</p> <p>- třídění nerostů</p> <p>Petrologie - horniny</p> <p>Vnitřní geologické děje – sopečná činnost, zemětřesení, horotvorná činnost</p> <p>Vnější geologické děje – geologičtí činitelé</p>	<p><u>Mediální výchova</u> - fungování a vliv médií ve společnosti (přírodní katastrofy, zemětřesení)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> – vztah člověka k prostředí (aktivní a odpovědný přístup, lavinové nebezpečí)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí (skalní města). • Porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy. • Rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy. • Popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi. • Charakterizuje zkameněliny a jejich význam. • Rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů. • Orientuje se v základní geologické stavbě české krajiny. • Orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom). • Rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí. • Uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce. • Vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiózy. • Uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů. • Sleduje aktuální stav životního prostředí. • Chápe principy trvale udržitelného rozvoje. • Rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie. • Vysvětlí, co jsou fosilní paliva a zamýšlí se nad alternativními zdroji. 	<p><u>Pedologie</u> -vznik, půdotvorní činitelé -třídění půd, ochrana půdy <u>Vznik a vývoj života na Zemi</u> - vznik a vývoj života na Zemi - éry vývoje Země</p> <p><u>Geologická stavba ČR</u></p> <p><u>Ekologie</u> - člověk a životní prostředí - zdroje energie - alternativní zdroje energie</p>	<p><u>Environmentální výchova</u> - vztah člověka k prostředí (aktivní přístup k ochraně ŽP)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - vztah člověka k prostředí (principy udržitelného rozvoje)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - vztah člověka k prostředí (spolupráce v otázkách ŽP a udržitelného rozvoje, ochrana přírodního a kulturního bohatství, organizace UNESCO)</p>

6.12. ZEMĚPIS II. STUPEŇ

6.12.1. Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje v 6. až 9. ročníku.

Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu. V 8. ročníku je výuka posílena o jednu hodinu z disponibilních hodin.

Vyučování hodin zeměpisu probíhá v kmenových třídách jednotlivých ročníků nebo v odborné učebně, je možno využívat školní knihovnu a počítačovou učebnu. Základní formou vyučování je frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem. Na rozvíjení schopností a dovedností žáků jsou do výuky zařazovány i skupinové práce. Žáci se podílejí na vytváření a uskutečňování různých projektů, vypracovávají referáty, účastní se zeměpisných vycházek.

Předmět **zeměpis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí
- osvojování hlavních geografických objektů, jevů a pojmů
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních lidských výtvorů a ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Průřezová témata (využívaná v zeměpisu): **OSV, VDO, EGS, MKV, EV, MDV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti, získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry, poznávají smysl a cíl učení.

Kompetence k řešení problémů - žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení, učí se myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní - ve výuce se žáci setkávají s odbornými výrazy a pojmy, učí se je používat, jsou vedeni k samostatné mluvené prezentaci výsledků své práce.

Kompetence sociální a personální - žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání.

Kompetence občanské - žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu, žáci se rozhodují podle dané situace, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje.

Kompetence pracovní - žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu, jsou vedeni k efektivní práci.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy. • Objasní postavení Slunce ve vesmíru. • Charakterizuje pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce. • Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země. • Zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů. • Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů, statistických zdrojů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. • Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii určuje výškopis a polohopis na mapách. • Určuje zeměpisnou polohu. • Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost. • Rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině. • Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>postavení Země ve vesmíru</u> (vesmír, Měsíc, Slunce, sluneční soustava, planety, hvězdy, galaxie) - <u>tvar a pohyby Země</u> a jeho důsledky, roční období, časová pásma - <u>zobrazování Země na mapách</u> (statistická data, tabulky, zdroje dat, geografické, topografické a kartografické pojmy a druhy map) - glóbus, určování zeměpisné polohy, měřítko a obsah map - <u>krajinná sféra Země</u> (přírodní sféra, složky a prvky přírodní sféry) - systém přírodní sféry na planetární a regionální úrovni (geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně, přírodní oblasti, podnebná pásma, základní podmínky života na Zemi 	<p><u>Enviromentální výchova</u> - základní podmínky života</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p><u>Enviromentální výchova</u> - ekosystémy</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytváří osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu. • Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost. • Rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu. • Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost. • Objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů. • Vysvětlí příčiny vzniku zemětřesení, sopečné činnosti, působení tekoucí vody a ledovců. • Seznámí se s rozložením vody na Zemi. • Popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití. • Vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě. • Charakterizuje jednotlivé vegetační oblasti světa (tropické lesy, savany, pouště, stepi, lesostepi, lesy mírného pásu a tundry). • Určí geografickou polohu jednotlivých oceánů porovnává rozlohu jednotlivých oceánů. • Charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů. • Seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů. • Určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti. 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>atmosféra, meteorologie, klimatologie</u> (teplotní výkyvy, podnebí, počasí) - <u>tvary zemského povrchu</u> - <u>hydrosféra</u> (oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže) - <u>pedosféra</u> (složení půdy, typy a druhy půdy) - <u>biosféra</u> - <u>světový oceán</u> 	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvede význam Arktidy a Antarktidy. • Seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí. • Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa. • Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. • Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. • Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. • Provede regionalizaci v jednotlivých světadílech a porovná jednotlivé regiony. • Vyhledá a stručně charakterizuje nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí. 	<p>- <u>polární oblasti</u></p> <p>- <u>zeměpis světadílů</u> - <u>Afrika, Austrálie, Oceánie</u> - poloha, rozloha, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo, hospodářství</p>	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - Evropa a svět nás zajímá</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení a lokalizaci regionů světa. • Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. • Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry jednotlivých světadílů, oceánů a vybraných států. • Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly a co je příčinou zásadních změn v nich. <ul style="list-style-type: none"> • Určí podle mapy region Angloameriku. • Srovná přírodní poměry USA a Kanady. • Určí podle mapy Latinskoamerický region. • Charakterizuje jednotlivé státy. • Je seznámen s mezinárodními organizacemi. <ul style="list-style-type: none"> • Vymezí jednotlivé regiony Asie. • Podle mapy zhodnotí přírodní poměry. • Vysvětlí příčiny rozdílů v ekonomické úrovni zemí. 	<p>- <u>zeměpis světadílů</u> - <u>Amerika, Asie, Evropa</u></p> <p><u>Amerika</u> - fyzickogeografická sféra, socioekonomická sféra, regionalizace, charakteristika států</p> <p><u>Asie</u> - fyzickogeografická sféra, socioekonomická sféra, regionalizace, charakteristika států jihozápadní, jižní, jihovýchodní a východní Asie</p>	<p><u>Environmentální výchova</u> - stav životního prostředí</p> <p><u>Výchova demokratického občana</u> - forma vlády</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - komunikace s jinými národy</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - komunikace s jinými národy</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí pojem - Asijští tygři. • Zhodnotí postavení Číny ve světě. • Uvede, jak se Čína vcelku úspěšně vyrovnává se závažným problémem vysokého přirozeného přírůstku. • Vysvětlí, proč je Japonsko světovou hospodářskou velmocí s vysokou životní úrovní obyvatelstva. • Na příkladu korejského poloostrova dokumentuje rozdíly mezi socialistickým a tržním hospodářstvím. • Zdůvodní, proč patří Evropa k hospodářsky nejvyspělejším oblastem světa. • Vysvětlí význam Evropské unie. • Určí přírodní poměry Velké Británie. • Objasní, jaká je skladba obyvatelstva, jaké je postavení Spojeného království v současném světě. • Určí polohu a přírodní poměry Francie. • Objasní, jaká je skladba obyvatelstva a jaké je postavení Francie v současném světě. • Vymezí region. • Zhodnotí přírodní podmínky a uvede společné a odlišné znaky jednotlivých států. • Určí polohu a přírodní poměry Německa. • Zdůvodní, proč je Německo evropskou mocností. 	<p><u>Evropa</u> - fyzickogeografická sféra, socioekonomická sféra, regionalizace, charakteristika států</p> <p><u>Britské ostrovy</u></p> <p><u>Francie</u> země <u>Beneluxu</u></p> <p><u>Německo</u></p>	<p>Environmentální výchova - stav životního prostředí</p> <p>Osobnostní a sociální výchova - komunikace s jinými národy</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - život v evropském prostoru</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Určí polohu a přírodní podmínky celého regionu. • Charakterizuje hospodářství Švýcarska a Rakouska se zaměřením na cestovní ruch. • Zhodnotí a srovná přírodní poměry. • Objasní vliv přírodních podmínek na hustotu zalidnění států severní Evropy. • Vymezí region s fyzickozeměpisnou charakteristikou. • Charakterizuje jednotlivé státy se zaměřením na cestovní ruch • Vymezí pojem střední, jihovýchodní, východní Evropa. • Srovná přírodní poměry jednotlivých zemí. • Charakterizuje postkomunistické země z hlediska průmyslu, zemědělství, dopravy a služeb. 	<p><u>Alpské země</u></p> <p><u>Severní Evropa</u></p> <p><u>Středomoří</u></p> <p>Transformující země střední, jihovýchodní, východní Evropy</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu. • Určí absolutní geografickou polohu České republiky. • Vyhodnotí relativní geografickou polohu České republiky. • Porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států. • Popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu. • Určí a vyhledá horopisné celky. • Charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo. • Zhodnotí stav životního prostředí. • Vymezí NP a CHKO a chápe jejich důležitost. • Vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice. • Vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory. • Srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy. 	<ul style="list-style-type: none"> - absolutní geografická poloha, relativní geografická poloha, rozloha, přírodní poměry České republiky - odkaz geologických věků - povrch a podnebí České republiky - vodstvo a půdy České republiky - rostlinstvo a živočišstvo - životní prostředí - národní parky a chráněné krajinné oblasti - rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky - lidé v naší zemi - města a vesnice 	<p><u>Environmentální výchova</u> - stav přírody, ochrana, předpoklady vývoje</p> <p><u>Výchova k myšlení v EGS</u> - poloha států na mapě světa, orientace</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - jednání s lidmi jednotlivých národů, vlastní názor</p> <p><u>Výchova k myšlení v EGS</u> - vzájemné vztahy mezi národy, cestování</p> <p><u>Mediální výchova</u> - zdroj informací , aktuality</p> <p><u>Multikulturní výchova</u> - kultura a tradice</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů. • Zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa. • Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel. • Pracuje s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech. • Rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel. • Orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi. • Vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele. • Popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací. 	<ul style="list-style-type: none"> - společenský zeměpis - obyvatelstvo světa a jeho početní růst - rozmístění obyvatelstva na Zemi - lidské rasy, národy, jazyky - náboženství ve světě - struktura obyvatelstva - venkovská sídla - městská sídla - proces urbanizace 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - vztahy mezi lidmi</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství. • Lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje. • Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit. • Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků. • Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech. • Porovnává a lokalizuje na mapách hlavní a vedlejší oblasti světového hospodářství. • Vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu. • Uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje. • Charakterizuje úlohu dopravy v hospodářství. • Seznámí se s hlavními oblastmi cestovního ruchu ve světě. • Orientuje se na politické mapě světa. • Uvede aktuální počet států současného světa. • Vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy. • Rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění. 	<ul style="list-style-type: none"> - hospodářský zeměpis - světové hospodářství - jádrové a periferní oblasti - světové zemědělství - pěstování plodin - chov hospodářských zvířat - světová průmyslová výroba - těžba surovin - energetika a těžký průmysl - doprava - cestovní ruch - mezinárodní obchod - politický zeměpis - politická mapa současného světa - poloha, rozloha, lidnatost - státní zřízení 	<p><u>Environmentální výchova</u></p> <p>- vztah k přírodě, vliv hospodářství na krajinu a životní prostředí, ochrana přírody</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u></p> <p>- život v mezinárodním prostoru, globalizace, závislost světového hospodářství na těžbě nerostných surovin</p> <p><u>Mediální výchova</u></p> <p>- zdroje informací, aktuality</p> <p><u>Výchova demokratického občana</u></p> <p>- prvky vlády, demokracie, totalita</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě. • Uvede příklady politických, vojenských a hospodářských seskupení. • Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integrací států. • Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů. • Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> - správní členění - způsob vlády - stupeň rozvoje států světa - ohniska neklidu v současném světě - hlavní hospodářské a vojenské organizace ve světě - životní prostředí 	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - mezinárodní spolupráce, orientace v evropském a mezinárodním prostoru

6.13. VÝTVARNÁ VÝCHOVA II. STUPEŇ

6.13.1. Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje v 1. - 9. ročníku.
Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu.

Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v knihovně, v počítačové učebně, v pleněru.
Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, krátkodobé projekty.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- práci s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjení tvůrčí činnosti, smyslové citlivosti a uplatňování subjektivity
- přistupování k uměleckému procesu v jeho celistvosti a pochopení ho jako způsob poznání a komunikace
- užívání různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjení průřezových témat **Osobnostní a sociální výchovy** - společné zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického a **Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře

Průřezová témata (využívaná ve výtvarné výchově): **OSV, VDO, EGS, MKV, EV, MDV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - při teoreticky zaměřených hodinách žáci vytvářejí učební materiály pro využití ve vlastním učení, při vlastní tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si uvědomují problémy související s realizací. Organizují si vlastní činnosti. Učitel využívá kladného hodnocení výtvarné činnosti k motivaci žáků.

Kompetence k řešení problémů - žákům je předkládáno dostatečné množství námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek. Žáci jsou vedeni k rozpoznání výtvarného problému při zadání úkolu a hledání nejvhodnějšího způsobu řešení.

Kompetence komunikativní - při práci ve skupině je u žáků rozvíjena dovednost vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých. Žáci dodržují etiku komunikace - naslouchání, respektování originality, jiných názorů, apod. Žáci komunikují různými formami – např. výtvarnými prostředky.

Kompetence sociální a personální - žáci se učí respektovat pravidla při práci v týmu, jejich dodržování. Učí se, že vlastní pracovní činnost kladně ovlivňuje kvalitu jejich práce. Žákům je dodávána sebedůvěra a zároveň je každému žákovi umožněno zažít úspěch. Učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků.

Kompetence občanské - při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky. Prezентují školu svými výtvarnými díly. Účastní se výtvarných soutěží. Žáci jsou vedeni k respektování názorů druhých. Učitel u žáků podporuje občanské cítění při vytváření propagačních materiálů.

Kompetence pracovní - žáci jsou vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel. U žáků je vytvářen pozitivní vztah k manuálním činnostem. Žáci jsou vedeni k dodržování BOZ při práci s výtvarnými materiály. S pomocí učitele se rozhodují o správném způsobu užití materiálu, nástroje a vybavení. Žáci dodržují dohodnutou kvalitu a postupy.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. • Uplatňuje osobitý přístup k realitě. • Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. • Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání zkušeností získaných hmatem, sluchem. • Správně užívá techniku malby, textury, míchá a vrství barvy. 	<p><u>Kresebné studie</u> – linie, tvar, objem – jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus.</p> <p><u>Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů</u>-spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka. (Např. zátiší, kresba dle skutečnosti, kresba pocitů vyjádřených linií.)</p> <p><u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> . Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů.</p> <p><u>Hmat</u>- reliéfní autoportrét <u>Sluch</u>-výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru Plastická tvorba- papír, drát, sádra Výtvarný projekt - oči</p> <p><u>Malba</u> Teorie barev- Goethův barevný kruh- teplé a studené barvy, barvy příbuzné. Emocionální malba. Výtvarný projekt- pravěké umění(tvorba v přírodě, pravěké nádoby, jsem šaman,..)</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> – - kreativita</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> – - rozvoj schopností poznávání</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vytváří společné kompozice v prostoru-instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů. Dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření. <ul style="list-style-type: none"> K tvorbě užívá některých z metod současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace. Seznamuje se s netradičními výtvarnými postupy. <ul style="list-style-type: none"> Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření. 	<p><u>Plastická a prostorová tvorba</u> Společná práce na jednom objektu-koordinace, komunikace. Výtvarná hra – plody země</p> <p><u>Nauka o perspektivě</u> Perspektiva paralelní a šikmá, umístění postav na plochu, velikost objektů. Např. shon na ulici, vystřihování a lepení postav a objektů na plochu, ilustrace řec. bájí a pověstí, práce v plenéru Výtvarný projekt- Egypt (hieroglyfy, výzdoba pyramid, papyrus, kánon lidské postavy, hieratická perspektiva,..)</p> <p><u>Třetí prostor budovaný liniemi</u> Např. vynález století-fantastický stroj-technický výkres. Práce s www stránkami.</p> <p><u>Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různých materiálů a výtvarných postupů</u> Kombinované techniky. Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků a jejich uplatnění při vlastní tvorbě. (Např. tisk z koláže, koláž, lepení a barvení těstovin , voňavé obrázky z koření, rozfoukaná tuš, fantastická planeta, čemu se rád věnuji, papíroryt.)</p>	<p><u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - - komunikace -</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - Jsme Evropané</p> <p><u>Mediální výchova</u> - tvorba mediálního sdělení</p> <p><u>Výchova demokratického člověka</u> - principy demokracie</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření. Osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše. Využívá dekorativních postupů. Rozvíjí si estetické cítění. Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům. <p>Užívá vizuálně obrazné vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě.</p>	<p><u>Přírodní motivy</u> (Např. rostliny, neživá příroda, živočichové, člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události.) Zvětšování (makrokosmos), zmenšování (mikrokosmos) – detail, polodetail, celek.</p> <p><u>Lidská figura</u> Tvarová stylizace-Řecko, Řím Tvarová barevná kompozice- Babylonská věž v Mezopotámii.</p> <p><u>Dekorační práce</u> Využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů. <u>Písmo a užitá grafika</u> (Např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, psaný obraz)</p> <p><u>Tematické práce</u> - Vánoce, Velikonoce_(dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru. Např. vitráž okna, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání.)</p> <p><u>Subjektivní výtvarné vyjádření reality</u></p> <p>Vnímání okolních jevů.</p>	<p><u>Environmentální výchova</u> - ekosystém</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> – - jsme Evropané</p> <p><u>Mediální výchova</u> - fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> – - sebepoznání, sebepojetí, komunikace</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. • Uplatňuje osobitý přístup k realitě. • Uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů. • Užívá vizuálně obrazného vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem . • Správně užívá techniku malby, textury, míchá a vrství barvy. 	<p><u>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</u> Kresebné etudy-objem, tvar, linie – šrafování. Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky. Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i v prostoru – horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta. <u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> Přenášení prostoru na plochu. Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek. (Např. vytrhávaný reliéfní portrét, přírodní děje- - jejich vznik a průběh - bouře, mlha, víchřice, mraky, víry, sopky.) <u>Barevné vyjádření</u> Výtvarný projekt- byzantské, arabské umění. (Např. rok, měsíce, kalendář.)</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - rozvoj schopností poznání</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - vztah člověka k prostředí</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - rozvoj schopností poznání</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací. Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. Využívá dekorativních postupů – rozvíjí si estetické cítění. Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality. Užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích. 	<p><u>Odstín</u> – sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly – využití ve volné tvorbě i praktickém užití. (Např. oděv, vzhled interiéru.)</p> <p>Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků (Např. kašírování – výtvarné náměty z Asie, Afriky, Ameriky- masky,...)</p> <p><u>Užitá grafika</u> Písmo- styly a druhy písma.</p> <p><u>Tematické práce</u> -Vánoce, Velikonoce, Poslední zvonění, Pálení čarodějnic <u>Výtvarný projekt</u> -V duchu českých tradic. (Např. orientační tabule do architektury) <u>Vlastní prožívání</u></p> <p><u>Interakce s realitou</u> (Např. vyjádření pocitů pomocí barev – špatná a dobrá nálada) <u>Událost</u> – originální dokončení situace- vyprávění výtvarnými prostředky. (Např. rozvíjení jednotné výchozí situace - - kolorovaná kresba.)</p>	<p><u>Multikulturní výchova</u> - Multikulturalita</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - kreativita</p> <p><u>Mediální výchova</u> - tvorba mediálního sdělení</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sebezpoznání a sebepojetí</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Užívá vizuálně obrazného vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace vizuálně obrazného vyjádření. Vytváří společné kompozice v prostoru – - instalace. Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích. Nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci. K tvorbě využívá některé metody soudobého výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace.. 	<p>Uplatnění subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření (Např. fantazijní variace na základní tvary písmen.)</p> <p><u>Práce s uměleckým dílem</u> Experimenty s reprodukcemi uměleckých děl – hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou, a barvou.</p> <p><u>Roláž</u> <u>Výtvarný projekt</u>- umění středověku</p> <p><u>Architektura</u> (Např. charakteristické stavby románského slohu.)</p> <p>Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci</p> <p>Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice. Např. gotické vitráže</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - kreativita</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - Evropa a svět nás zajímá</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - poznávání lidí</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - Jsme Evropané</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. • Uplatňuje osobitý přístup k realitě. • Užívá vizuálně obrazného vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností. • Orientuje se v grafických technikách. • Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti. Vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. 	<p><u>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</u></p> <p>Kresebné etudy- s linií jako výtvarným prostředkem. Různé typy zobrazení – pohledy, rovnoběžné promítání. Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů – dominanty, subdominanty, vertikály, horizontály, diagonály, zlatý řez, kontrast, harmonie v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.</p> <p><u>Linoryt, tisk z koláže, papírorýt</u> (Např. Ex libris)</p> <p><u>Práce s uměleckým dílem</u> <u>Teoretické práce</u> – renesance, baroko, klasicismus – na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování. Pozorování, porovnávání a zařazování do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - rozvoj schopností poznání</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - Jsme Evropané</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozvíjí se v estetickém cítění – využívá dekorativních postupů. Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor. Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi. Správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy. 	<p>Písmo, užitá grafika, reklama, propagační prostředky</p> <p><u>Tematické práce</u> – Vánoce, Velikonoce – jak se slaví v jiných zemích (Např. vitráž z barevných papírů)</p> <p><u>Výtvarný projekt</u> – Cestujeme po Evropě</p> <p>Kresba.</p> <p>Zdokonalování technik – způsoby stínování, kontrast. (Např. kresba zátiší s geometrickými a měkkými tvary.)</p> <p><u>Práce s netradičními materiály</u></p> <p>(Např. proměny všedních předmětů - PET lahve)</p> <p><u>Objemové vyjádření námětu barvami</u> Doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné. Subjektivní barevná škála. (Např. zátiší, mnoho zemí – jeden svět, rozdílné kvality obalu Země.)</p>	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - Evropa a svět nás Zajímá</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - kooperace a kompetice</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - rozvoj schopností poznávání</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sebezpoznaní a sebepojetí <u>Multikulturní výchova</u> - lidské vztahy</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Užívání perspektivních postupů. • K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií – <ul style="list-style-type: none"> - počítačová grafika, fotografie, video, animace. • Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření 	<p><u>Lineární perspektiva</u> - sbíhavá, oběžníková. <u>Výtvarný projekt</u>- renesance a její podoba, renesance- objev perspektivy</p> <p><u>Práce s internetem</u> –vyhledávání www stránek - orientace v umění Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.</p> <p><u>Malba</u> Správná technika, zvládnutí větší plochy. Krajinářské školy 19. stol.</p> <p><u>Akvarel, pastel</u> Správná technika.</p>	<p><u>Environmentální výchova</u> - vztah člověka k prostředí</p> <p><u>Mediální výchova</u> - fungování a vliv médií ve společnosti</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. • Uplatňuje osobitý přístup k realitě. • Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách osobitému výtvarnému vyjádření. • Orientuje se v grafických technikách – zvládá tisk z výšky. 	<p><u>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</u></p> <p><u>Kresba</u> Technika kresby – tužka, pero, uhel, rudka. Dynamická kresba – kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy. Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty).</p> <p><u>Komplementární barvy – textura</u> Symbolika barev, míšení barev, působení barev, vztahy mezi barvami. Kontrast – barevný , světlý. (Např. nenarozené mládě.)</p> <p><u>Tisk z výšky, plochy, hloubky</u> (Např. PF, Ex libris.)</p>	<p><u>Environmentální výchova</u> – vztah člověka k prostředí</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje obsah vizuálně obrazného vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření. Vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. Užívá vizuálně obrazného vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a vztazích. Užívá vizuálně obrazného vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem 	<p><u>Práce s uměleckým dílem</u> – umění 1.pol.20.stol. a 2. pol.20.stol. Např. kubismus, surrealismus, impresionismus. Seznámení se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění - akční tvar malby a kresby, land-art, happening. Při práci s uměleckým dílem hledání a pojmenovávání základních obrazotvorných prvků a kompozičních přístupů, porovnávání rozdílů výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické,..)</p> <p><u>Komunikace</u> Společná práce. Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn. (Např. Jaká byla léta minulá ? – graf Svět po zemětřesení Životní prostředí včera a dnes) Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly</p> <p><u>Uplatňování subjektivity</u> ve vizuálně obrazném vyjádření. Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí. (Např. Já – kombinovaná technika – plastika, asambláž, koláž.)</p>	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - Jsme Evropané</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - komunikace</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - ekosystémy (vztah člověka k životnímu prostředí)</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sebepoznávání a sebepojetí</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace – a učí se s nimi zacházet. • Užívá vizuálně obrazné vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. • Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé. • Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku- skicování. 	<p><u>Animovaný film</u> – spolupráce, komunikace.</p> <p><u>Reklama a propagační prostředky</u> (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály).</p> <p><u>Vytváření obrazových znaků</u> na základě fantazie, kombinací představ a znalostí – rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí. (Např. dotváření náhodného tvaru podle svých fantazijních představ – působivé barevné kombinace – chiméra.)</p> <p><u>Prostorová tvorba – modelování</u></p> <p><u>Krajinomalba.</u> Frotáž. Práce v plenéru.</p>	<p><u>Mediální výchova</u> - práce v realizačním týmu</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sebepoznání a sebepojetí</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - vztah člověka k prostředí</p>

6.14. HUDEBNÍ VÝCHOVA - II. STUPEŇ

6.14.1. Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň

Organizační, časové a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje v 1. až 9. ročníku.
Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu.

Výuka zpravidla probíhá ve třídách nebo v odborné učebně. V hodinách hudební výchovy je využívána audiovizuální technika a dostupné vyučovací pomůcky.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

- **Vokální činnost**
- **Instrumentální činnost**
- **Hudebně pohybová činnost**
- **Poslechová činnost**

Výuka na druhém stupni navazuje na první stupeň, procvičují se získané návyky. Pozornost se stále věnuje správnému dýchání a zlepšování techniky **vokálního projevu**, dále pak dobré orientaci v notovém zápise zpívaných písní, praktickému využití pojmů z hudební nauky. Cílem předmětu je také podporování žáků v **instrumentálních a hudebně pohybových činnostech** (podle přirozených možností každého z nich). Žáci získávají vědomosti o jednotlivých slohových obdobích, otevírá se tak možnost připomenout souvislosti ovlivňující umění a hudbu. Učí se orientovat v **hudebních formách**, poznají nejvýznamnější hudební skladatele jednotlivých vývojových období. Žák může uplatnit svůj hlasový potenciál, může se předvést při sólovém nebo skupinovém zpěvu. Dostane příležitost, aby vyjádřil svůj názor, představil spolužákům hudbu, která je mu blízká, která ho provází jeho životem. Tím předmět umožňuje žákům poznávat se jiným způsobem, porozumět si beze slov. K vyhledávání informací se bude učit užívat různé informační zdroje - knihy, noviny, časopisy, internet.

Předmět směřuje žáky k tomu, aby dali prostor vlastnímu (osobitému) hudebnímu projevu a názoru, aby prožívali radost a potěšení ze zpěvu, tance, poslechu a dalších činností.

Základní formou realizace je vyučovací hodina, kromě toho jsou organizovány různé akce - návštěvy koncertů.

Průřezová témata (využívaná v tomto předmětu): **OSV, VDO, EGS, MKV, EV, MDV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování a třídění informací. Během výuky klademe důraz na čtení textu s porozuměním, práci s notovým zápisem, na používání pojmů z hudební nauky. Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, žáky podporujeme při využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů. Žáci se zúčastňují koncertů, kulturních akcí, příležitostně i soutěží.

Kompetence k řešení problémů - vedeme žáky ke schopnosti řešit samostatně zadaný problém, volit vhodné způsoby řešení. Učíme žáky pracovat s informacemi z různých zdrojů, vedeme ke schopnosti rozlišovat věci podstatné a nepodstatné. Vedeme žáky k tomu, aby se nenechali odradit případným nezdarem, aby se snažili překonávat problémy. S chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení problému.

Kompetence komunikativní - učíme žáky vhodnou formou obhajovat vlastní názor, zároveň poslouchat názor jiných. Snažíme se podporovat sebedůvěru žáků při veřejném vystupování - třída, škola, jiné příležitosti. Otevíráme možnost komunikace mezi lidmi prostřednictvím hudby. Využíváme informačních a komunikativních prostředků.

Kompetence sociální a personální - vedeme žáky ke spolupráci, k ohleduplnosti a úctě při jednání se spolužáky a učiteli, k upevňování dobrých mezilidských vztahů. Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch, dodáváme žákům sebedůvěru.

Kompetence občanské - seznamujeme žáky s kulturním dědictvím našeho národa, usilujeme o pozitivní postoj k uměleckým dílům, o tolerantní přístup k různorodým hodnotám současnosti a minulosti. Žáci by si měli být vědomi zodpovědnosti za své chování. Vedeme žáky k aktivnímu přístupu k zapojování do kulturního dění.

Kompetence pracovní - žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem. Při práci vedeme žáky ke koncentraci na pracovní výkon. Dodržujeme hygienu práce, pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví a bezpečnostní pravidla pro práci s technikou.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasu, využívá pěvecké dovednosti. • Reaguje na změny tempa, dynamiky. • Udrží svůj hlas při zpěvu lidového dvojhlasu -vzhledem ke svým možnostem. • Reaguje na pokyny v notovém zápisu. • Ví, jak má pečovat o svůj hlas. • Reprodukují rytmické motivy (hra na tělo nebo Orffovy rytmické nástroje). • Využívá jednoduché Orffovy nástroje k doprovodu písni rytmickými motivy podle pokynů učitele. • Umí rytmicky vyjádřit 2/4 a 3/4 takt. • Dokáže taktovat 2/4 a 3/4 takt. • Užívá jednoduché taneční kroky, vyjadřuje rytmus pohybem. • Reaguje na různé hudební žánry pohybem (hudba lidová, baletní, moderní...). • Umí psát i číst noty stupnice C dur. • Rozliší hodnoty not v zápisu, ví na kolik dob trvají. • Poslechově rozliší mollovou stupnici 	<p><u>Vokální dovednosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamika) - lidový dvojhlas - zpěv podle notového zápisu - hlasová hygiena <p><u>Instrumentální činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na tělo, hra na Orffovy nástroje - 2/4 , 3/4 takt <p><u>Hudebně pohybové činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 2/4, 3/4 takt - polka, valčík, mazurka, pochod - pohybová improvizace <p><u>Hudební teorie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - stupnice C dur - hodnoty not - mollová stupnice 	<p><u>Mediální výchova -</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání autora mediálních sdělení (kultura ducha a těla, specifčnost zpěvu) <p><u>Osobnostní a sociální výchova:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> sociální rozvoj - - komunikace těla, zvuky - kreativita - rozvoj schopností poznávání (citlivost, kultura ducha, smyslové vnímání, estetika)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu. • Zná vlastnosti tónů -délku, sílu, barvu výšku. • Pozná podle vzhledu i zvuku základní hudební lidové nástroje. • Rozpozná různou délku, sílu, barvu a výšku tónu. • Rozezná poslechem kvintakord durový a mollový, tóninu mollovou a durovou. • Poslechem rozliší základní hudební lidové nástroje (housle, dudy, cimbál...). • Postihne při poslechu ukázek změny melodie, tempa, rytmu a dynamiky). • • Odliší dvoudílnou a třídílnou formu lidové písně poslechem. • Zná rozdíl mezi lidovou a umělou písní. • Má představu o vývoji písně v historii. • Má základní znalosti o jevištních formách hudby (na základě poslech. ukázek). • Dokáže vysvětlit, co jsou variace. • Má základní znalosti o podobě hudby v pravěku a starověku. 	<ul style="list-style-type: none"> - notový zápis - vlastnosti tónů - hudební nástroje lidové hudby <u>Poslechové činnosti:</u> - vlastnosti tónů - vztahy mezi tóny, akordy - hudební nástroje lidové hudby - hudební výrazové prostředky (melodie, tempo, rytmus, dynamika) <u>Hudební formy:</u> - malá písňová forma dvoudílná a třídílná - píseň lidová a umělá - proměny písně ve staletích - jevištní formy hudby (opera, opereta, muzikál, balet, melodram) - variace <u>Dějiny hudby:</u> - pravěká a starověká hudba 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání (relaxace, pozitivní ladění, kultura ducha a těla, smyslové vnímání, smysl pro estetiku, odlišnosti lidí v průběhu staletí) <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - Evropa a svět nás zajímá (kořeny a zdroje civilizace, svébytnost kulturního dědictví)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zná jména některých sběratelů lidových písní. • Uvědomí si vliv lidové hudby na jiné hudební žánry. • Seznámí se s neznámějšími autory jednotlivých jevištních forem na základě poslechu ukázek. 	<p><u>Hudební dílo a jeho autor:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sběratelé lidových písní (Erben, Sušil) - vliv lidové hudby na tvorbu skladatelů - (Moravské dvojzpěvy – Dvořák) - hudební skladatelé jevištních forem (např. Smetana, Dvořák, Janáček, Suk, Fibich, Ježek, Verdi, Offenbach, Prokofjev...) 	<p><u>Výchova demokratického občana</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - občan, občanská společnost a stát (člověk a jeho svět, domov a vlast)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Při zpěvu využívá získaných pěveckých dovedností. • Snaží se zpívat intonačně čistě a rytmicky přesně (podle individuálních dispozic). • Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, dodržuje hlasovou hygienu. • Umí doprovodit zpěv hrou na Orffovy rytmické hudební nástroje podle pokynů i podle vlastního rytmického cítění. • Dokáže taktovat 2/4, 3/4 a 4/4 takt. • Reaguje na taneční rytmus, vyjadřuje rytmus jednoduchými tanečními kroky. • Rozpozná polku a valčík • Umí se pohybovat v rytmu moderní hudby. • Umí přečíst a zapsat noty stupnice C dur, snížit a zvýšit jednotlivé tóny. • Pochopí teoreticky rozdíl mezi durovou a mollovou stupnicí (snížená tercie). • Pochopí rozdíl mezi durovým mollovým kvintakordem. • Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu. • Seznámí se s pojmem partitura a zkusí se orientovat v partituře pro sbor a symfonický orchestr. 	<p><u>Vokální dovednosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecké dovednosti - lidové písně české, zahraniční, umělé písně, písně různých období a žánrů - hlasová hygiena <p><u>Instrumentální činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na Orffovy hudební nástroje - improvizace <p><u>Hudebně pohybové činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 2/4, 3/4, 4/4 takt - polka, valčík, mazurka, pochod - moderní tance <p><u>Hudební teorie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - stupnice C dur, zvýšené, snížené tóny - mollová stupnice - durový kvintakord C dur - mollový kvintakord c moll - notový zápis - partitura 	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - objevujeme Evropu a svět (sousedé, zvyky, tradice, nachází společné znaky a souvislosti, utváří si pozitivní postoj ke kulturní rozmanitosti) <p><u>Multikulurní výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference, (individuální zvláštnosti, etnika, rozdíly)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozezná poslechem durovou tóninu od mollové tóniny, kvintakord dur a moll. • Uvědomí si na základě poslechu, jak skladatel pracuje s výrazovými prostředky. • Rozpozná zvuk běžných hudebních nástrojů. • Přibližně ví, jaké složení má symfonický orchestr, rozpozná v celkovém zvuku některé hudební nástroje. • Uvědomí si na základě poslechu rozdíl mezi jednohlasem a polyfonií. • Uvědomí si rozdíl mezi jednotlivými hudebními formami a jejich souvislost s obdobím, ve kterém vznikly (na základě získaných informací a poslechu ukázek). • Má přehled o vývoji hudby v období gotiky a renesance v Evropě i Čechách. • Zařadí hudbu do stylového období (podle jednohlasu či vícehlasu) . • Osvojí si základní přehled vývoje hudebních slohů od pravěku po 20.století. 	<p><u>Poslechové činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky (melodie, tempo, rytmus, dynamika) - hudební nástroje (varhany, housle, klavír, flétna...) -složení symfonického orchestru <u>Hudební formy:</u> - jednohlasé hudební formy (chorály, písně) - polyfonní hudební formy (kánon, fuga..) - koncert - sonáta, sonátová forma - symfonie, symfonická báseň - formy světské, duchovní (kantáta, oratorium) <u>Dějiny hudby:</u> - období středověku, gotiky (od jednohlasu k vícehlasu) - období renesance v Evropě a v Čechách posloupnost hudebních slohů 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena (pozitivní ladění, zdravý životní styl) - kreativita (originalita)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osvojí si základní přehled vývoj hudebních slohů od pravěku po 20.století. • Objasní vznik pojmu gregoriánský chorál. • Postihne rozdíl mezi hudbou církevní a světskou. • Dokáže vyjmenovat několik renesančních hudebních skladatelů. • Na základě probíraných hudebních forem si pamatuje jména nejznámějších hud. skladatelů jednotlivých období. 	<p><u>Hudební dílo a jeho autor:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - papež Řehoř a gregoriánský chorál - potulní zpěváci - renesanční skladatelé (Lasso, Palestrina, Kryštof Harant...) - nejznámější skladatelé jednotlivých období - Bach – fuga - Mozart-koncert - Beethoven – symfonie, sonáta - Dvořák – symfonie - Smetana – symf. báseň a kantáta 	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - (porozumění klíčovým historickým, politickým souvislostem, utváří si pozitivní postoj ke kulturní rozmanitosti)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udržuje si správné pěvecké návyky. • Dokáže zazpívat samostatně intonačně čistě v rámci svých možností píseň /s doprovodem i bez doprovodu/. • Zvolí druh nástroje podle charakteru písně. • Vytváří jednoduché doprovody na rytmické nástroje. • Pochopí podstatu akordu • Umí se pohybovat v rytmu znějící hudby • Umí se pohybovat v rytmu moderní hudby • Umí zapsat durový kvintakord C dur a kvintakord C moll. • Orientuje se v proudu znějící hudby. • Vnímá užité hudební výrazové prostředky, druhy hudebních nástrojů 	<p><u>Vokální dovednosti:</u> - pěvecké dovednosti (dýchání, - zpěv lidových i umělých písní různých žánrů (folk, populární, lidové...)</p> <p><u>Instrumentální činnosti:</u> - hra na hudební nástroje</p> <p>- hudební improvizace</p> <p><u>Hudebně pohybové činnosti:</u> - proměny tance v dějinách hudby - moderní tance</p> <p><u>Hudební teorie:</u> - akordy - durový a mollový kvintakord C dur</p> <p><u>Poslechové činnosti:</u> - hudební výrazové prostředky - orientace v poslouchané skladbě - rozlišení zvuku hudebních nástrojů</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - rozvoj schopností poznávání (kultura ducha a těla smyslové vnímání, estetika) - psychohygienu – (pozitivní ladění, relaxace)</p> <p><u>Multikulturní výchova -</u> - kulturní diference (vzájemné obohacování, naslouchání, cizí jazyk pro dorozumění) - etnický původ (rovnocennost, postavení menšin, rasismus) - lidské vztahy, (náboženská tolerance)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zhotoví si časovou osu dějin hudby. • Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění – tanec, divadlo. • Zkouší zařadit hudbu do stylového období (podle autora nebo stylu). • Porovnává slohy a styly. • Získá přehled o nejznámějších hudebních skladatelích jednotlivých slohových období. • Dokáže zařadit známé autory do slohových období. 	<p><u>Hudební formy:</u> <u>Dějiny hudby:</u> - období renesance, baroka, klasicismu,romantismu - posloupnost hudebních slohů</p> <p><u>Hudební dílo a jeho autor:</u> - nejznámější skladatelé jednotlivých hudebních slohů (renesance, baroko, klasicismus, romantismus) a jejich nejznámější díla</p>	<p><u>Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech:</u> - - objevujeme Evropu a svět (nachází společné znaky a odlišnosti, - utváří si pozitivní postoj ke kulturní rozmanitosti - jsme Evropané - (evropské kulturní kořeny)</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu a při mluveném projevu v běžném životě (např. při přednesu referátu). • Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a vícehlase. • Doprovodí zpěv hrou na hudební nebo alespoň rytmické nástroje (podle svých možností). • Provádí jednoduché hudební improvizace. • Umí zvýraznit přízvuk na sudé době. • Umí reagovat na rytmus jazzové hudby pohybem. • Seznámí se se základními tanečními kroky blues. • Naučí se country řadový tanec • Na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. • Orientuje se v prostoru. • Umí se pohybovat v rytmu moderní hudby. • Umí reprodukovat pohyb. • Rozvíjí pohybovou paměť. • Zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k druhu poslouchané hudby. 	<p><u>Vokální dovednosti:</u> - zpěv písní různých žánrů (folkové, populární, lidové...)</p> <p><u>Instrumentální činnosti:</u> - hra na hudební nástroje - doprovod jazzových písní - hudební improvizace</p> <p><u>Hudebně pohybové činnosti:</u> - jazzový rytmus (blues, swing...) - blues - country - tanec a moderní populární hudba (rokenrol, disko...) - orientace v prostoru - pohybové reakce na druh hudby</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - - psychohygienu (pozitivní ladění, relaxace, osvojuje si zdravý životní styl, umí aktivně odpočívat) - kreativita (nápad, originalita, citlivost) sociální rozvoj - - komunikace (těla a zvuků)</p> <p><u>Výchova demokratického občana</u> - občan, občanská společnost a stát (domov a vlast)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokáže využít notového zápisu jako opory při realizaci písně. • Vnímá užití výrazových prostředků charakteristických pro jazzovou hudbu. • Dokáže vyjmenovat některé hudební nástroje využívané v jazzu a swingu. • Porovnává vážnou hudbu a jazz. • Rozpozná podle zvuku některé nástroje moderní populární hudby. • Dokáže postihnout formu jazzové a moderní populární písně. • Vyhledává souvislost mezi hudbou a jinými druhy umění (divadlo, tanec). • • • Uvědomí si rozdíl mezi klasickou a jazzovou hudbou. • Pochopí princip improvizace, blues. • Porovnává slyšenou hudbu z hlediska její stylové a žánrové příslušnosti. • Učí se být tolerantní k hudebnímu vkusu ostatních. 	<p><u>Hudební teorie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v notovém zápisu - hudební nástroje jazzu a swingu <p><u>Poslechové činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební výrazové prostředky jazzové hudby (výrazný rytmus, scat...) - hudební výrazové prostředky moderní populární hudby (rytmus, melodie...) - hudební nástroje moderní populární hudby <p><u>Hudební formy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - jazzové hudební formy (improvizace, blues, jazzová opera) - hudební formy v moderní populární hudbě (využití písňové formy) - muzikál <p><u>Dějiny hudby:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik a vývoj jazzové hudby a swingu - vývoj vážné hudby ve 20. století (impresionismus, expresionismus...) - vývoj moderní populární hudby ve 2. polovině 20. století (od rokenrolu po techno 2000) - 	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> -</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá – - objevujeme Evropu a svět – (nachází své osobnostní vzory) - jsme Evropané - (evropské kulturní kořeny) - ICT – samostatně získává potřebné informace) <p><u>Mediální výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - fungování a vliv médií ve společnosti - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (fakta a fikce)

<ul style="list-style-type: none"> • Zná jména některých jazzových muzikantů. • Zná jména některých nejznámějších muzikantů z historie moderní hudby • Dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. • Seznámí se s nejznámějšími hudebními skladateli vážné hudby 20. století. 	<p><u>Hudební dílo a jeho autor:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - přední jazzoví muzikanti a interpreti - světoví a čeští skladatelé, muzikanti a interpreti moderní populární hudby - nejznámější autoři vážné hudby 20. století 	
--	---	--

6.15. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – II. STUPEŇ

6.15.1. Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje v 6. a 7. ročníku.

Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Učitel v hodinách využívá různé metody, formy práce a dostupné pomůcky. K výuce může použít také počítačovou učebnu, školní knihovnu nebo školní kuchyňku.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- preventivní ochranu zdraví a předcházení úrazů
- formování pozitivního vztahu k vlastnímu zdraví a celoživotní odpovědnosti za podporu a ochranu zdraví vůči sobě i druhým
- utváření pozitivních mezilidských vztahů v rodině a širším společenství založených na úctě, toleranci a empatii
- utváření odpovědného chování vůči sobě, ostatním, přírodě, životnímu prostředí
- sledování vlastního chování a jednání v různých situacích (sexuální chování, kriminalita, projevy násilí, zneužívání návykových látek, mimořádné události)
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- na dovednosti odmítat škodlivé látky
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Průřezová témata (využívaná ve výchově ke zdraví): **OSV, VDO, MKV, EV, MDV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - žáci jsou vedeni k efektivnímu učení (vyhledávání, třídění, využívání informací, plánování a organizace vlastního učení. Při učení užívají správné termíny, znaky i symboly. Vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy.

Kompetence k řešení problémů - žáci se setkávají s nejrůznějšími problémovými situacemi ve škole, v dopravě, mezi lidmi, při mimořádných událostech a hledají způsoby řešení těchto problémů. Zároveň vyhledávají informace k vhodnému řešení. Učí se kriticky myslet. Je u nich rozvíjena dovednost obhájit svá rozhodnutí. Jsou vedeni k hodnocení svých výsledků a činů, ale zároveň hodnotí práci druhých. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Kompetence komunikativní - žáci komunikují na odpovídající úrovni v dané situaci. Při modelových situacích si osvojují pravidla kultivovaného ústního projevu. Účinně se zapojují do diskuse. Jsou poučeni, jak se mají bezpečně a odpovědně chovat s ohledem na zdraví a partnerské vztahy, jak se odpovědně chovat v rizikových situacích silniční a železniční dopravy.

Kompetence sociální a personální - žáci se učí spolupracovat ve skupině. Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu a upevňování dobrých mezilidských vztahů. V případě potřeby poskytnou pomoc a o pomoc jsou schopni požádat druhé. Jsou vedeni k vytváření si pozitivní představy o sobě samém, v určitých situacích je jim umožněno, aby zažili pocit sebeuspokojení, učí se vážit si sebe sama, je jim dodávána sebedůvěra. Žáci respektují změny v období dospívání, vhodně na ně reagují; kultivovaně se chovají k opačnému pohlaví - respektují význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování.

Kompetence občanské - žáci se učí respektovat názor ostatních. Jsou u nich formovány a rozvíjeny volní a pozitivní charakterové vlastnosti. Učí se zodpovědnému rozhodování podle dané situace. Jsou vedeni k pochopení základní ekologické souvislosti, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí. V různých situacích se rozhodují v zájmu podpory a ochrany zdraví, aktivně předcházet situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí i poskytnutí první pomoci. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Kompetence pracovní - žáci si zdokonalují grafický projev. Jsou vedeni k efektivnímu organizování vlastní práce. K vyhledávání potřebných informací využívají PC. Své znalosti používají v běžné praxi. Učí se ovládat základní postupy první pomoci. Dodržují pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při všech aktivitách zaměřených na podporu zdraví.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvede příklady pozitivních a negativních vlivů na člověka, na jeho zdraví a způsob života. • V konkrétních situacích silniční a železniční dopravy (vycházky, výlety, akce školy) uplatňuje bezpečné chován. • Cíleně používá bezpečnostní a ochranné prvky – jako chodec, cyklista. • Rozpozná příznaky běžných nemocí a včas informuje dospělé. • Ošetří drobná poranění. • Pojmenuje cesty přenosu nejčastějších infekčních chorob, dodržuje doporučované způsoby ochrany a prevence. • Poskytne základní péči nemocnému v rodině • Uplatňuje zásady užívání a ukládání léků. • Pojmenuje zdroj a místo možných nehod a úrazů v bytě, ve svém okolí a navrhne způsoby bezpečného chování. • Vhodně reaguje na situaci úrazu, dovede přivolat lékařskou pomoc. Zná umístění obvazového materiálu v lékárnice, ošetří lehčí poranění. • Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; • Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí • Uplatňuje pravidla osobní hygieny v denním režimu. 	<p><u>Co víme o zdraví ?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zdraví a zdravý způsob života - příklady negativních vlivů - vliv životního prostředí na zdraví - zdravotní péče preventivní a léčebná <p><u>Péče o zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - běžné nemoci a jejich příznaky -infekční choroby - cesty přenosu - jak se chránit před úrazem - zásady první pomoci, tísňové linky - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – - domácí lékárnice - péče o nemocného v rodině - užívání a ukládání léků 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - rozvoj schopnosti poznávání, utváření praktických životních dovedností</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a životní prostředí</p> <p><u>Mediální výchova</u> - médiá jako zdroj informací o vlivech působících na zdraví</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> -rozvoj schopnosti poznávání, komunikace v různých situacích, hledání pomoci při potížích</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - vnímání života jako nejvyšší</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím. • Vhodně reaguje na situaci úrazu, dovede přivolat lékařskou pomoc. Zná umístění obvazového materiálu v lékárnice, ošetří lehčí poranění. • Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; • Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí • Uplatňuje pravidla osobní hygieny v denním režimu. • Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím. • Popíše, jak pečovat o hygienu základních oděvních součástí. • Zařazuje do režimu činnosti vhodné z hlediska zdraví (odpočinek, spánek). • Zařazuje do režimu vhodné pohybové aktivity. • V rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky. • Rozlišuje mezi zdravými a méně zdravými potravinami. • Rozlišuje potraviny s vysokým a nízkým obsahem tuku, soli, cukru. • Argumentuje proti nepřiměřené konzumaci sladkých, slaných a tučných potravin • S pomocí dospělých se rozhoduje ve prospěch zdravých pokrmů. • Orientuje se v údajích na obalech potravinářských výrobků. 	<p><u>Můj pracovní den</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - režim dne školáka - hygiena tělesná a duševní - osobní hygiena - hygiena odívání - pohybové činnosti v denním režimu - bezpečné trávení volného času <p><u>Zdraví na talíři</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady zdravé výživy - denní stravovací a pitný režim - nákup a skladování potravin - pyramida výživy, výživová hodnota potravin, složky stravy -BMI index výpočet -poruchy příjmu potravy -nabídka potravinářských výrobků – klamavá reklama -pokrmů typů fast food - sestavování jídelníčku -výživa a civilizační choroby - alternativní směry ve výživě – diety zdravotní - zásady společenského chování u stolu - zásady společenského chování u stolu 	<p>hodnoty, rozmanitost vlivu prostředí na zdraví, možnosti ochrany zdraví</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> -rozvoj dovedností pro učení a studium, dobrá organizace času, psychohygiena, dovednosti zvládání náročných životních situací, komunikace</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - ochrana přírody při sportovních akcích</p> <p><u>Mediální výchova</u> -volný čas a jeho naplnění, role médií v každodenním životě (na uspořádání dne)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje mezi čerstvými a zkaženými potravinami. • Posoudí, do jaké míry se děti stravují zdravě. • Projevuje ochotu uplatňovat zásady zdravého stravovacího a pitného režimu. <p>Přiměřeně se chová u rodinného stolu, ve školní jídelně, v restauraci, při stravování v přírodě.</p>		
---	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem a drogami. • Rozezná nejznámější léčivé a jedovaté rostliny, houby. • Bezpečně manipuluje s mycími a čistícími prostředky používanými v domácnosti. • Pojmenuje cesty přenosu viru HIV a způsob ochrany před infekcí. • Uvede na konkrétních příkladech lživost reklamy na cigarety a alkohol. • Používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích. 	<p><u>Riskovat se nevyplácí</u> - rizika ohrožující zdraví, - zneužívání návykových látek (nikotin, alkohol, kofein, drogy,...) a jejich účinky na zdraví - odmítání návykových látek - návykové látky a zákon - rizika při zacházení s chemickými látkami používanými v domácnosti - HIV/AIDS/hepatitida - reklamní vlivy, působení sekt</p>	<p>komunikace v různých situacích <u>Environmentální výchova</u> - zemědělství a životní prostředí <u>Mediální výchova</u> - kritický přístup k reklamě na potravinářské výrobky, role médií při výběru a nákupu potravin a nápojů <u>Osobnostní a sociální výchova</u> -sebepoznávání, sebepojetí, moje tělo a psychika,</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popíše nároky rodiny na zdravé bydlení z hlediska činností provozovaných v bytě. • Vyjmenuje zásady hygieny a ochrany zdraví při práci v domácnosti. • Uvede příklady pozitivních i negativních vlivů životního prostředí na zdraví člověka. • Chrání se před škodlivými vlivy vnějšího prostředí (smog, ultrafialové záření, cigaretový kouř). <p>Objasní význam vody pro život člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní škodlivost hluku na zdraví. • Popíše hygienické zásady nakládání s odpady z domácnosti. • Uvede způsoby likvidace odpadů z domácnosti 	<p><u>Cesta ke zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zdraví - zdravý způsob života - podpora zdraví v rodině - biorytmy, aktivní odpočinek a spánek -otužování, relaxační a kompenzační cvičení -systém preventivní a lékařské péče <p><u>Zdraví a životní prostředí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv životního prostředí na zdraví člověka - provoz domácnosti a životní prostředí (domácí ekologie) - odpady, třídění odpadů 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - rozvoj schopnosti poznávání, utváření praktických životních dovedností</p> <p><u>Environmentální výchova</u> -vztah člověka k prostředí, poznávání základních podmínek života a možností jejich ohrožování, komunikace o problémech životního prostředí</p> <p><u>Mediální výchova</u> - média jako zdroj informací o vlivech působících na zdraví a zásadách zdravého bydlení</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popíše změny, které probíhají v organismu dívky a chlapce v období dospívání. • Orientuje se v prostředcích osobní a intimní hygieny. • Charakterizuje zásady odpovědného chování v oblasti sexuality na elektronických médiích; uvede postup v konkrétních modelových případech. • Vymezí a vysvětlí rizika předčasného a nechráněného pohlavního styku. • Spojuje význam sexuality/pohlavnosti především s perspektivním vztahem, manželstvím, založením rodiny, plánovaným rodičovstvím . • Orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců (homosexuální, bisexuální). • Uvede zdravotní rizika pohlavně přenosných chorob a způsoby jak se před nimi chránit 	<p><u>Puberta</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - somatické změny, problémy v oblasti psychického a sociálního zrání - osobní a intimní hygiena - předčasná sexuální zkušenost a její rizika - sexuální orientace - nemoci přenosné pohlavním stykem -principy odpovědného sexuálního chování, formy antikoncepce -sexuálně přenosné nemoci <p><u>Dospělost – zodpovědnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -kamarádství, přátelství, láska, manželství, rodičovství -plánované rodičovství -novorozeně, kojeneček, batole 	<p><u>Environmentální výchova</u> - zemědělství a životní prostředí</p> <p><u>Mediální výchova</u> - kritický přístup k reklamě na potravinářské výrobky, role médií při výběru a nákupu potravin a nápojů</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sebepoznávání a sebepojetí, moje tělo, moje psychika, jak se promítá v mém chování, moje vztahy k druhým lidem a dospívání</p> <p><u>Mediální výchova</u> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a jejich vliv na dospívání</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popíše rizika poškození zdraví v důsledku zneužívání návykových látek (zdraví fyzické, duševní, sociální). • Uvede důvody, proč je výhodné nekouřit a nepít alkohol. • Vysvětlí negativní vliv pasivního kouření na zdraví člověka. • Předvede různé způsoby odmítnutí návykových látek. • Používá způsoby kompenzace jednostranného pracovního zatížení (sezení u počítače). <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje pravidla bezpečnosti v podmínkách silničního provozu v roli cyklisty. • Předchází úrazům při aktivitách ve volném čase (vhodná organizace, doplňky, oblečení). <ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné způsoby chování. • Zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci. • Uplatňuje účelné modely chování v případě šikany, týrání a zneužívání dítěte. • Využívá relaxační techniky k překonání únavy a regeneraci organismu. • Předvede základní způsoby poskytnutí první pomoci. <p>Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech.</p>	<p><u>Rizika závislosti</u> - vznik a vývoj závislosti - auto-destruktivní závislosti, vývoj závislosti - negativní účinky kouření a pití alkoholu na zdraví - způsoby odmítnutí návykových látek - život bez drog = zdravý životní styl - počítač a zdraví -návykové látky a zákon</p> <p><u>Bezpečně doma, ve škole i ve volném čase</u> - situace ohrožující bezpečí dětí - pravidla bezpečného chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty - zásady ochrany zdraví při sportovních činnostech ve volném čase - projevy násilí : šikana, týrání, sexuální zneužívání dětí - posilování duševní odolnosti - ohrožení v důsledku mimořádných událostí - zásady první pomoci v improvizovaných podmínkách</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - komunikace v různých situacích (odmítání, vysvětlování, přesvědčování) <u>Výchova demokratického člověka</u> - výchova k úctě k zákonům, spolupráce školy s institucemi zdravotně sociální pomoci <u>Mediální výchova</u> - kritické vnímání a vyhodnocování mediálních sdělení (kouření, alkohol v mediálních sděleních) <u>Osobnostní a sociální výchova</u> - komunikace v různých situacích (odmítání, vysvětlování, přesvědčování)</p>

6.16. TĚLESNÁ VÝCHOVA – II. STUPEŇ

6.16.1. Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje v 1. - 9. ročníku.
Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu.

Výuka probíhá v místní tělocvičně (sokolovna), na školním hřišti, ve volné přírodě. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Společně s žáky používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Vzdělávací obor Tělesná výchova je součástí komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit.

Průřezová témata (využívaná v tělesné výchově): **OSV, VDO, EGS, MKV, EV, MDV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - žáci poznávají vlastní pohybové schopnosti a podle individuálních předpokladů je rozvíjí. Užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu. Nachází prožitek v souvislosti tělesná kondice a psychická pohoda. Systematicky sleduje vývoj vlastní fyzické zdatnosti.

Kompetence k řešení problémů - žáci přemýšlí o problému při provádění cviků, plánují způsob, jak problém řešit, hledají informace, jak daný problém vhodně vyřešit. Učí se najít vhodnou taktiku při individuálních i kolektivních sportech.

Kompetence komunikativní - žáci jsou v hodinách tělesné výchovy vedeni dodržovat pravidla slušného chování a komunikace, vyslechnout a přijmout pokyny vedoucího družstva. Zároveň je žákům dán prostor diskutovat o taktice družstva.

Kompetence sociální a personální - žáci se učí při sportování dodržovat pravidla v duchu fair play. Rozvíjí se spolupráce uvnitř družstva. Učí se rozdělovat, ale také přijímat úkoly v družstvu. Jsou podporovány a prezentovány myšlenky olympijského hnutí.

Kompetence občanské - žáci jsou vybízeni k aktivnímu sportování a je jim nabídnuta maximální podpora. Jsou vedeni k ochraně zdraví svého i jiných. Při úrazech lehčího charakteru se učí poskytnout první pomoc. Žákům je objasňováno, že je důležité dodržovat hygienu při tělesných aktivitách a jsou jim uváděny příklady. Jsou seznamováni se škodlivostí používání alkoholu, nikotinu, drog, dopingu a dalších škodlivin.
podpora aktivního sportování

Kompetence pracovní - žáci se učí, jak si mají sami vést vlastní pohybový režim, při kterém využívají získaných znalostí a dovedností. Učí se zpracovávat a prezentovat naměřené výkony. Jsou jim uváděny příklady, proč je nutné dodržovat pravidla nejen ve sportu, ale také v životě.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chápe význam Tv a sportu pro zdraví člověka. • Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. • Předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. • Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím. • Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. • Užívá při pohybových činnostech základní osvojené tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. • Rychle a přesně reaguje na povely : pozor, pohov, rozchod. • Dovede nastoupit do: řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu. • Chápe účinky různých cvičení pro své zdraví, zásady správného držení těla při cvičení. • Dovede se samostatně rozcvičit a vést rozcvičku. 	<p>- poznatky z Tv a sportu</p> <p>- pořadová cvičení</p> <p>- průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační a jiná cvičení</p>	<p><u>Mediální výchova</u> - - vliv médií, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - - komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech, smluvené povely, signály, gesta</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - - sebepoznávání, psychohygiena</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvládá skákat snožmo přes švihadlo. Vyšplhá 3m na tyči. Samostatně provede ucelenou řadu cviků , rozlišuje posilovací a relaxační cvičení. • Chápe gymnastické pojmy. Ve spolupráci s učitelem zvládá dopomoc a záchranu, průpravná cvičení. • Předvede kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na lopatkách, stoj na ruce, jednoduchou akrobatickou sestavu. • Nacvičí správný odraz a doskok. • Předvede roznožku přes kozu našíř. • Dokáže s dopomocí shyb stojmo, vzpor, přešvihy, svis vznesmo, svis střemhlav. • Předvede různé druhy chůze, obraty a rovnovážné polohy. • Předvede základní skoky na trampolínce. • Zvládá základní estetické držení těla. • Ví, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky. • Zvládá základní aerobní cvičení s hudbou. • Zná základní pojmy a pravidla atletických soutěží. • Změří a zapíše výkony atletických disciplín. • Zvládá techniku základních atletických disciplín. • Předvede základní techniku rozběhu a odhodového postoje . • Dovede připravit doskočiště. • Zvládá rozběh a odraz z břevna . • Dokáže odraz vzdálenější nohou při flopu. 	<ul style="list-style-type: none"> - gymnastika - akrobacie - přeskok - hrazda - kladina (D) - trampolínka - rytmické a kondiční cvičení s hudbou (D) - atletika - hod míčkem - skok daleký - skok vysoký(flop) 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> -</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - - Evropa a svět nás zajímá <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> -</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí, mezilidské vztahy

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vydá povely pro start. • Rozlišuje nízký a vysoký start. • Předvede běžeckou abecedu. • Učí se předávku kolíku. • Při vytrvalosti dovede uplatnit vůli. • Vysvětlí význam sportovních her. • Uplatňuje základní pravidla sportovních her. • Jedná v duchu fair play. • Zvolí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele. • Dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků. • Zvládá základní herní činnosti jednotlivce. • Fotbal – vybere místo, vhazuje míč, střílí z místa, po vedení míče střílí, uvolňuje se, obchází hráče, zpracovává míč, přihrává, odebírá míč. • Basketbal – hráč s míčem i bez míče se uvolňuje, přihrává jednoruč, obouruč, střílí, rozskočí, používá osobní obranu a základní herní kombinace. • Miniházená – přihrává, střílí, brání, uvolňuje se. • Vybíjená – chytá a odhazuje míč s protilehlou nohou vpředu. • Přehazovaná – pochopí význam přehazované pro pozdější výuku odbíjené. • Ringo – hraje a chápe pravidla. • Získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy ve sportovních akcích pro 6. ročník. 	<p>- běh 60m, <u>600m</u> (D), <u>1000m</u> (H)</p> <p>- štafetový běh</p> <p>Sportovní hry Fotbal (H) Basketbal Miniházená Vybíjená(D) Přehazovaná Freesbee (ringo)</p> <p>Přespolní běh (H,D) Aerobik (D) Pohár rozhlasu v atletice (H,D)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, • Respektuje opačné pohlaví, chrání přírodu při sportu. • Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. • Samostatně užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence. • Vhodně reaguje na pokyny, gesta a signály. • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. • Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a tělovýchovných činnostech. • Zaujímá správné cvičební polohy. • Používá při cvičení různé skoky přes švihadlo. • Dovede cvičení prožívat. • Vytváří vlastní pohybové představy. • Dovede stoj na rukou s dopomocí – výdrž 2s. • Předvede kotoul vpřed a vzad ve vazbách. • Ukáže základní skoky a obraty. 	<ul style="list-style-type: none"> - poznatky z Tv a sportu - pořadová cvičení -průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační a jiná cvičení - gymnastika - akrobacie 	<p><u>Mediální výchova</u> –</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv médií, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> –</p> <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace, ovládnutí se <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> –</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznávání, psychohygiena, kreativita <p><u>Výchova demokratického občana</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým - projevovat se v jednání i řešení problémů samostatně a odpovědně

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dovede z osvojených cviků připravit krátkou sestavu a zacvičit ji. • Dovede roznožku přes kozu našír s oddáleným můstkem. • Nacvičí skrčku přes kozu našír. • Předvede svis vznesmo, střemhlav, výmyk jednoož s dopomocí, přešvihy ve vzporu. • Předvede jednoduchou sestavu z chůze, poskoků, obrátů a rovnovážných poloh. • Vysvětlí zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou. • Dovede rozpoznat estetický a neestetický pohyb. • Zvládá základní aerobní cvičení. • Předvede polkový a valčíkový krok. • Změří a zapíše výkony v osvojených disciplínách. • Vyjmenuje základní pravidla atletických soutěží. • Vysvětlí význam běžecké abecedy. • Ukáže základní techniku hodů míčkem z rozběhu. • Ukáže správný rozběh a odraz z břevna. • Užívá techniku přeskoků – flop. • Používá správnou techniku startu, běhu i předávky štafetového kolíku. 	<ul style="list-style-type: none"> - přeskok - hrazda - kladina (D) - trampolínka - rytmické a kondiční cvičení s hudbou (D) - atletika - hod míčkem - skok daleký - skok vysoký - běh 60m, <u>600m</u> (D), <u>1000m</u> (H) - štafetový běh 	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u></p> <p>-</p> <p>- Evropa a svět nás zajímá</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> –</p> <p>- rozvoj schopnosti poznávání lidí, sebepoznávání, sebepojetí, mezilidské vztahy</p> <p><u>Mediální výchova</u> –</p> <p>- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje základní zjednodušená pravidla sportovních her. • Vysvětlí základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře. • Používá základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejznámější sportovní hry. • Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. • Zvládá základní herní činnosti jednotlivce : • Výběr místa, vhazování míče, střelba z místa a po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebrání míče. • Předvede základní činnosti brankáře – chytání, vyrážení, výkop, přihrávka nohou. • Basketbal – uvolňování hráče s míčem a bez míče, přihrávka jednoruč, obouruč, střelba, rozkok, osobní obrana, používání základních herních kombinací. • Zná základní obranný a útočný systém. • Hraje a zvládá pravidla pro miniházenou. • Hraje a zvládá pravidla pro vybíjenou. • Hraje a zná pravidla pro přehazovanou, při hře smečuje obouruč a blokuje. • Hraje a dovede vysvětlit pravidla freesbee. 	<p>- sportovní hry</p> <p>- fotbal (H)</p> <p>- basketbal</p> <p>- miniházená</p> <p>- vybíjená (D)</p> <p>- přehazovaná</p> <p>- freesbee (ringo)</p>	<p><u>Výchova demokratického občana</u> - občan, občanská společnost a stát (člověk a společnost, člověk a jeho svět, domov a vlast)</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - - Jsme Evropané (kultura ducha a těla - evropské kulturní kořeny, svébytnost kulturního dědictví)</p> <p><u>Multikulturní výchova</u> – - lidské vztahy - (kultura ducha a těla, mezilidské vztahy) - kulturní diference - multikulturalita - (vzájemné obohacování)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvládá zjednodušená pravidla volejbalu, hraje utkání s mezidopadem na zmenšeném hřišti. • Používá odbití obouruč, vrchem, spodem, přihrávku, nahrávku, podání. • Hraje florbal, zvládá pravidla. • Uvědomuje si význam pohybu v zimní krajině pro zdraví. • Chrání přírodu při zimních sportech. • Zvládá základní dovednosti na sjezdových lyžích. • Vyjmenuje zásady chování na – vleky, sjezdovky a řídí se jimi. <p>Získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy ve sportovních akcích pro 7. ročník.</p>	<p>- volejbal (D)</p> <p>Florbal (H)</p> <p>Doplňkový sport - lyžování</p> <p>Přespolní běh (H,D) Aerobik (D) Pohár rozhlasu v atletice (H,D)</p>	<p><u>Environmentální výchova</u> - vztah člověka k prostředí</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje pravidla bezpečného chování a hygieny v běžném sportovním prostředí. • Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. • Jedná v duchu fair play. • Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. • Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. • Dokáže sám zorganizovat nástup žáků do řadu nebo dvojřadu a podat hlášení vyučujícímu. • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. • Z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. • Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností- zatěžovanými svaly. • Předvede stoj na ruce bez dopomoci. • Nacvičí přemet stranou. • Z osvojených cviků dokáže sestavit krátkou sestavu. • Dovede skrčku přes kozu našíř. <ul style="list-style-type: none"> • Stále nacvičuje výmyk s dopomocí. • Dovede podmet. 	<ul style="list-style-type: none"> - poznatky z TV a sportu - pořadová cvičení - průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační a tvořivá cvičení - gymnastika - akrobacie - přeskok - hrazda 	<p><u>Výchova demokratického občana</u> - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovídající chování</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> – - ovládnání se, seberegulace</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> – - sebepoznávání</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Předvede jednoduchou sestavu s hudbou. • Zvládne kotoul letmo. • Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výkony. • Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. • Nacvičuje základní techniku vrhu koulí. • Zdokonaluje rozběh a odraz z břevna. • Zdokonaluje techniku - flop. • Zlepšuje správnou techniku krátkých a dlouhých běhů. • Zdokonaluje nácvik štafetové předávky. • Zvládá základní estetické držení těla. • Vysvětlí zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou. • Dovede rozpoznat estetický a neestetický pohyb. • Zvládá základní aerobní cvičení s hudbou. • Vyjmenuje 6 pojmů z názvosloví aerobiku. • Předvede šplh na tyči. • Používá krátké i dlouhé švihadlo, plný míč. • Vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti. • Vysvětlí pojem kruhový trénink. • Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech. 	<ul style="list-style-type: none"> - kladina (D) - trampolínka - atletika - vrh koulí <u>3 kg</u> (D), <u>4 kg</u> (H) - skok daleký - skok vysoký - běh 60m, <u>800m</u> (D), <u>1500m</u> (H) - štafetový běh - rytmické a kondiční činnosti s hudbou - aerobik (D) - kondiční cvičení (H,D) - sportovní hry 	<p><u>Environmentální výchova</u> - vysoké oceňování zdraví, chápání vlivu cvičení a prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. • Zlepšuje základní herní činnosti jednotlivce v uvedených sportech. • Zdokonaluje se v obranném i útočném herním systému. • Hraje a zvládá pravidla v uvedených sportech. • Nacvičuje techniku přihrávky a podání. • Zvládá překonávání přírodních překážek. • Dokáže určit podle buzoly a kompasu světové strany a azimut. • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz). • Získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy ve sportovních akcích pro 8. ročník. 	<ul style="list-style-type: none"> - fotbal (H) - miniházená (D) - přehazovaná (D) - basketbal (D,H) - florbal (H) - volejbal (D) - doplňkový sport - turistika a pobyt v přírodě Přespolní běh (H,D) Aerobik (D) Pohár rozhlasu (H,D) Fotbalový turnaj Mc Donald'sCup (H) Školní turnaj v přehazované (D) 	<p><u>Mediální výchova</u> –</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivně spolupracuje při organizaci tělovýchovné činnosti ve škole. • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti pravidelnou pohybovou aktivitou. • Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. • Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence. • Plní zodpovědně pokyny učitele. • Ve funkci velitele družstva vede své spolužáky k bezpečné organizaci cvičební jednotky. • Dokáže vysvětlit různé účinky jednotlivých cvičení. • S pomocí učitele rozpozná své pohybové přednosti i nedostatky. • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. • Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu. • Dokáže připravit jednoduchou rozcvičku nebo kondiční cvičení. • Předvede šplh na tyči. • Sestaví kondiční kruhový trénink. • Používá švihadlo a plný míč. 	<p>- poznatky z Tv a sportu</p> <p>- pořadová cvičení</p> <p>- průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení</p>	<p><u>Výchova</u> <u>demokratického občana</u> - odpovědné chování k druhým i sobě</p> <p><u>Multikulturní výchova</u> - lidské vztahy, kulturní difference</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> – - rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání, sebezpojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokáže připravit a vést jednoduché aerobní cvičení s hudbou • Zvládá základní aerobní názvosloví • Zvládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích. • V sestavě předvede stoj na rukou, přemet stranou, kotoul vpřed a vzad, obraty a rovnovážné postoje. • Předvede roznožku a skrčku přes kozu nadél s oddáleným můstkem (H), našír (D). • Předvede na hrazdě výmyk odrazem jednož, svis střemhlav, přešvih únožmo do vzporu jízmo, podmet. • Zvládá základní estetické držení těla. • Předvede jednoduchou sestavu s hudbou. • Používá taneční kroky, obraty, rovnovážné postoje. • Předvede skok prostý s obratem, roznožením, skrčením přednožmo přes překážku na trampolínce. • Vysvětlí význam běžecké abecedy. • Změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách. • Vyjmenuje základní pravidla atletických soutěží. • Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. • Uběhne krátký i dlouhý běh ve zlepšeném čase. • Vydá povely pro start. • Přípraví start běhu. • Předvede ve zlepšeném osobním výkonu skok daleký. • Předvede ve zlepšeném osobním výkonu skok vysoký - technika flop. 	<ul style="list-style-type: none"> - aerobik (D) - gymnastika - akrobacie - přeskok - hrazda - kladina (D) - trampolínka - atletika -běh 60m, <u>800m</u> (D), <u>1500m</u> (H) - skok daleký - skok vysoký 	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Předvede štafetovou předávku v plné rychlosti běžců a bez zrakové kontroly při přebírání. • Předvede ve zlepšeném osobním výkonu základní techniku vrhu koulí a hodů granátem. • Vysvětlí význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení a improvizace. • Vyjmenuje základní pravidla sportovních her. • Vysvětlí základní pojmy osvojovaných činností. • Zvolí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů i učitele. • Zvládá základní herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, systémy a využívá je při hře. • Dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování. • Zpracuje naměřená data a informace a podílí se na jejich prezentaci. • Zlepšuje herní činnosti jednotlivce, herní systémy a kombinace. • Používá při hře osobní i zónovou obranu. • Zná dvojtakt. • Zvládá utkání na zmenšeném hřišti - 2 proti 2, 3 proti 3, apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - štafetový běh - vrh koulí <u>3kg</u> (D), <u>4kg</u> (H) - hod granátem - sportovní hry - fotbal (H) - basketbal (H,D) - volejbal (D) - florbal (H) 	<p><u>Environmentální výchova</u> - vysoké oceňování zdraví, chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí, ochrana zdraví.</p> <p><u>Mediální výchova</u> – - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v týmu</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvládá přihrávku, nahrávku, podání, blok, smeč, odbití obouřuč vrchem i spodem. • Zvládá utkání 4+0. • Dovede hrát se zjednodušenými pravidly. • Hraje s pravidly volejbalu. • Hraje floorball, miniházenou a přehazovanou, zná pravidla. • Dovede připravit jednoduché branné cvičení s prvky překonávání přírodních překážek, pochod podle mapy, určování azimutu, ochrana člověka za mimořádných událostí, první pomoc. • Uplatňuje bezpečné chování v neznámém prostředí. <p>Získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy ve sportovních akcích pro 9.ročník.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - miniházená (D) - přehazovaná - turistika a pobyt v přírodě Přespolní běh (H,D) Aerobik (D) Pohár rozhlasu v atletice (H, D) McDonald´sCup (H) Školní turnaj v přehazované (D) 	

6.17. PRACOVNÍ ČINNOSTI – II. STUPEŇ

6.17.1. Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje v 1. - 9. ročníku.
Časová dotace je uvedena v tabulce Učebního plánu.

Výuka probíhá ve třídě, ve školní kuchyňce a na školním pozemku.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je rozdělen na 2. stupni na osm tematických okruhů:

**Práce s technickými materiály,   Design a konstruování,   Pěstitelské práce a chovatelství,   Provoz a údržba domácnosti,
Příprava pokrmů,   Práce s laboratorní technikou,   Využití digitálních technologií,   Svět práce**

Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž škola vybírá podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy. Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vzhledem k podmínkám školy byly vybrány tematické okruhy pro **dívky**:

- pro dívky v 6. a 7. ročníku - **Pěstitelské práce a chovatelství**
- pro dívky v 8.ročníku - **Příprava pokrmů, Svět práce**
- pro dívky v 9.ročníku - **Provoz a údržba domácnosti, Svět práce**

Vzhledem k podmínkám školy byly vybrány tematické okruhy pro **chlapce**:

- pro chlapce v 6. a 7. ročníku – **Pěstitelské práce a chovatelství, Práce s technickými materiály**
- pro chlapce v 8. ročníku – **Práce s technickými materiály, Svět práce**
- pro chlapce v 9. ročníku – **Svět práce, Provoz a údržba domácnosti**

Průřezová témata (využívaná v pracovních činnostech): OSV, VDO, EGS, EV, MKV, MDV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - žáci jsou vedeni k praktickému osvojování práce podle návodu, osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k plánování činnosti při práci s materiály a přípravě pokrmů. Učí se kriticky hodnotit výsledky vlastní práce. Žáci jsou rovněž vedeni k práci s odbornou literaturou. učí se posuzovat vlastního pokrok při práci.

Kompetence k řešení problémů - žáci jsou vedeni k uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů, učí se aplikovat své poznatky v praxi. Je jim otevřen prostor pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci. Žáci jsou seznamováni s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace. Žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace diskutovat o možnostech řešení. Žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní - žáci se učí správnému technologickému postupu při práci, při komunikaci používají správnou odbornou terminologii. Různé informační zdroje se učí využívat k získávání nových poznatků. Žákům jsou vysvětleny a objasněny pojmy související s volbou povolání. Žákům je předkládán dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci. Jsou vedeni k samostatné mluvené prezentaci výsledků své práce. Při výuce je brán důraz na otevřenou a výrazově správnou komunikaci o všech aspektech pracovních činností.

Kompetence sociální a personální - žáci spolupracují ve dvojicích a malých skupinách. Spolupracují společně při řešení problémů. Žákům je dodávána sebedůvěra a každému žákovi je umožněno, aby prožil úspěch. Žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si vzájemně a jsou schopni o pomoc požádat. Učí se vzájemnému naslouchání.

Kompetence občanské - žáci jsou vedeni k respektování pravidel při práci. Žákům je otevírán prostor pro pochopení různých činností člověka vzhledem k životnímu prostředí a jsou vedeni k spoluzodpovědnosti za jeho ochranu. Žákům je umožněn tvořivý přístup k plnění zadaných úkolů. Žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu. Žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace.

Kompetence pracovní - žáci jsou vedeni k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci. Jsou vedeni k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání nástrojů, materiálů, vybavení a snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě. Je jim vytvářen prostor pro přijímání promyšleného rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci. Jsou vedeni k dodržování technologických postupů a pravidel, plnění zadaných povinností. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dbali na ochranu vlastního zdraví, zdraví druhých lidí, na ochranu životního prostředí. Žáci jsou vedeni k efektivní práci.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

6. ročník - dívky

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. • Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. • Zachází správně s používaným nářadím, provádí jeho údržbu. • Poskytne první pomoc při úrazu. • Konkretizuje význam pěstování rostlin pro člověka. • Dokáže vysvětlit ekologické požadavky na výživu a ochranu člověka. • Vysvětlí význam a vznik půdy, popíše složení. • Porovná způsob zpracování na velké ploše, zahradách, školním pozemku. • Dokáže zpracovat půdu na podzim a na jaře před setím a výsadbou. • Rozpozná osivo, sadbu a výpěstky běžných druhů zeleniny. • Vysvětlí význam pěstování zeleniny pro člověka. 	<p><u>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</u></p> <p>Bezpečnost a hygiena práce</p> <p>Pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí</p> <p>Půda</p> <p>Zelenina</p>	<p><u>Výchova demokratického občana</u></p> <p>- osobní zodpovědnost za své zdraví, respektování a dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u></p> <p>- význam zeleniny ve výživě různých národů, stravovací návyky</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zařazuje vybrané druhy zeleniny do příslušných skupin. • Objasní podmínky a zásady pěstování zeleniny - harmonogram výsevu a výsadby, agrotechnické lhůty, hloubka výsevu, spon. • Jednoduchým pokusem posoudí klíčivost osiva zeleniny. • Dokáže vypěstovat zeleninovou sadbu pikýrováním. • Rozliší způsoby pěstování zeleniny ze sadby a z přímého výsevu. • Volí jednoduché pracovní postupy při pěstování vybraných druhů zeleniny na školním pozemku - příprava záhonů, výsev, výsadba, ošetřování během vegetace. <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí význam pěstování polních plodin. • Uvede některé zástupce obilovin, olejnin, okopanin, luskovin, přadných rostlin a píce. • Rozliší vybrané druhy, včetně osiva. • Zvládne práce při pěstování vybraných druhů polních plodin na školním pozemku. <ul style="list-style-type: none"> • Zvládá základní znalosti o chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se známými i neznámými zvířaty. • Dovede zvážít zavedení chovu zvířat v domácnosti. • Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty. 	<p>Polní plodiny</p> <p><u>CHOVATELSTVÍ</u></p> <p>Chovatelství</p>	<p><u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - vztahy lidí a zvířat, řešení problémů</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

6. ročník - chlapci

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin. • Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu. • Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. • Prokáže základní znalosti chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty. • Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty. • Seznámí se se základními vlastnostmi půdy, zeleniny, léčivých, okrasných, ovocných rostlin, polních plodin a aranžování rostlin. • Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. • Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí. • Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. • Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. • Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím. • Poskytne první pomoc při úrazu. • Zvládne základní znalosti práce se dřevem. 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a hygiena práce - půda - vznik půdy, odběr půdního vzorku, vlastnosti půdy - zelenina - charakteristika a význam zeleniny, rozdělení zeleniny - léčivé rostliny - charakteristika a význam léčivých rostlin, rozdělení léčivých rostlin - okrasné rostliny - rozdělení okrasných rostlin, charakteristika jednotlivých skupin - aranžování rostlin - polní plodiny - rozdělení a charakteristika - ovocné rostliny - rozlišování, množení ovocných dřevin - chovatelství - kočka, morče, zlatý křeček - základy zobrazování při práci s technickými materiály - práce se dřevem - zpracování dřeva, měření, orýsování - upínání dřeva, řezání, pilování, rašplování, broušení, vrtání dřeva, dlabání, hoblování, spojování hřebíky, spojování vruty, lepení 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sociální rozvoj</p> <p>- kooperace a kompetice</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj – psychohygiena</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

7. ročník - dívky

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí význam ovocných rostlin. • Uvede vybrané zástupce jednotlivých skupin - jádroviny, peckoviny, skořápkoviny, drobné ovoce. • Rozlišuje ovocné rostliny podle plodů. • Vysvětlí princip rozmnožování ovocných rostlin - roubování, očkování, řízkování, hřížení. • Zhodnotí způsoby uskladnění a zpracování ovoce. • Dokáže se orientovat v odborné literatuře při určování odrůd ovocných druhů. • Dokáže provést ochranu kmenů ovocných rostlin před zvěří. • Objasní význam okrasných rostlin. • Uvede zástupce jednotlivých skupin - dřeviny, listnaté, jehličnaté, letničky, dvouletky, trvalky, růže, pokojové rostliny. • Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny. • Průběžně pečuje o pokojové rostliny. • Dokáže aplikovat základy ošetřování pokojových rostlin. • Dokáže přesadit pokojové rostliny. • Uvede příklady pokojových rostlin způsobujících otravy a alergie. • Rozmnoží pokojové rostliny řízkováním. • Používá pěstované okrasné rostliny k výzdobě exteriéru i interiéru. 	<p><u>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</u></p> <p>Ovocné rostliny</p> <p>Okrasné rostliny</p> <p>Pokojové rostliny</p>	<p><u>Mediální výchova</u> - tvorba mediálního sdělení, práce s odbornou literaturou, informacemi z časopisů, televize, internetu, rozhlasu</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - módní trendy pěstování okrasných rostlin v Evropě a ve světě</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje zásady aranžování a vazby živých i suchých rostlin. • Vypěstuje sadbu vybraných druhů letniček na školním pozemku. • Zúčastní se exkurze do zahradnictví. • Průběžně pečuje o okrasné plochy v okolí školy. • Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. • Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. • Zhodnotí význam léčivých rostlin. • Je seznámen s léčivými účinky rostlin, s jejich působením na zdraví člověka, s jedovatými rostlinami, se zneužíváním rostlin jako drogy. • Uvede některé zástupce. • Vysvětlí zásady sběru, sušení, uchovávání. • Může pěstovat vybraný druh léčivých rostlin, založit herbář, připravit referát. • Dokáže se orientovat v odborné literatuře. • Vysvětlí klady mechanického způsobu likvidace plevelů a porovná s chemickým způsobem. • Posoudí vliv používání chemických přípravků na životní prostředí. • Zhodnotí význam přírodních a průmyslových hnojiv pro výživu rostlin. • Založí kompost . • Dovede odebrat půdní vzorek k rozboru. 	<p>Léčivé rostliny, koření</p> <p>Léčivé rostliny a zdraví člověka</p> <p>Ochrana rostlin a půdy</p>	<p><u>Environmentální výchova</u> - používání přírodních a umělých materiálů při aranžování a vazbě, vztah člověka a prostředí</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - celosvětový globální problém (drogy)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - vztah člověka a prostředí rostlin</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

7. ročník - chlapci

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin. • Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu. • Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. • Prokáže základní znalosti chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty. • Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty. • Seznámí se se základními vlastnostmi půdy, zeleniny, léčivých, okrasných, ovocných rostlin, polních plodin a aranžování rostlin. • Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. • Řeší jednoduché technické úkoly vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí. • Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. • Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím, poskytne první pomoc při úrazu. • Zvládne základní znalosti práce s kovem. 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a hygiena práce - půda - výživa rostlin, založení kompostu, zpracování půdy na zahradě - zelenina - pěstování zeleniny, ochrana před škodlivými činiteli - léčivé rostliny - zásady sběru, sušení, uchovávání léčivých rostlin - okrasné rostliny - venkovní, balkónové a pokojové rostliny - aranžování rostlin - ovocné rostliny - štěpování ovocných dřevin - chovatelství - andulka, akvarijní rybky - speciální zařízení pro chov živočichů - kreslení technických náčrtů - práce s kovem - měření, orýsování, rovnání, ohýbání - stříhání, sekání, řezání, pilování - vrtání, pájení, nýtování, závitová spojení 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sociální rozvoj – kooperace a kompetice</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - psychohygiena</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

8. ročník - dívky

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. • Poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni. • Používá základní kuchařský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. • Má znalosti o složení různých druhů potravin, dovede je vybrat, nakoupit , skladovat. • Dovede sestavovat různé druhy jídelniček podle zásad zdravé výživy. • Dovede zhotovit projekt o zdravé výživě člověka. • Navštíví supermarket a nakoupí potraviny. • Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. • Volí správnou odpovídající technologii. • Připraví jednoduchou snídani, svačinu, oběd, večeři. • Organizuje a plánuje pracovní činnosti. • Umí používat recepty a kuchařské knihy. • Zvládá přípravu teplých a studených nápojů, pomazánek, salátů, polévek, příloh, různých úprav masa, moučníků, zapékaných jídel, ... 	<p><u>PŘÍPRAVA POKRMŮ</u></p> <p>Kuchyně a její vybavení Zásady BOZ</p> <p>Potraviny – výběr, nákup, skladování Složení potravin Zdravá výživa člověka Režim dne a životospráva</p> <p>Příprava pokrmů Teplá a studená kuchyně Úprava pokrmů za studena Způsoby tepelné úpravy Postupy pro přípravu pokrmů a nápojů (recepty, kuchařské knihy)</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobní rozvoj, sebepoznání</p> <p><u>Výchova demokratického občana</u> - osobní zodpovědnost za své zdraví</p> <p><u>Výchova demokratického občana</u> - respektování a dodržování předpisů a norem</p> <p><u>Mediální výchova</u> - recepty a návody v tisku, televizní a rozhlasové pořady</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti. • Dovede prostřít k snídani, obědu, večeři. • Dovede připravit pohoštění pro přátele. • Má představu o slavnostním stolování a chování ve společnosti. • Navštíví restauraci a dokáže využít všech poznatků o společenském chování a stolování. <ul style="list-style-type: none"> • Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání. • Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. <ul style="list-style-type: none"> • Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy 	<p>Úprava stolu a stolování Jednoduché prostírání</p> <p><u>Společenské chování</u></p> <p>Slavnostní stolování</p> <p><u>SVĚT PRÁCE</u></p> <p><u>Trh práce</u> - povolání, druhy pracovišť, pracovních prostředků, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobní.</p> <p><u>Volba profesní orientace</u> - osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, osobní vlastnosti a schopnosti, využívání poradenských služeb.</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - kultura stolování</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> -stravovací návyky a zvyklosti ostatních národů</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobní vlastnosti a zájmy, sebehodnocení</p> <p><u>Výchova demokratického občana</u> - osobní zodpovědnost, právní řád, práva a povinnosti občanů</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

8. ročník - chlapci

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. • Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů. • Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. • Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. • Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci, poskytne první pomoc při úrazu. • Zvládne základní pracovní činnosti s plasty. • Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. • Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy. • Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. • Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce. 	<ul style="list-style-type: none"> - kreslení technických náčrtů - práce s plasty - důležité informace o plastech - ruční zpracování, upínání polotovarů - měření, orýsování, stříhání, řezání - pilování, hoblování, broušení, vrtání, lepení - svět práce - trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce - volba profesní orientace - základní principy, sebepoznávání - osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb 	<p><u>Environmentální výchova</u> - lidské aktivity a problém životního prostředí</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sociální rozvoj - komunikace</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

9. ročník - dívky

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví. • Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů (pračka, žehlička, sporák, myčka, lux, šicí stroj). • Má představu o úklidu domácnosti, o používání pracích a čistících prostředků. • Respektuje symboly na přípravcích. • Používá vhodné ochranné pomůcky. • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem. • Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně drobné domácí údržby. 	<p><u>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI</u></p> <p><u>Ekonomika domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, hotovostní i bezhotovostní platební styk, úspory</u></p> <p><u>Provoz a údržba domácnosti</u></p>	<p><u>Výchova demokratického občana</u></p> <p>- pravidla bezpečné práce, vlastní zodpovědnost</p> <p>- respektování a dodržování předpisů, norem, symbolů</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v pracovních činnostech vybraných oblastí. • Posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace. • Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. • Zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů. • Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce. 	<p><u>SVĚT PRÁCE</u></p> <p><u>Možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby</u> <u>Zaměstnání a způsoby hledání, informační základna pro volbu povolání.</u></p> <p><u>Problémy nezaměstnanosti, úřady práce.</u> Psaní životopisu. Pohovor.</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sebehodnocení, vlastnosti a zájmy</p> <p><u>Výchova demokratického občana</u> - osobní zodpovědnost</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

9. ročník - chlapci

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. • Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy. • Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. • Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce. <ul style="list-style-type: none"> • Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví. • Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů. • Správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu. • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu. 	<ul style="list-style-type: none"> - svět práce - možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímacích řízení, informace a poradenské služby - zaměstnání - pracovní příležitosti v obci - regionu, způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání - provoz domácnosti - voda, teplo, světlo - údržba a úklid domácnosti - úklid bytu, ekonomika domácnosti, bezpečnost v domácnosti - drobná domácí údržba - zámečnické, instalatérské, stavební, malířské, natěračské, elektrikářské práce, oprava nábytku 	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> - sociální rozvoj - komunikace</p>

6.18. KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE - II. STUPEŇ (VOLITELNÝ PŘEDMĚT)

6.18.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací předmět Konverzace v anglickém jazyce je volitelným předmětem v rámci vzdělávací oblasti 2. blok volitelný předmět. Je realizován v 8. a 9. ročníku s časovou dotací 1 - 2 hodiny týdně. Je zaměřen na rozšiřování, třídění a upevnění slovní zásoby daného tématu. Podporuje rozvíjení schopnosti podat a přijmout informaci s porozuměním. Umožňuje získat znalosti pro obsažnější diskusi nebo dialog. V tomto předmětu se zaměřujeme na poznávání reálií anglicky mluvících zemí. Povinnou náplní každé hodiny je samostatná příprava žáků - písnička, aktuální událost a čtení článku (vše přiměřeně dosažené jazykové úrovni). Tento předmět je úzce spjat s povinným předmětem Anglický jazyk.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu

- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění

Formy a metody realizace

vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písenná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty
výjezdy do zahraničí
příležitostné akce

Místo realizace

- jazykové učebny, učebny VT, knihovna

Průřezová témata (využívaná v předmětu Konverzace v anglickém jazyce):

- OSV (sociální rozvoj, poznávání lidí, mezilidské vztahy, kooperace a kompetice, komunikace)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět)
- MKV (lidské vztahy, kulturní diference, multikulturalita, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity)
- MDV (tvorba mediálního sdělení)
- EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, ekosystémy, základní podmínky života)
- VDO (občanská společnost a škola, principy demokracie, občan, společnost , stát, formy participace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáky k chápání důležitosti schopnosti komunikovat v cizím jazyce
- u žáků rozvíjet osvojování slovní zásoby
- aktivně s žáky komunikovat
- nabízet žákům mluvené slovo i audioukázky, kterým jsou schopni porozumět
- učit žáky propojovat získané poznatky do širších celků
- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problému

- naučit žáky třídit osvojenou slovní zásobu do významových okruhů
- navozovat žákům problémové modelové situace a učit je dané situace řešit v cizojazyčném prostředí
- nabízet žákům přiměřené neznámé texty a učit žáky formulovat jejich základní obsah
- umožnit žákům volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- učit žáka porozumět mluvenému sdělení v cizím jazyce
- učit žáky formulovat jednoduché myšlenky
- vést k naslouchání druhým a reagovat otázkami
- rozvíjet slovní zásobu žáků v jednotlivých tématech

- vést žáky ke komunikaci na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- vést žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytvářet příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální

- naučit žáky v jednoduchých situacích vyžádat nebo poskytnout radu a pomoc
- společně s žáky hodnotit jejich pozitivum v práci
- učitel vede žáky ke spolupráci ve skupině
- žáci se učí podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou vedeni ke schopnosti sebekontroly tak, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- seznámit žáky s realitami anglicky mluvících zemí
- učit žáky srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky
- učit žáky respektovat názory ostatních
- učitel vede žáky se zodpovědně rozhodnout podle dané situace
- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedení žáků k diskusi a ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- dramatizovat s žáky některé běžné situace nebo povolání
- pracovat s žáky s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- žáci jsou učeni efektivně organizovat svou práci
- učitel žákům napomáhá při cestě ke správnému řešení
- učitel zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce

II. stupeň – volitelný předmět

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata																		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti - řeší situace související se získáváním a poskytováním místních, časových i jiných informací - vede účinnou komunikaci v situacích souvisejících se životem v rodině, ve škole a v běžných každodenních situacích - postihne hlavní smysl sdělení včetně důležitých detailů - porozumí úryvkům autentických textů převážně informativního charakteru - běžně používá cizojazyčné slovníky a jazykové příručky - orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích, a to i v porovnání s reáliemi mateřské země 	<ul style="list-style-type: none"> - volná reprodukce přečteného nebo vyslechnutého textu - zpracování zadaného či volného tématu s využitím slovníku a dalších jazykových příruček - původní materiály ze zemí studovaného jazyka - práce s autentickými materiály z německy mluvících zemí i ČR - popis osoby, místa a situace - vedení telefonického rozhovoru <p>Tematické okruhy:</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td>Prázdniny</td> <td>Móda</td> </tr> <tr> <td>Moje rodina</td> <td>U lékaře</td> </tr> <tr> <td>Můj den</td> <td>Povolání</td> </tr> <tr> <td>Záliby, volný čas</td> <td>Telefonování</td> </tr> <tr> <td>Orientace ve městě</td> <td>Národní zvyky</td> </tr> <tr> <td>Nakupování</td> <td>Národní svátky</td> </tr> <tr> <td>V hotelu</td> <td>V restauraci</td> </tr> <tr> <td>Na letišti</td> <td>Moje město</td> </tr> <tr> <td>Cestování</td> <td></td> </tr> </table>	Prázdniny	Móda	Moje rodina	U lékaře	Můj den	Povolání	Záliby, volný čas	Telefonování	Orientace ve městě	Národní zvyky	Nakupování	Národní svátky	V hotelu	V restauraci	Na letišti	Moje město	Cestování		<p>OSV - Sociální rozvoj EGS - Objevujeme Evropu a svět MKV - Multikulturalita - Etnický původ EV - Vztah člověka k prostředí MDV - Tvorba mediálního sdělení</p>
Prázdniny	Móda																			
Moje rodina	U lékaře																			
Můj den	Povolání																			
Záliby, volný čas	Telefonování																			
Orientace ve městě	Národní zvyky																			
Nakupování	Národní svátky																			
V hotelu	V restauraci																			
Na letišti	Moje město																			
Cestování																				

6.19. SPORTOVNÍ HRY – II. STUPEŇ (VOLITELNÝ PŘEDMĚT)

6.19.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Sportovní hry jsou zařazeny do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví jako volitelný předmět. Cílem je rozvoj žáka po stránce sportovní, zdravotní, sociální a výchovné. Žák má pochopit důležitost pohybu jako součást zdravého životního stylu. Snahou je umožnit dětem širokou nabídku sportovního vyžití.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučují se následující sporty: basketbal, volejbal, kopaná, florbal, gymnastika, atletika a nové či netradiční sporty dle zájmu dětí a podmínek školy.

Časová dotace: 2 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku.

Výuka probíhá v sokolovně, na hřišti, v terénu, žáci se účastní školních soutěží či soutěží s mimoškolními organizacemi zaměřenými na dané sporty. V předmětu Sportovní hry jsou chlapci a děvčata vyučováni společně.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je zaměřen na osvojení a rozvoj receptivních, produktivních a interaktivních dovedností.

Ve vyuč. předmětu Sportovní hry si děti osvojují nové pohybové dovednosti k ovládní a využívání různého sportovního nářadí a náčiní, učí se uplatňovat pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech i hlavní zásady hygieny. Poznávají vlastní pohybové možnosti. Děti si vytváří pozitivní vztah k pohybovým aktivitám, uvědomují si význam pohybu pro zdraví. Pohybové vzdělání postupuje od spontánní pohybové činnosti jedince k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je sebehodnocení a sebepoznávání úrovně své zdatnosti, uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, regenerace svalového aparátu, podpora zdraví a ochrana života. Nedílnou součástí hodnocení žáka je také schopnost týmové spolupráce, tvorba vlastních návrhů a jejich prezentace, aktivní přístup a snaha o rozvoj pohybových dovedností a pohybových schopností.

Průřezová témata (využívaná v předmětu Sportovní hry):

Předmětem prolíná průřezové téma - OSV-osobnostní, sociální a morální rozvoj. (kooperace a mezilidské vztahy)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

vedeme žáky k zodpovědnosti za tělesné a duševní zdraví
motivujeme je pro celoživotní aktivní pohyb
vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
sledujeme systematicky vývoj jejich fyzické zdatnosti
používáme při hodnocení prvky pozitivní motivace
vytváříme vědomí souvislosti mezi tělesným pohybem a psychickou pohodou

Kompetence k řešení problémů

podněcujeme žáky k tvořivosti, k logickému uvažování a k řešení problémů při tělesném pohybu
vedeme žáky k přemýšlení o problému při pohybových činnostech a hledáme tréninkovou cestu k jeho odstranění
hledáme vhodnou taktiku v individuálních i kolektivních sportech, podporujeme týmovou spolupráci

Kompetence komunikativní

vedeme žáky k otevřené asertivní komunikaci při sportování
podněcujeme žáky k diskusi
klademe důraz na kulturní úroveň komunikace
netolerujeme hrubé a vulgární projevy žáků
připravujeme žáky na zvládnutí komunikace i v obtížných situacích
vedeme je k jednání v duchu fair play

Kompetence sociální a osobnostní

- uplatňujeme individuální přístup
- prezentujeme dosažené výkony žáků
- vedeme žáky k pozitivní reprezentaci své osoby i školy
- snažíme se u žáků rozvíjet schopnost spolupracovat, respektovat výkon vlastní i druhých
- učíme žáky sportovat v týmu
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- netolerujeme projevy rasismu
- prezentujeme a podporujeme myšlenku olympijského hnutí

Kompetence občanské

- vychováváme žáky jako svobodné, zodpovědné a ohleduplné bytosti respektující práva druhých a uplatňující svá práva při všech tělesných projevech
- vytváříme návyky zdravého životního stylu
- upozorňujeme žáky na nebezpečí a škodlivost drog při sportu
- netolerujeme šikanu
- dbáme na dodržování pravidel společenského chování při tělesné výchově
- podporujeme aktivní sportování

Kompetence pracovní

- pomáháme žákům při volbě jejich budoucího povolání z hlediska tělesné a zdravotní zdatnosti
- měníme podmínky pohybových činností, a tím žákům pomáháme při adaptaci na nová prostředí
- dodržujeme důsledně organizační a bezpečnostní zásady při pohybových činnostech ve známém i cizím prostředí
- dodržujeme dohodnutá pravidla ve sportu i v běžném životě

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Sportovní hry

II. stupeň – volitelný předmět

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním pravidlům • ovládá základy rozhodování při hře • chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play • zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před utkáním a po utkání • zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře • umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů, učitele) • chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty či jako individuální sport 	<ul style="list-style-type: none"> • volejbal-utkáni na zmenšeném hřišti - 2 proti 2, 3 proti 3 atd. • základy herních systémů, herní kombinace, herní činnosti jednotlivce • basketbal - základy herních systémů, herní kombinace, herní činnosti jednotlivce • fotbal – utkání ,základy herních systémů, herní kombinace, herní činnosti jednotlivce • nové a netradiční sporty (florbal,freesbee, badminton, ringo aj.) • atletika-základní pravidla atletiky a atletických soutěží, základy techniky jednotlivých osvojovaných disciplín atletiky, základy tréninku • aerobic-všechny formy dle možností školy • gymnastika- všestranný rozvoj lidského těla, udržení zdatnosti a celkové dobré výkonnosti 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

6.20. SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA– II. STUPEŇ (VOLITELNÝ PŘEDMĚT)

6.20.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný vyučovací předmět Seminář z českého jazyka patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Navazuje svým obsahem na předmět Český jazyk literatura v 6.-9. ročníku a vyučuje se podle možností v 8. a 9. ročníku.

Předmět je zaměřen na prohlubování a rozšiřování kompetencí předmětu Český jazyk a literatura. Žáky vedeme ke správnému a účelnému používání svého mateřského jazyka. Věnujeme pozornost rozvíjení aktivní a pasivní slovní zásoby, upevňování pravidel pravopisu i tvorbě vlastních sdělení. Při četbě textů klademe důraz na porozumění a jeho interpretaci. Pomocí literárních textů se snažíme formovat charakter, prohlubovat bystrost úsudků a úroveň myšlení žáků. V hodinách je možné pomoci dětem i při nezvládnutí učiva v předmětu Český jazyk a literatura.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět je vyučován s časovou dotací 1 hodina týdně. Vyučován bude v učebně českého jazyka nebo jiné klasické třídě, která bude podle rozvrhu k dispozici, příležitostně pak v počítačové učebně. Předmět rozvíjí a upevňuje dovednosti z českého jazyka. Využíváme kooperativního vyučování - práci ve dvojicích, ve skupinách, podporujeme v žácích umění samokontroly a sebehodnocení.

Průřezová témata:

Předmětem prolínají tato průřezová témata:

OSV-osobnostní, sociální a morální rozvoj (rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena)

- sociální rozvoj (komunikace a kooperace)

EV - environmentální výchova - člověk a kultura

MDV - environmentální výchova - stavba mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů a učíme je s nimi pracovat
- procvičujeme se žáky využívání gramatických tabulek a jazykových příruček a dobrou orientaci v nich
- podporujeme rozvíjení vlastního úsudku, prezentaci výsledků a poznávání vlastních možností žáků
- žáky vedeme k sebehodnocení, posilujeme dovednost autokorekce chyb
- zařazujeme různé metody efektivního učení, učíme žáky vyhledávat a třídit informace, propojovat je a používat

Kompetence k řešení problému

- předkládáme problémové úkoly
- klademe důraz na analýzu a kritické posouzení textů
- využíváme komplexní jazykové rozbory k posílení logického myšlení žáků
- poznatky nepředáváme v hotové podobě, posilujeme samostatné řešení úkolů a práci s chybou

Kompetence komunikativní

- zařazujeme cvičení posilující komunikativní schopnosti žáků, rozvíjíme různé formy komunikace
- klademe důraz na etiku komunikace (vhodnou formu, schopnost naslouchat a respektovat odlišné názory, věcnost, srozumitelnost...)
- usilujeme o rozšíření pasivní i aktivní slovní zásoby (mluvní cvičení, diskuze...)
- vedeme žáky ke kladení otázek a k formulování vlastního názoru či stanoviska
- využíváme učivo mluvnice ke zdokonalování vyjadřovacích schopností žáků (správná větná stavba, jednoznačnost sdělení...)

Kompetence pracovní

- vyžadujeme po žácích dodržování pravidel stanovených na začátku a sami jdeme příkladem
- dbáme na upevnění a rozvoj potřebných pracovních návyků žáků (včasný příchod, chystání pomůcek na hodinu, samostatnost, dodržování termínovaných úkolů ...)
- vedeme žáky k dokončování úkolů a práci s chybami
- klademe důraz na zodpovědnost jedince za svou práci
- navozováním rozmanitých pracovních situací se žáci učí adaptovat na změněné podmínky (obměna pracovních skupin, typů úkolů, struktury hodiny...)
- zařazujeme praktická cvičení propojená se životem

Kompetence sociální a personální

- využíváme metody kooperativního vyučování, učíme žáky poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- za výsledek skupinové práce přebírají všichni stejnou zodpovědnost
- dodržujeme individuální přístup k dětem, vedeme děti k tolerování odlišností
- při práci s chybami vedeme žáky k vzájemné toleranci a nezesměšňování druhých
- usilujeme o přátelskou atmosféru

Kompetence občanské

- posilujeme pozitivní vztah k uměleckým dílům jejich vhodným výběrem a adekvátním rozbořem
- na vybraných textech vedeme žáky k zamyšlení nad obsahem uměleckých děl i z hlediska občanských postojů, poukazujeme na jejich nadčasovost a aktuálnost
- na uměleckých textech objasňujeme možnosti a krásu češtiny
- učíme žáky respektovat názory druhých a vhodnou formou argumentovat a prosazovat názory vlastní
- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování a vést při formování volních a charakterových rysů

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Seminář z českého jazyka (volitelný předmět)

2. stupeň - 8. a 9. ročník – volitelný předmět

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá základy studijního čtení (vyhledává v textu informace, • formuluje hlavní myšlenky) • čte s porozuměním • reprodukuje přečtený text • vyjádří své pocity z přečteného textu, interpretuje smysl díla • rozlišuje základní literární druhy a žánry 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretace textů - praktické užití učiva předmětu <p>Český jazyk a literatura (literární výchova)</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - morální rozvoj - dovednosti pro řešení problémů <p><u>Environmentální výchova:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a kultura
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s pomocnými tabulkami a jazykovými příručkami • zvládá lexikální, slovtvorný, morfologický a syntaktický • pravopis ve větě jednoduché i v souvětí • třídí slovní druhy 	<ul style="list-style-type: none"> - pravopisná pravidla ČJ - učivo 6., 7., 8., 9. ročníku <p>předmětu ČJ a literatura (jazyková výchova)</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova:</u> - - - rozvoj</p> <p>schopnosti</p> <p>poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a

<ul style="list-style-type: none"> • správně tvoří spisovné tvary slov a vědomě používá v komunikaci 		<ul style="list-style-type: none"> - sebeorganizace - psychohygiena
<ul style="list-style-type: none"> • rozšiřuje si slovní zásobu a účelně ji využívá • ovládá zásady správné komunikace • využívá znalosti o jazykové normě • tvoří správně věty, souvětí i celé texty • kriticky vyhodnotí mediální sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> - učivo 6., 7., 8., 9. ročníku předmětu ČJ a literatura - lexikologie - učivo skladby - učivo slohu 	<p><u>Osobnostní a sociální rozvoj:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace <p><u>Mediální výchova:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba mediálního sdělení

6.21. SEMINÁŘ Z MATEMATIKY – II. STUPEŇ (VOLITELNÝ PŘEDMĚT)

6.21.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný vyučovací předmět Seminář z matematiky navazuje svým obsahem na předmět Matematika v 6.-9. ročníku a vyučuje se v 8. a 9. ročníku.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Je vyučován s časovou dotací 2 hodiny týdně. Předmět rozvíjí a upevňuje dovednosti z matematiky. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry, počtářské soutěže, s důrazem na činnostní charakter učení.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je zaměřen na osvojení a rozvoj receptivních, produktivních a interaktivních dovedností.

Vzdělávání v předmětu je zaměřeno na užití matematiky v reálných situacích, osvojení pojmů matematických postupů, rozvoj abstraktno a exaktního myšlení, logického a kritického usuzování.

Předmět Seminář z matematiky je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice; zeměpis – měřítko; výpočty – chemie – řešení rovnic, převody jednotek, práce s mapou, slevy, využití poměru...)

Průřezová témata (využívaná v Semináři z matematiky):

Předmětem prolíná průřezové téma - **OSV**-osobnostní, sociální a morální rozvoj.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**Kompetence k učení**

- podporovat u žáka rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.
- vytvářet u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe;
- vést žáky k stručnému vyjadřování využívajícímu matematického jazyka včetně matematické symboliky.

Kompetence k řešení problému

- nabízet žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů;
- vést žáky k poznatku, že matematická úloha a nejen ona, má různé varianty řešení. Učit žáky nalézat a objevovat různé varianty řešení úloh;
- vést žáky k provádění rozboru úkolu (problému), tvorbě plánu jeho řešení, odhadu výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a k vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání;
- vytvářet u žáků dovednost vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a umět své hypotézy ověřit nebo vyvrátit pomocí příkladů a protipříkladů

Kompetence komunikativní

- vést žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu;
- nabízet žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními;
- vést žáka k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně matematické symboliky, učit žáky porozumět a orientovat se v různých grafech, tabulkách, diagramech apod.

Kompetence pracovní

- nabízet žákům projekty a další činnosti (modelování a výroba různých těles), ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti (práce s různými materiály – papírem, textilem, dřevem, kovem)

Kompetence sociální a personální

- vést žáky při řešení úkolu, aby dokázali ve skupině spolupracovat, podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vést žáky k věcné argumentaci a schopnosti sebekontroly

Kompetence občanské

- vést žáky k tomu, aby respektovali názory ostatních
- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování a vést při formování volných a charakterových rysů

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Seminář z matematiky

II. stupeň – volitelný předmět

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí rozkládá výraz na součin vytýkáním a pomocí vzorců - určí, kdy má výraz smysl, nemá smysl, hodnotu výrazu - provádí početní operace s jednoduchými a složenými lomenými výrazy - řeší složitější rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech - řeší slovní úlohy vedoucí k řešení obtížnějších lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metodou porovnávací a grafickou) - řeší náročnější slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic 	<p>Lomený výraz</p> <ul style="list-style-type: none"> - podrobný rozklad podmínek, za kterých má lomený výraz smysl - početní operace s více lomenými výrazy - užití dalších vzorců pro úpravu celistvých a lomených výrazů <p>Rovnice s neznámou ve jmenovateli</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli - slovní úlohy <p>Soustavy rovnic</p> <ul style="list-style-type: none"> - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy 	<p>OSV – morální rozvoj dovednosti pro řešení problémů</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší náročnější úlohy z praxe pro výpočty povrchů a objemů - jehlan, kužel, koule, komolý jehlan a komolý kužel - vyjádří funkční vztah rovnicí, tabulkou, a grafem - určuje vztahy mezi goniometrickými funkcemi - aplikuje osvojené učivo ve slovních úlohách – objemy a povrchy těles - řeší úlohy z praxe na složené úrokování 	<p>Tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - kužel, jehlan, koule, komolý jehlan, komolý kužel - povrch, objem těles - slovní úlohy <p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvadratickou funkci $y = ax^2 + bx + c$ a její vlastnosti - lineární lomenou funkci $y = \frac{k}{x + a}$ a její graf <p>Goniometrické funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce kotangens, kosinus - vztahy mezi funkcemi <p>Finanční matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení konkrétních problémů z praxe rodičů - eura, koruny, převody měn - řešení úloh kombinovaného úrokování 	<p>OSV Kreativita – spotřeba materiálu, stavebnictví</p> <p>OSV -morální rozvoj zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů – čtení z grafu</p> <p>OSV-mor.rozvoj řešení problémů rozhodovací dovednosti úvěry, cenné papíry, zisk)</p>

6.22. DOMÁCNOST – II. STUPEŇ (VOLITELNÝ PŘEDMĚT)

6.22.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Domácnost navazuje svým obsahem na předmět Praktické činnosti. Je vyučován jako volitelný předmět v 8. a 9. ročníku s časovou dotací 1hodina týdně. U žáků by měl rozšířit základní znalosti vedení domácnosti a technologických postupů tvorby pokrmů a jejich praktickou přípravu ve školní kuchyňce.

Metody práce jsou zaměřeny na praktické činnosti ve skupinách nebo individuální činnosti.

Předmětem procházejí zejména tato průřezová témata :

OSV-Osobnostní rozvoj, MKV- Multikulturalita

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáky k samostatnému pozorování jevů, vyhledávání různých druhů informací a vytváření schopnosti informace třídit
- vytvářet u žáků pozitivní vztah k učení jako k součásti celoživotního vzdělávání
- vytvářet u žáků schopnost správně používat odborné termíny
- učit žáky získávat informace pro praktický život

Kompetence k řešení problémů

- naučit vyhledávat informace vhodné k řešení problémů , hledat shodné, podobné či odlišné znaky
- vést ke schopnosti náhledu na poznatky z různých úhlů
- naučit žáky samostatně řešit problémy a hledat způsoby řešení
- učit žáky, jak si organizovat vlastní činnost

Kompetence komunikativní

- učit žáky formulování svých názorů na jednotlivé pokrmy
- učit rozvíjet komunikační schopnosti ve skupině

Kompetence sociální a personální

- učit práci ve skupině

Kompetence pracovní

- učit žáky využívat různých výrobních postupů
- respektovat zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci
- učit žáky dokončit a prezentovat vlastní činnost

Kompetence sociální a personální

- vést k zapojení do činnosti skupin
- vytvářet schopnost hledat východiska i řešení obtížnějších problémů – jak v předmětu, tak v běžném životě
- vést žáky schopnější k pomoci žákům slabším
- učit žáky základní principy evaluace a autoevaluace

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Domácnost

II. stupeň – volitelný předmět

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prokáže základní znalosti zdrojů vody pro domácnost • Vysvětlí použití paliv v domácnosti • Orientuje se – umístění vodoměru, elektroměru, plynoměru • Vyjmenuje různé typy osvětlení bytu • Dovede navrhnout možné úspory energie vynaložené na vytápění a osvětlení bytu • Správně zorganizuje úklid bytu • Hodnotí z ekologického hlediska čisticí a dezinfekční prostředky používané v domácnosti • Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením bytu • Vyjmenuje druhy hasicích přístrojů a seznámí se s jejich funkcí a použitím v domácnosti • Umí třídit odpad • Poskytne první pomoc při popálení nebo poleptání chemikálií, při úrazu elektrickým proudem • Dokáže vyprat, vyžehlit a správně uložit prádlo a oděvy • Při ošetřování oděvů se řídí vyznačenými symboly • Dokáže používat prací a čisticí prostředky • Dodržuje zásady bezpečné práce • Používá vhodné ochranné pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> • Provoz domácnosti – voda, teplo, světlo • Údržba a úklid domácnosti – úklid bytu, organizace, čisticí pomůcky a prostředky, bezpečnost, odpad a jeho recyklace • Údržba oděvů a textilií v domácnosti – praní, žehlení, drobné opravy, ukládání šatstva 	<p>VDO – osobní zodpovědnost, práva a povinnosti občanů, dodržování předpisů a norem</p> <p>EV – konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí</p> <p>VDO – dodržování předpisů a norem</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v návodech k obsluze běžných spotřebičů v domácnosti • Zvládá přišít knoflíky a zašít oděv • Zhotoví vzorník – druhy stehů • Seznámí se se základy ručních prací v domácnosti (pletení, háčkování, vyšívání,...) • Umí připevnit obraz na stěnu • Zvládá základní postup při výměně žárovky • Má představu – jak vymalovat byt, natřít topení, opravit poškozené tapety, čím má být vybavena domácí dílna,... • Používá základní kuchyňský inventář bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • Připraví jednoduché pokrmy tepelnou úpravou a za studena v souladu se zásadami zdravé výživy • Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a zásady hygieny a bezpečnosti při práci • Dokáže poskytovat první pomoc při úrazech v kuchyni • Seznámí se s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku • Orientuje se v různých oborech lidské činnosti – povolání, zaměstnání 	<ul style="list-style-type: none"> • Drobná domácí údržba • Příprava pokrmů – kuchyně, potraviny, úprava a postupy pokrmů, stolování • Svět práce • Práce s materiály – přírodniny, papír, karton, textil, dřevo, drát (samostatná tvořivá práce) 	<p>OSV – osobní rozvoj, sebepoznávání, kultura stolování</p> <p>VDO – osobní zodpovědnost za své zdraví, respektování a dodržování předpisů a norem</p> <p>MV – recepty a návody v tisku, televizi a rozhlasu</p> <p>EGS, MKV – stravovací návyky a zvyklosti ostatních národů</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozeznává různé druhy a vlastnosti materiálů • Pracuje podle jednoduchého návodu, předlohy • Připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů pracovních nástrojů a náradí • Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci • Samostatně vytvoří jednoduchý výrobek • Průběžně pečuje o pokojové rostliny ve škole • Vypracuje projekt polních plodin pěstovaných v České republice (využije odborné literatury a internetu) • Dovede naplánovat přehled hlavních prací na zahradě v průběhu roku • Pěstuje vybrané druhy zeleniny na školním pozemku • Vyrobit dekoraci ze suchého rostlinného materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> • Pěstitelství 	<p>MDV – práce s odbornou literaturou, internetem</p> <p>EV – používání přírodních a umělých materiálů při aranžování, vztah člověka a přírody</p>

6.23. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (VOLITELNÝ PŘEDMĚT) – II. STUPEŇ

6.23.1. Charakteristika vyučovacího předmětu – II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje v 8. a 9. ročníku formou volitelného předmětu.

Časová dotace pro oba ročníky - 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách, častěji v počítačové učebně.

Průřezová témata (využívaná v mediální výchově): **OSV, VDO, MV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů a učíme je s nimi pracovat, využíváme výpočetní techniky, učíme žáky vyhledávat a třídit informace, propojovat je a používat.

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům problémové úkoly, klademe důraz na analýzu a kritické posouzení textů.
- učíme žáky kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí, učíme je umět svá rozhodnutí obhájit, uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí a zhodnotit své jednání.

Kompetence komunikativní

- zařazujeme cvičení posilující komunikativní schopnosti žáků, rozvíjíme různé formy komunikace (ústní, písemnou, výtvarnou, mimoslovní...), klademe důraz na etiku komunikace (vhodnou formu, schopnost naslouchat a respektovat odlišné názory, věcnost, srozumitelnost...). Vedeme žáky ke kladení otázek a k formulování vlastního názoru či stanoviska. Využíváme informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

- využíváme metody kooperativního vyučování, učíme žáky poskytnout pomoc nebo o ni požádat. Za výsledek skupinové práce přebírají všichni stejnou zodpovědnost. Dodržujeme individuální přístup k dětem se specifickými poruchami učení i k dětem mimořádně nadaným. Při práci s chybami vedeme žáky k vzájemné toleranci a nezesměšňování druhých. Usilujeme o přátelskou atmosféru, vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence pracovní

- vyžadujeme po žácích dodržování pravidel stanovených na začátku a sami jdeme příkladem. Dbáme na upevnění a rozvoj potřebných pracovních návyků žáků (včasný příchod, chystání pomůcek na hodinu, samostatnost, dodržování termínovaných úkolů ...).

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Mediální výchova

II. STUPEŇ – VOLITELNÝ PŘEDMĚT

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí významu slova médium v různých oborech. • Rozlišuje různé druhy médií. • Dokáže objektivně zvážit, kolik času lidé věnují různým mediálním aktivitám; jak lidé přizpůsobují médiím svůj denní rytmus. • Rozliší seriózní a bulvární zprávu. • Rozpozná metody bulvárních novinářů. • Posuzuje kriticky rozdíly ve výběru zpráv veřejnoprávních a soukromých médií. • Uvádí konkrétní příklady veřejnoprávních a soukromých médií v České republice. • Rozpozná manipulaci v reklamě. • Reklamu dokáže kriticky zhodnotit. 	<p>Pojem médium Druhy médií</p> <p>Vliv médií na život člověka</p> <p>Rozbor mediálního sdělení Český sen (konkrétní příklad vlivu médií)</p> <p>Zpravodajství (typy zpráv – bulvární vs. seriózní zpráva, problematika výběru zpráv, tvorba titulků, rozbor konkrétních tiskovin)</p> <p>Veřejnoprávní a soukromá média</p> <p>Mediální mapa kraje a ČR</p> <p>Reklama (typy a funkce reklamy, podoby reklamy, přesvědčovací techniky v reklamě, reklamní slogany)</p>	<p>Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využije získaných poznatků k tvorbě čísla školního časopisu • Užívá vhodných jazykových prostředků . • Formuluje hlavní myšlenky textu. • Vyjadřuje se souvisle a výstižně. • Vhodně využívá spisovné jazykové prostředky. 	<p>Praktický výstup (tvorba jednoho čísla školního časopisu)</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj- kreativita (nápad, originalita, citlivost)</p> <p><u>Mediální výchova -</u> - tvorba mediálního sdělení (časopis, rozhlas, televize, internet)</p>

6.24. PŘÍRODOVĚDNÉ PRAKTIKUM (VOLITELNÝ PŘEDMĚT)- II. STUPEŇ

6.24.1. Charakteristika vyučovacího předmětu – II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časové vymezení:

Vyučovací předmět se vyučuje v 8. a 9. ročníku.

Časová dotace - 1 hodina týdně.

Organizační vymezení:

Vyučování probíhá ve specializované přírodovědné učebně, která je vybavena názornými pomůckami např. nástěnnými tabulemi, modely a sbírky přírodnin. Pro praktická cvičení jsou k dispozici monokulární mikroskopy, lupy a soupravy s pomůckami pro praktické studium biologie

Základní formou výuky je výklad s ukázkami (přírodniny, obrazová dokumentace), který je doplňován tematickými diskusemi, referáty žáků, vycházkami a laboratorními pracemi. Jsou využívány další formy a metody práce jako kooperativní a projektové vyučování, práce s počítačem a odbornou literaturou, využití audiovizuální techniky apod.

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Přírodovědné praktikum navazuje a rozšiřuje obsah vzdělávacího oboru Přírodopis (RVP ZV, vzdělávací oblast **Člověk a příroda**)

Přírodovědné praktikum je předmět, který má žáky především motivovat k zájmu o živou i neživou přírodu a životní prostředí a zároveň jim poskytnout rozšiřující informace o pestrosti přírody, rozmanitosti organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů. Z hlediska živé přírody je zaměřen na pochopení rozmanitosti života, orientaci v taxonomii druhů resp. skupin organismů, jejich vzhled, nároky na přírodní prostředí, rozšíření na Zemi. Výuka týkající se přírody neživé upřednostňuje pochopení vzájemné závislosti zemských sfér a cykličnosti pochodů, které se v nich odehrávají.

Průřezová témata: EV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - žáci se věnují samostatné práci, např. referátům, problémovým úlohám, vyučujícími jsou jim doporučovány další studijní zdroje (populárně naučná literatura, internet, periodické tiskoviny s přírodovědnými tématy apod.), a tím směřují žáky k samostatnosti a aktivitě při učení. Učí se kriticky třídit informace a nést za ně odpovědnost. Vytváří projekty, jejichž účelem je lepší pochopení vzájemných vazeb v přírodě.

Kompetence k řešení problémů - žáci jsou v hodinách vybavováni vědomostmi, jež jim umožní rozpoznat a řešit problémy vycházející z přírodopisu. Vhodnými otázkami jsou vedeni k hledání spojitostí a pochopení přírody jako vzájemně se ovlivňujícího celku. Snaží se nalézt alternativní řešení předkládaných problémů. Na hodinách laboratorních cvičení žáci poznávají a řeší teoreticky probranou látku v praxi.

Kompetence komunikativní - ve výuce se žáci setkávají s odbornými výrazy a pojmy, učí se je používat. Jsou vedeni k samostatné mluvené prezentaci výsledků své práce.

Kompetence sociální a personální - žáci spolupracují ve skupinách, učí se rozdělit si úlohy a tím efektivněji řešit zadanou práci. Vyučující dohlíží, aby se každý zodpovědně a konstruktivně zapojil do řešení. Žáci jsou vedeni k sebekritice i konstruktivní a korektní kritice ostatních.

Kompetence občanské - žákům je vštěpována úcta k přírodě a péče o ní. Chápe význam životního prostředí a jeho vliv na společnost. Jsou motivováni k udržitelnému hospodaření s přírodními zdroji, k úctě k životu i sobě sama. Vyučující jde svým chováním i názory příkladem. Důrazně dohlíží na slušné a ohleduplné chování žáků nejenom ve škole a během školních akcí, ale vždy a všude.

Kompetence pracovní - v rámci laboratorních cvičení žáci pracují s přístroji a pomůckami pro zkoumání přírody a živých organismů. Vyučující vede žáky k dodržování povinností a pocitu zodpovědnosti za společnou práci.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodovědné praktikum

II. STUPEŇ – VOLITELNÝ PŘEDMĚT

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracuje získaný materiál. • Samostatně připraví jednoduchý mikroskopický preparát. • Pracuje s mikroskopem a svá pozorování zapíše do protokolu laboratorní práce. • Popíše buňku, vysvětlí funkci organel. • Vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou. • Vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus. • Dokáže roztrždit organismy do říší. • Pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci. • Zná význam řas a vybrané zástupce. • Při pozorováních a pokusech pracuje s odbornou literaturou • Zhodnotí výsledky botanických a zoologických exkurzí do přírody. • V odborné učebně i při exkurzích dodržuje zásady BOZ. 	<p><u>Botanika</u> -(bakterie, řasy, houby) - nižší rostliny</p> <p>- buňka</p> <p>- projevy života: fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování,</p> <p>- vyšší rostliny</p> <p><u>Zoologie</u> - bezobratlí - obratlovci</p>	<p><u>Environmentální výchova</u> - vztah člověka k prostředí (rozmanitosti přírody, probudit citový vztah)</p> <p><u>Environmentální výchova</u> - ekosystémy (potravní řetězec, zachování rovnováhy)</p>

7. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

7.1. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

7.1.1. Obecná ustanovení

Na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici.

Směrnice je součástí školního řádu školy, podle § 30 odst. (2) školského zákona („Školní řád obsahuje také pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů.“) je umístěna na přístupném místě školy podle § 30 školského zákona, prokazatelným způsobem s ní byli seznámeni zaměstnanci, žáci školy a byli informováni o jeho vydání a obsahu zákonní zástupci nezletilých dětí a žáků.

OBSAH

- I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,
- II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení,
- III. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách,
- IV. Způsob získávání podkladů pro hodnocení, zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace,
- V. Školní řád
- VI. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, studenti, zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům a studentům plní vyživovací povinnost byly včas informovány o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte, žáka.

2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
5. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
6. V posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v § 44. V pátém a sedmém ročníku základního vzdělávání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.
7. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
8. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
9. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
10. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

11. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitelka školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

12. Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

13. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitelka školy nebo třídní učitel.

14. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.

Základní vzdělávání

1. Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelkou školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

3. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

4. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

5. Třídní učitel neprodleně oznámí ředitelce školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitelky školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

6. Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
7. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Pravidla pro sebehodnocení žáků:

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
3. Chyba je přirozená součást procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozbořením chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
5. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
  - co se mu daří
  - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
  - jak bude pokračovat dál
6. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
7. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
8. Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:
  - zodpovědnost
  - motivace k učení
  - sebedůvěra
  - vztahy v třídním kolektivu.
9. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení,

1. Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitelky školy dopouští dalších přestupků.

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

3. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 - nedostatečný.

4. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

5. Při hodnocení žáka podle odstavců 1 a 3 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců 1 a 3.

6. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,
- b) prospěl(a),
- c) neprospěl(a).

7. Žák je hodnocen stupněm

- a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,
- b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

8. Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) pracoval(a) úspěšně,

b) pracoval(a).

9. Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

10. Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žakovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

10.1. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty

učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

10.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se

dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

10.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,

- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, pročitěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

11. Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

11.1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

11.2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

11.3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

11.4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

11.5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

11.6. Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá

Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

12. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

5. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).
6. Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

III. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách,

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Odlišnosti pro komisionální přezkoušení na základní škole a pro opravné zkoušky

1. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.
2. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
  - a) předseda, kterým je ředitelka školy, popřípadě jí pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitelka školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
  - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
  - c) přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitelka školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

IV. Způsob získávání podkladů pro hodnocení,

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáků i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
4. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.
Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.
Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.
6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
7. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
8. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
9. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
10. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.
11. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny zákonným zástupcům.
12. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.
13. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

14. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

15. Informace jsou zákonným zástupcům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo konzultačních hodinách, na které jsou zákonní zástupci písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

16. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonné zástupce vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

17. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

18. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, - učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva. - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

19. Výchovný poradce je povinen seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv výchovného poradce na pedagogické radě.

20. Klasifikace chování

a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitelka po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) .

b) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré) Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé) Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé) Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

VI. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

1. Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.
2. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.
3. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k individuálním potřebám těchto žáků. Respektuje se doporučení pedagogicko-psychologického vyšetření žáka. Při klasifikaci a hodnocení žáků se také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše tento žák po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
6. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

7. Klasifikace je provázena slovním hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.
8. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají se zákonnými zástupci a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
9. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.
9. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí Vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Hodnocení nadaných dětí, žáků

1. Ředitelka školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitelka školy.
2. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitelka školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

Přehled právních předpisů ze kterých klasifikační řád vychází:

- Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání
- Vyhláška č. 13/2005 Sb. o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři
- Vyhláška č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných